

GLAS

NEDJELJNI

OSNIVAČ LISTA: SKUPŠTINA
OPŠTINE BANJA LUKA

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Zupci, kraj Dvora, 31. jula 1943. godine. Od 8. februara 1983. „Glas“ izašao kao dnevni list. Izašao svakog dana, rukopisi se ne vraćaju. Pretplata za našu zemlju: mjesečna 810 dinara, tromjesečna 2.530 dinara, polugodišnja 4.860 dinara, godišnja 9.720 dinara. Pretplata za inostranstvo dvostruko.

BANJA LUKA, nedjelja, 12. januara 1992. godine

Broj 6492, godina XLIX,

PRIMJERAK 30 DINARA

ZA BANJOLUČKE MALIŠANE — ŠKOLA SKIJANJA NA VLAŠIĆU

SKIJE ZAMIJENILE KNJIGE

Polaznici škole skijanja - pred odlazak na Vlašić
Snimio RASTKO OSTOJIC



BANJA LUKA, 11. januara - Prva grupa banjolučkih mališana, otputovala je jutros u zimski centar „Babaovac“ na Vlašiću. Tokom sedmodnevnog boravka na ovoj pitomoj planini - djevojčice i dječaci će pohađati školu skijanja, koju već godinama vrlo uspješno organizuje smučarski klub „Starčević“ iz Banje Luke.

Nakon sedmodnevnog učenja, skijaši koji će biti podijeljeni po razredima (od A do F) - polagaće završni ispit. Uspješno savladana tehnika vožnje i obavezni likovi - donijće im odgovarajuću kategoriju u skijanju, koja im se upisuje u knjižicu. Prva grupa - povjerena je iskusnim učiteljima skijanja - Alji Mravcu, Edinu Stipcu i Davoru Selimoviću.

Pored ove smjene, planiran je odlazak još dvije grupe učenika u školu skijanja - 18. i 25. januara.

KREIS AG BASEL

BANJA LUKA
NOVOOTVORENA ROBNA
KUĆA

U Ulici fra Grge Martića br. 4
(u suterenu „Jugobanke“)

MINI-NAGRADNA IGRA

● Za kupce bilo koje vrste robe do 14. januara
vrijedan KOLOR TV.
● Neophodno je sačuvati samo paragon blok.

KIB

INTERVJU „NEDJELJNOG
GLASA“: VLADISLAV
JOVANOVIĆ, MINISTAR
INOSTRANIH POSLOVA
SRBIJE

EVROPA
IZNEVJERILA
MANDAT
MIROTVORCA



»AGROKRAJINA«

PROIZVODNO TRGOVAČKO DIONIČKO
DRUŠTVO
BANJALUKA, Ul. A. Šeremeta bb.

ZA USPJEŠNU POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU NUDIMO VAM:

- mineralna gnojiva
- sredstva za zaštitu bilja
- sjeme žitarica, povrća, industrijskog i krmnog bilja
- poljoprivredne mašine, priključke, rezervne dijelove i alate

Najjednom mjestu, po proizvođačkim, veleprodajnim i diskontnim cijenama. Informacije na telefona: 49-555, 49-420, 49-520.

S „AGROKRAJINOM“ JE SIGURNIJE I JEFTINIJE!

grin
grafička industrija

„GRIN“
— GRAFIČKA
INDUSTRIJA
— GRAČANICA

Telefon 075/787-132, 781-142
faks 075/781-170, 787-746

Predstavništvo Banja Luka, A. Šeremeta „O“
Telefaks 078/46-215

„GRIN“ VAM NUDI BRZU I KVALITETNU
USLUGU!

U DANAŠNJEM
BROJU ODGOVOR
dr MILANA BABIĆA
SLOBODANU MI-
LOŠEVIĆU. A SU-
TRA EKSKLUZIVNI
INTERVJU SA dr
MILANOM BABI-
ĆEM

ОДГОВОР МИЛАНА БАБИЋА НА ОТВОРЕНО ПИСМО ПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СЛОБОДАНА МИЛОШЕВИЋА

ПИСМО ГРЕШКОМ АДРЕСИРАНО

● Очигледно је да сте отворено писмо упутили српском народу у Српској Републици Крајина, а не мени, а Ви до бро знате да се тај српски народ, који има право на самоопредељење, одлучио да живи изван Хрватске, као што је исто тако хрватски народ одлучио да живи изван Југославије

● Српска Република Крајина није окренула леђа Србији, нити ће то икада учинити, а ако се суочимо са тиме да Србија окрене нама леђа, добро знате да ће то користити само трећем — Хрватској

Поштовани господине Предсједниче,

Моја намера није да у свом одговору на Ваше отворено писмо оспоравам тачку по тачку Ваше оптужбе упућене на моју адресу, а стварно намијенене српском народу Републике Српске Крајине, иако бих, разумије се, могао и тако поступити.

То не чиним зато што сматрам да Ваше писмо упућено на моје име, на нашу заједничку несрећу говори много више о Вама него о мени. Оноу том смислу говори толико много да свако моје додатно образложење чини апсолутно сувишним.

Ову наметнуту прилику желим искористити само зато да Вама и свјетској јавности разјасним наше ставове и тиме уједно оспорим Вашу произвољну оптужбу да сам против мира, а за рат и да такво моје становиште произлази из мог наводног властољубља и жеље за политичким прстижом.

Понуђена верзија плана Сајруса Венса подржавана ангажовање мировних снага Уједињених нација на читавом територију слободне територије Српске Крајине уз претходно разоружавање њених оружаних снага. Уз то, територија на којој би по том плану биле распоређене мировне снаге означава се као дио наводне хрватске територије која је под заштитом Уједињених нација. На тој територији — територији Републике Српске Крајина, по плану који сте Ви већ прихватили важио би и примјењивао би се уставно-правни систем Хрватске. То је један аспект од Вас усвојенога а од наше стране оспореног плана Сајруса Венса. Други аспект, који је у вези с тим а и сваки другим планом ангажовања мировних снага чини дужина рока на који се те снаге ангажују. Наиме, тај рок је 6 мјесеци. За свако даље ангажовање након тих 6 мјесеци неопходна је нова одлука Савјета безбједности уз наравно претходну сагласност свих страна у сукобу, у конкретном случају значи и Хрватске.

● СРПСКИ НАРОД ЈЕ РЕКАО СВОЈЕ

Вама је, господине Предсједниче, добро познато да се српски народ Републике Српске Крајине користећи своје право на самоопредељење определио за Републику Српску Крајину. Према томе, нема ниједног ни правног ни политичког разлога да се на територији Републике Српске Крајине примјењује уставно-правни систем Хрватске. Хрватски уставно-правни систем не признаје постојање Срба, па би се, с обзиром на историјско искуство и актуелни злочини оних који тај уставно-правни систем спроводе, могло очекивати да врло брзо ускладе стварност са својом октрисаном нормом. Они би, наиме, свој геноцидни план етнички чисте Хрватске, у случају да се прихвати понуђени план Сајруса Венса до краја, остварили.

Као што видите цијена прихвата-

ња тог плана није мала и безазлена каквом је Ви хоћете представити. И та цијена била би итекако плаћена у крви.

Да би се избјегао рат и успоставио трајан мир и да би дошло до праведног рјешења овог сукоба — ми смо предложили да се прихвати друга верзија, други концепт мировног плана Сајруса Венса који предвиђа ангажовање правих шљемова на линији ватре између хрватских неонацистичких агресора и одбрамбених оружаних снага Републике Српске Крајина — линији која уједно представља и границу између Републике Српске Крајине и Хрватске. Тако ангажовање мировних снага које је у пракси дјеловала УН-а у рјешавању спорова и ратних сукоба у свијету до сада било искључиво примјењивано, не само да не би прејудицирало политичко рјешење — јер оно то и не може зато што је политичко рјешење постигнуто прије ратног сукоба — наиме и српски и хрватски народ определили су се за живот у посебним државама, допринијело би успостављању за српски народ Републике Српске Крајине, а и српски народ у цијели тако жељеног мира и праведног рјешења овог сукоба. Будући да сте знали за ово наше залагање не знамо на основу чега сте закључили да смо ми против мира, а да смо за рат. Које је више од нас стало, да у Републици Српској Крајини завлада мир ако не нама који гинемо за нашу слободу заједно са осталим српским родољубима који нису равнодушни према нашем страдању.

Несумњиво је да без дијалога нема ни почетка разрешења свих косметских недаћа, али поново се намеће питање да ли су људи који сада на томе хоће нешто да ураде, прије свега шифартију за себе, а потом они добронамјерни заговарачи нормализације стања и живота на Космету? Када се погледа разговор и ко у њему учествује, нешто је ипак јасно: Драшковић преко Космета и Албанаца покушава да руши садашњу власт у Србији да би је приграбио себи, Попов да би се колико-толико одржао у јавности, Сурић да би се експонирао као политички субјект на Космету мимо Демократског савеза Косова, Малић покушава да разбије тај присутни монизам у политичком животу Албанаца и на сваки начин да своју Социјалдемократску партију бар усправи на ноге и придржава, ако већ сама не умије да хода на вршном политичком терену Космета. Велина у тим преговорима види свој шифар, па тек онај шири интерес и вјероватно ће то бити само један од покушаја. Али сигурно, и то је боље од мирног истрајвања и мука који убијају као и неизвјесности која сатира.

● НЕСИГУРНЕ РУКЕ ДРУГИХ

Што се дужине рока ангажовања мировних снага тиче — а он је одређен само на шест мјесеци нисмо спремни да својим разоружавањем нашу судбину препустимо у несиурне руке других. Нисмо, наиме, сп-

ремни да другима допустимо да одлучују о нашем најбиталијем интересу — о питању нашег опстанка. То зато што се из козна којих интереса и међусобних нагодба, земље сталне чланове Савјета безбједности могу одлучити за недовољно доношење одлуке о продужавању рока за ангажовање мировних снага Уједињених нација. Вама је, наравно, познато да је довољно да само једна од тих пет земаља стави свој veto на одлуку и да она аутоматски не може бити донијета. Када се томе дода да би за продужавање рока ангажовања мировних снага Уједињених нација била потребна сагласност и хрватске стране онда ствар постаје до краја јасна. Зар доиста Ви или било ко други може помислити да би под претпоставком да се Република Српска Крајина разоружа Хрватска пристала на присуство мировних снага Уједињених нација на том простору.

Свака акција Југословенске народне армије, уколико би она уопште постојала у тој ситуацији, када би се поукле снаге Уједињених нација, била би, с обзиром на наведене чињенице охвалификована као агресија.

● НИСАМ ВЛАСТОЉУБИВ

Господине Предсједниче, ја под наведеним усповима, који су нам понуђени, нисам могао прихватити ту верзију плана и у томе треба тражити разлоге мога неприхватања, а не у неком мом наводном властољубљу или пак политичком прстижу. Утолико сам и сагласан с Вама да народ не смије бити жртва ничије политике и самољубља. Ово, наравно, никако не значи да то још једном истакнем, јер сматрам необично важним обзиром на Вашу оптужбу коју сте упутили мени, то да ја не прихватам верзију плана на линији сукоба.

План који сте Ви прихватили не би и неће прихватити ни српски народ Републике Српске Крајине, а увјерен сам да је он неприхватав и за све према својој историјској и политичкој судбини неравнодушне Србе.

То што сте Ви пристали да одлучујете у име и оног дијела српског народа којег формално не представљате и поред наших најдобронамјернијих сугестија да урадите све на томе да дио наше историјске одговорности пренесите нама Вама је лична ствар, која нас не обавезује. За разлику од Вас који мислите да само један човек може да одлучује о судбини српског народа у овом одсудном и драматичном времену, у времену у коме се он бори за опстанак, ја сматрам да не постоји личност ма како она иначе способна била која може и смије понјети терет такве — историјске одговорности. Српски народ није сводљив ни на све своје историјске величине, он представља то, али и много више од тога.

● ЗАЈЕДНИЧКА ТРАГЕДИЈА

Посебно нас је ражалолило то што сте рекли да грађани Србије

нису и да неће бити наши таоци. Мислили смо а и даље сматрамо да српски народ зна ко би под претпоставком реализације од Вас прихваћеног плана био таоци. Нисте ваљда мислили да својим подстрекањем на подршку и помоћ коју нам је дао српски народ Србије припишете себи и искључиво заслугу — а нама предбаците, мени посебно, да то поричемо. Ми смо захвални нашој браћи и знамо врло добро ко смо и шта смо без њих. Али знајте да то знају и наши непријатељи. Зато свакоко у овом часу поставља ту врсту питања и испоставља такве рачуне уписује себе у ред оних који неће моћи избјећи историјску одговорност.

Наше руке пружене су Србији и свим Србима. А да ли ће оне бити прихваћене, не зависи само од нас. То је ствар свачије свјести. До сада су наше руке објеруче биле прихваћене, не видимо разлога да и будуће не буде тако. Ваше примједбе због српске подршке нама не можемо схватити другачије до као позив да та подршка будуће изостане. Сигурни смо међутим, у то да не постоји нико ко би тај налог могао издати српском народу а да он буде и извршен.

У крајњем, уколико бисмо се морали суочити с том апсурдном чињеницом, с тим проклетством да се Србија окрене против нас, суочићемо се. Не сматрамо, међутим, да би то била већа трагедија за нас него са Србију. Да би то била наша општа несрећа и наш усуд, у то неће ваљда ниједан родољуб посомњати. И у тој ситуацији ми ће се одбранити, наравно, уз помоћ према нама и српском националном питању неравнодушних Срба. Вјерујемо да Србија неће и не може стати на страну наших непријатеља.

Вама примјетити и то да је једна Србија имала великих заслуга за положај у којем смо били, а да се надамо да се ова друга данашња Србија неће кајати што нас је помогла да из тог пакла изађемо. Крајина, која до јуче, као што сви знамо, није била слободна, данас је на свјетској читавог свијета, а заслуга Србије и српског народа за то неспорна је. Ту заслугу наши потомци знаће цијенити и историјски предвати. Ви, господине Предсједниче, нисте обавезни да дијелите нашу судбину како би се из Вашег писма могао стећи утисак. Немојте да се придружуете оптужбама нас које сте до сада порицали. Ваш позив да Срби из Републике Српске Крајине будуће шаљу друге подобне Србе за сарадњу са владајућом гарнитуром у Србији данас не можемо тумачити другачије до као позив за стварање легалних органа власти и мене лично, као предсједника Републике Српске Крајине. Мени, наравно, не пада ни на крај памети да упутим такав позив српском народу у Републици Србији.

За покол Срба у Независној Држави Хрватској била је оптужена диктатура краља Александра за овај садашњи окривљују. Вашу политику. Да ли сте ви у то можда повјеровали? Не мислите ли да су коријени зла које нам хрватске уставе чине много дубљи и да су изван сваке објашњеивости? На крају, није прилика да износимо све што знамо, зато јер знамо да у нашем спору може бити побједник само трећи!

Напомена: наднаслов, наслов и међунаслови редакцијски Предсједника Републике Српске Крајина др Милан Бабић

„ГЛАС“ ул. АВНОЈ-а 93. Оснивач листа: Скупштина општине Бања Лука.
Главни и одговорни уредник: Мило Млађеновић

Редакцијски колегијум: Миско Кисјан (замјена-свијет), Емин Кочић (дес. замјеник главног и одговорног уредника), Ратко Марип (Бања Лука), Мило Млађеновић (главни и одговорни уредник), Никола Гузиан (Недјељни Глас), Светлана Пезар (култура), Стеван Ришковић (спорт), Дејан Стојановић (Босанска Крајина).
Редакција-телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-076, 12-064, диктирграф 12-004, телефакс 12-032. Општеин у Улице Веселина Милешевића 13, телефон и телефакс 11-948, руковођивил Пословнице 11-954. Телефонска 45-208. У „Глас“
Дinarsке уплате: жиро-рачун број 10500-601-12456 код СДК Бања Лука

Издаје и штампа ЖНП „Глас“
Директор: Јосиф Д. Ракић

Уплате на девизни рачун број 10500-620-71000-522 код Банке Српске банке ДД Бања Лука.
КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСЛАТИ НА СГЛАСНО
На основу мишљења Министарства за информисање СР БиХ бр. 04-021-58-45/91 од 15.2.1991. године „Глас“ се споређује по стоки од 3 посто из тарифног броја 8 Закона о привременим мјерама о порезу на промет производа и услуга, „Службени лист СФРЈ“ бр. 4/91.
Адреса АВНОЈ-а 93. Телефони: централа - (078)24-055, 24-03024-040, 24-178 и 24-180 директор Предузећа и помоћници директора Предузећа 22-654 и 22-659 телефакс 22-668
За Р.Ј. „Глофика“ Боро Лубуркић

КАКО ЖИВЈЕТИ СУТРА

У КОМШИЈУ, ПА У ВОЋУ

● Будући да су вође приграбиле божанска права одлучивања о животу и смрти погледајмо, ипак, прво у комшију у којем ћемо препознати човјека којег муче исте бриге, човјека који нам је до јуче био пријатељ а данас то више није иако ни сами не знамо зашто

Последњи је тренутак да и они које су вође ухватиле у замку мржње и нетрпељивости схвате: није непријатељ другачије име и презиме, није опасност у човјеку из другог народа.

Извјесно је: ближи се расплет југословенске драме. Ако бог да среће, иако смо исувише изазивали судбину великог финале ће се десити у миру. Уосталом, давно је речено и одувјек познато свиратови су се на свом крају из ровова, из шанчева, са пучине, из ваздуха пресељавали у салоне. Увијек се мијењао амбијент, бука толовских салви нестајала је у, до глежњевима меким телесима, а најгласније се увијек чуо чеп шампањаца, „судар“ кристалних чаша и смијех задовољних преговарача. Тако ће, извјесно је, бити и овог пута.

Поново ће се срести вође и убједљиво, као и кад су дунули у ратну трубу, говорити о миру. Њихов успјех, а наша судбина је био рат. Опет ће њихова воља бити и мир, ако га буде.

Овај пут треба послушати вође. Треба дочекати и беспоговорно извршити наредбу: Мир.

Народ(и) извјесно је, не одлучују ни о чему. Чак ни о животу и смрти. Све то одлучује неко други. Али, ако они који одлучују макар и на тренутак створе услове да се живи мирно, мир треба шчепати и заиста га више не дати никоме до нареду да одлучује. Божанско је право, или судбинско, право живота и смрти, нека тако и остане.

Вође су ушле у историју. То им је, по свој прилици био и циљ. Циљ је постигнут, не крваримо више!

Размислимо уосталом, кад се измире вође, негде на неком врло високом нивоу, шта преостаје обичном човјеку. Шта да учини човјек који се у цијелом врзину

копу у којем се нашао посвађао и попрјекко погледао комшију, колегу на радном мјесту, замјерио у „мијешаној породици“, подијелио брачну постељу или - омрзнуо љубавницу због имена и презимена?

Ко ће обичном човјеку омогућити мировне конференције и преговоре. Ко ће у његово име писати саопштења да би се измирио с оним с ким се никад, поштено говорећи, није ни требало свађати?

Вријеме је, сасвим сигурно, да се упитамо с ким идемо у кафану, ко нам долази кући на кафу, кога ћемо познати дијетету на рођендан, сину у свадбу. Упоредимо свој круг пријатеља са оном који смо имали до прије годину дана. Ако је круг ужи упитајмо се због чега је то тако. Ако смо већ пречтати неке пријатеље направимо нову грешку будемо ли свалили сву кривицу на њих. Подсјетимо се самих себе у ово последње ратно вријеме, размислимо шта смо то говорили из главе „свог“ вође напредујући „њиховог“ не презајемо при томе ни од најгорих увреда.

Суштина је самоу томе да не дозволимо да нас вође поново претекну. Ишли су испред нас позивајући нас у рат, није ни добро, ни паметно да нам опет побјегну за прса командујући мир. Будимо, крајње је вријеме, бржи. Измиримо се, схватимо да нам је живјети заједно не, у првом реду, што то морамо - ми то желимо.

Погледајмо макар једном прво у комшију па у вођу. Видићемо човјека којег муче исте животне бриге као и нас и лако ћемо се споразумјети. Мораћемо на крају крајева схватити да није највећа невоља што је поскупјела кафа, мука је ако нам на кафу нико не дође. Уосталом, кад прочитате овај текст скувајте кафу и позовите комшију, вероватно он то и чека, а можда не умије направити први корак

Антон КАСИПОВИЋ

ПАЗИЗ ИЗМЕНАБЕН ОДЛУКОМ ЕВРОПСКЕ ДВАНАЕСТОРИЦЕ, АЛИ...

МАСТРИХТ СЕ „РАСПАО“

● Званични Париз, ипак, прећутно подржао закључке ЕЗ о појединачној одлуци сваке чланице, а не заједнице, у погледу признавања југословенских република

ПАЗИЗ, 11. јануара (Танјуг) — Синоћња одлука дванаесторице у Бриселу, по којој је свакој чланици препуштено да по сопственом нахођењу одлучи да ли ће признати Хрватску и Словенију, супротна је духу Мастрихта, истиче се данас у Паризу.

Према ријечима предсједника Митерана, Њемачка прва није поштовала дух одлука самита заједнице у Мастрихту, подижући једностраном одлуком интересне стопе и признањем Хрватске и Словеније. Увијек сам захтијевао и давао предност одлукама заједнице, додао је француски предсједник у разговору с новинарима, уз напомену да политика слободних стрелаца, не пред-

тава ипак кршење правила заједнице. Јер споразум о економској и политичкој унији треба да ступи на снагу тек за пет-шест година.

Једном рјечју, Париз пречјутно даје до знања да договорена заједничка политика европске заједнице није у Мастрихту издржала прву пробу на југословенској кризи, заправо, јучерашња одлука о Бриселу, је додаје се, у ствари настојање да се спречи даља попаризација партнера око југословенске кризе, подијељена у двије групе. У једној су Њемачка, Италија, Белгија, Данска и још неке чланице, а на другој, прије свих, Француска и Велика Британија. Први су за признавање свих република,

док други сматрају да такво дипломатско изјашњавање само по себи неће допринијети рјешењу унутрашње кризе, а може да послужи као лош примјер другим националним фрагментима у Европи, којих има најмање још десетак. Разлаз на југословенском питању је уједино ударац међународном преступнику дванаесторице који ће их и даље сврстати у посматраче немоне да учествују у рјешавању озбиљних политичких проблема ван њихових граница.

Према данашњим париским оцјенама, Хрватска и Словенија, имају највише изгледа за признавање идиле недеље, за Босну и Херцеговину и Македонију се, пак, тврди да су много тежи случајеви. При томе се посебно истиче да Македонија постаје ново жариште кризе у Југославији, због територијалних захтјева албанске заједнице у њој. За Босну и Херцеговину се, пак, наглашава да је такође на иницијативу кризе, посебно последице проглашавања Српске Републике у њој.

АКЦИЈА ИЗРАЕЛСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Уништена палестинска база

ЈЕРУСАЛИМ, 11. јануара - Израелски ратни авиони уништили су данас палестинску базу, смјештену 14 километара јужно од Бејрута, што је био и први израелски ваздушни напад у Либану ове године, саопштите су војне власти, како јавља АП.

База је припадала радикалној фракцији ПЛО-а, Народном фронту за ослобођење Палестине, коју предводи Ахмед Цибрил. У саопштењу се наводи да је „база служила“ за нападе против Израела.

Током прошле године Израел је извршио 23 ваздушна напада на палестинске и либанске шиитске базе. Последњи напад, изведен 17. децембра, био је уперен управо на базу Ахмеда Цибрила, смјештену близу јужнолибанског града Султан Јакуб.

У БОСАНКОГРАДИШКОЈ „ТОПЛАНИ“

Дугови заледили гријање

БОСАНСКА ГРАДИШКА, 11. јануара - Због несташнице мазута у протекла два мјесеца није било, нема га и сада гријање у Босанској Градишци.

Основни разлог томе, поред тешкоћа у набавци горива на тржишту, су велика дуговања потрошача - каже Спободан Гвозден, директор „Топлане“.

Свадседуговања грађана и предузећа кренула око седам милиона динара, без камата, које износе више милиона динара. Многи корисници топлотне енергије своје обавезе нису платили месецима, па чак и по годину дана. Кад би било средстава, без обзира шта се рогаћа на тржишту нафте и нафтних деривата гориво би се могло обезбиједити - рекли су нам у „Топлани“. Иначе, поштене платиће услуга „Топлане“ негодну справом, јер своје обавезе подмирили на вријеме и сада морају да користе термовкумulative леи и да поново плаћају гријање које су већ једном платили. Г Ш

СКУПШТИНА СРПСКОГ НАРОДА БИХ

Декларација Српске републике БиХ

1. На подручјима српских аутономних регија и области и других српских етничких цијелина у Босни и Херцеговини, укључујући и подручја на којима је српски народ остао у мањини због геноцида које је нар њим извршен у другом свјетском рату, а на основу преписанга одржаног 9. и 10. новембра 1991. године, на коме се српски народ изјаснио за остваривање заједничког државног југославијског, оснива се и проглашава Република српског народа Босне и Херцеговине.

2. Република се налази у саставу савезне државе Југославије као њена федерална јединица.

3. Територијално разграничење са политичким заједницама других народа Босне и Херцеговине, као и разрјешавање осталих међусобних права и обавеза извршиће се мирним путем и договорно, уз уважавање етничких, историјских, правних, културних економских, географских, комуникацијских и других битних критеријума и уз поштовање принципа и правила међународног права.

4. Основе друштвеног, политичког и државног система Републике уредиће се њеним уставом.

5. Уставом Републике гарантоваће се пуна равноправност и једнакост пред законом народа и грађана и заштита од било ког облика дискриминације.

6. До избора и конституисања њихових органа и институција који ће бити установљени Уставом Републике, функције државних органа у Републици обављаће садашња Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини и Министарски савјет.

7. Сједиште органа Републике је у Сарајеву.

8. До доношења Устава, закона и других прописа Републике, на њеном подручју ће важити савезни прописи, као и прописи досадашње СР Босне и Херцеговине, осим оних за које скупштина српског народа утврди расу у супротности са Савезним уставом.

9. Органи власти досадашње СР Босне и Херцеговине представљаће заједничке органе националних заједница у прелазном периоду, до коначног територијалног разграничења осталих права и обавеза. У прелазном периоду заједнички органи консензусом доносе неопходне одлуке и акте.

10. Ова декларација ступа на снагу 9. јануара, а примјениваће се од дана доношења.

11. Декларација ће се објавити у Службеном гласнику српског народа у Босни и Херцеговини.

Предсједник Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини
Мр Момчило Крајишник

PREMA OCJENI NAUČNOG SKUPA U MOSKVI

Jugoslaviji i SSSR - sudbine federacija

MOSKVA. (Tanjug) — Raspad federacije posljedica je istorijskih tendencija stvaranja nacionalnih država. U Jugoslaviji i Sovjetskom Savezu se to dogodilo, a isti će biti ishod i u Češkoslovačkoj.

Ova ocjena iznesena je danas na naučnom skupu Jugoslavija i SSSR - sudbina federacija, koji je održan u Moskvi. Organizator skupa bio je ruski komitet za zaštitu mira.

Učesnici savjetovanja nisu bili jedinstveni oko toga da li je Sovjetski Savez transformišući se u Zajednicu nezavisnih država izbjegao jugoslovensku varijantu. Ukazano je da su u pojedinim dijelovima u toku sukobi, koji se mogu proširiti, ali da ima i drugih sličnosti.

U Jugoslaviji se, kako je ocijenjeno, ne vodi građanski rat, u pitanju je međuna-

cionalni sukob sa elementima vjerskog sukoba.

Podijeljena su bila mišljenja i oko uloge Njemačke u podsticanju raspada federacije. Bilo je ocjena da Četvrti Rajh već čvrsto korača Evropom. Ali i da je Njemačka zauzela poziciju koju joj je prepustio Sovjetski Savez, ali da nema negativnu ulogu na Balkanu.

OPTUŽEN BIVŠI PREMIJER UGANDE

Tajna isporuka oružja Hrvatskoj

KAMPALA. 11. januara — Bivši premijer Ugande Abraham Valiga optužen je da je umiješan u zavjeru snabdjevanja Hrvatske oružjem iz Južne Afrike, potvrdile su danas sudske vlasti, kako javlja UPI.

Protiv Valige je podignuta optužnica da je zloupotrijebio svoju dužnost, kao direktor ugandske vazduhoplovne kompanije.

U optužnici se navodi da je Valigo prošle godine organizovao let do Južne Afrike da preuzme oružje i da zatim pokuša da ga isporuči hrvatskim

vojnim vlastima u Zagrebu.

U septembru prošle godine jugoslovenske vlasti zaplijenile su na aerodromu u Zagrebu teretni Boeing 707 sa 19 to- na oružja i municije.

Pored Valiga optuženi su i bivši šef operative avio-kompanije Džek Kalnan i bivši sekretar korporacije Osende Odoi.

Sva trojica smijenjena su sa dužosti poslije incidenta u septembru sa avionom u Zagrebu.

Očekuje se da će svoj trojici biti zakazano suđenje sljedeće nedjelje.

U NAJVEĆEM PRNJAVORSKOM PREDUZEĆU „SLOGA“ NORMALIZOVANA PROIZVODNJA

Spasonosna pošiljka iz Italije

PRNJAVOR. 11. januara — Nakon desetodnevnog pauze uzrokovana nedostatkom re- pro-materijala, proizvodnja u Tvornici obuće „Sloga“ je normalizovana. Spasonosna pošiljka osnovne sirovine stigla je iz Italije, pa prekida ovakve vrste neće biti kako ističu u poslovodstvu najvećeg prnjavorskog preduzeća, najmanje za tri naredna mjeseca. Ova novost iz „Sloga“ ne znači da su se prnjavorski obućari riješili svih nevolja. Naprotiv, teškoće oko plasmana gotovih proizvoda pogoršao je potez dugogodišnjeg zahvalnog kupca njemačke „Fortune“ koja je otkazala daljnju poslovnu saradnju. Još nekoliko firmi iz Njemačke, Austrije i Italije odustalo je od novih angažmana. Razlozi nisu u kvalitetu, čak su Prnjavorčani kotirali u grupi naj-

pouzdanijih jugoslovenskih isporučilaca, već zbog rata u Hrvatskoj, zbog čega inostrani kupac ne želi da se upušta u rizik, pogotovo kada je transport robe u pitanju.

Iz ovih razloga „Sloga“ se u posljednje vrijeme više orijentise ka vlastitoj prodajnoj mreži. Realizacija je u posljednja dva mjeseca prošle godine čak prevazišla sva očekivanja. Međutim, i na ovom planu rat je učinio svoje. Naime, prodavnice u Topuskom i Glinisu rušene, a ona u Sinju iz već poznatih razloga već mjesecima ne radi. Sve ozbiljnije se razmišlja o otvaranju novih prodajnih objekata pa je već izjesno da će „Sloga“ na tržištu biti uskoro zastupljena sa više od sadašnjih 36 prodavnica.

B. RADULOVIĆ

SVIJET UKRATKO

ZAPELO OKO PRIZNAVANJA

BRISEL. — Šefovi diplomatija Evropske zajednice završili su sinoć zasjedanje u Briselu dogovorom da se odluke o priznavanju jugoslovenskih republika 15. januara prepuste pojedinačno svakoj od zemalja dvanestorice. Po riječima šefa portugalske diplomatije Zoaosa de Deus Pinjeira, vodilnica EZ smatra da za konačnu odluku treba pričekati izvještaj Arbitražne komisije Konferencije o Jugoslaviji, koja će procijeniti koje republike ispunjavaju 16. decembra utvrdene uslove EZ za priznavanje.

CRNA GORA BEZ SANKCIJA

BRISEL. — Ministri inostranih poslova Evropske zajednice prihvatili su sinoć prijedlog lorda Karingtona o ukidanju sankcija protiv Crne Gore. Te sankcije je protiv Crne Gore i Srbije uvela Evropska zajednica.

OFICIRI UN U JUGOSLAVIJI

UJEDINJENE NACIJE. — Austrijski pukovnik Džon Vilson naimenovan je za komandanta grupe od pedesetorice oficira za vezu koja je, prema odluci Savjeta bezbjednosti, formirana s namjerom da u Jugoslaviju pomaže u održavanju sadašnjeg primirja i praktično stvori uslove za početak mirovne akcije UN. Vilson se već okušao na takvim poslovima na Bliskom istoku, a u Jugoslaviji dolazi sa sličnog položaja u Jerusalimu.

UPOZORENJE IZ ATINE

ATINA. — Grčka je juče upozorila Tursku, Bugarsku i Italiju da će poremetiti odnose s Atinom ako priznaju nezavisnu Makedoniju pod tim imenom. Grčka je uz to nagovijestila da bi vetom mogla spriječiti Evropsku zajednicu da kolektivno prizna Makedoniju kako ona ne promijeni naziv, koji skriva pretenzije prema grčkoj teritoriji kako je rekao predstavnik Ministarstva spoljnih poslova za štampu.

BEOGRAD ODGOVORIO RIMU

BEOGRAD. — Jugoslovenska vlada odgovorila je u petak na notu italijanske vlade povodom jednostranog prekida vazdušnog saobraćaja između dvije zemlje i zatražila od Italijanske strane da tu odluku povuče. Prema posljednjem sporazumu između Italije i Jugoslavije rok za prekid vazdušnog saobraćaja je 12. meseci poslije prijema obavještenja o njegovom otkazu.

NESVRSTANI SE NE ODRIČU JUGOSLAVIJE

UJEDINJENE NACIJE. — Naredni deseti samit Pokreta nesvrstanih zemalja održaću se u Džakarti od 1. do 6. septembra ove godine. Prethodice mu Konferencija visokih funkcionera zemalja Pokreta i ministarski sastanak. To je sinoć saopšteno na sastanku Koordinacionog biroa Pokreta nesvrstanih zemalja u sjedištu UN u Njujorku, koji je održan na ambasadorskom nivou pod predsjedništvom šefa stalne misije Jugoslavije pri UN ambasadora Darka Šalivica.

BUŠ DOBAR TRGOVAC

VAŠINGTON. — Vrativši se sa dvanestodnevnog turneja po Australiji, Singapuru, Južnoj Koreji i Japanu, američki predsjednik Džordž Buš, je izjavio da je napravljen ogroman uspjeh. Suprotno ocjenama poslovnog svijeta i negativnim komentarima medija, Buš je rekao da je napravljen zaokret u odnosima s Japanom, u smislu otvaranja japanskog tržišta za američku robu.

DEVET MILIONA NEZAPOSLENIH

VAŠINGTON. — Američko ministarstvo za rad saopštilo je da USA ima gotovo devet miliona nezaposlenih, što je najveći broj u posljednjih šest godina. Prema izvještaju za decembar, toga mjeseca otvoreno je više od 30.000 radnih mjesta, ali je istovremeno, bez posla ostalo oko 250.000 ljudi.

SAOPŠTENJE SDP — BIHAĆ POVODOM NEKIH IZJAVA DR FRANJE TUĐMANA

BiH ostaje nedjeljiva

BIHAĆ. 11. januara. — U povodu nedavne izjave dr Franje Tuđmana o podjeli BiH, ukoliko, kako se kaže, da bi podjela BiH značila pravilno rješenje jugoslovenske krize, Regionalni odbor SDP Bihać odbacuje kao politički neracionalnu i istorijski neutemeljenu i smatra da BiH može opstati samo kao suverena nedjeljiva i ravnopravna sa ostalim republikama. Suverenitet BiH ne može biti uslovljen ničim niti se rješenje krize u ovoj zemlji nalazi u njenoj podjeli, stoga istrajimo u opredjeljenju da je BiH naša zajednička i očuvajući postojeće granice kakve jesu i ne dozvolimo nikom da nas zavada i dijeli.

F. P.

U OKRŠAJU SA KUBANSKIM EMIGRANTIMA

Ubijena tri agenta

HAVANA. 11. januara. — Trojica pripadnika snaga kubanskog ministarstva unutrašnjih poslova ubijeni su, a jedan je teško ranjen u okršaju sa grupom Kubanaca koji su pokušali da ukradu brod radi bjekstva sa Kube. Kako javlja Radio-Havana i zvanična agencija Prensa Latina, tri pripadnika ove grupe već su uhapšeni.

Okršaj se dogodio u četvrtak prije zore u

brodograđilištu Tarara, istočno od Havane. Prema saopštenju koje je u petak prenijela Prensa Latina, grupa kontrarevolucionara čiji se broj ne navodi, iznenadila je stražare i pokušala da ukrade brod. Kada su vidjeli da neće uspjeti, oni su pucali u vezane stražare i pobjegili, kaže se u izvještaju ove agencije.

Za ostalih članovima ove grupe traga se širom Kube.

SKUPŠTINA SRPSKOG NARODA OPŠTINE ILIDŽA

PREDSEDJNIK RADOVAN KEZUNOVIĆ

SARAJEVO. 11. januara (Tanjug) — U poznatom turističkom mjestu opštini Ilidža formirana je Skupština srpskog naroda te opštine. To je prva opština, nakon što je 9. januara proglašena Republika srpskog naroda Bosne i Hercegovine,

ne, koja je proglasila svoju srpsku skupštinu.

Za predsjednika srpske Skupštine Ilidže izabran je Radomir Kezunović, inače u dosadašnjoj strukturi vlasti predsjednik Izvršnog odbora skupštine te opštine.

POSILJE SRČANOG UDARA
2. JANUARA

Ramiz Aljija se oporavlja

DHRID. 11. januara (Tanjug) — Albanski predsjednik Ramiz Aljija, koji je 2. januara preživio srčani udar, osjeća se dobro i već je održao nekoliko kratkih susreta, javlja se večeras albanska televizija.

U međuvremenu su, dodaje televizija, predsjedniku albanske republike brzo ozdravljenje zaželjeli: predsjednik italijanske vlade Duilio Andreotti, turski premijer Sulejman Demirel, grčki predsjednik vlade Konstantin Mitsotakis, predsjednik PLO Jaser Arafat, libijski Moamer el Gadafi i američki državni sekretar Džejms Bekker.

NAKON FORMIRANJA REPUBLIKE SRPSKOG NARODA BIH

Prva sjednica savjeta

SARAJEVO. 11. januara. — Danas je u Sarajevu održana prva sjednica Ministarskog savjeta Skupštine republike srpskog naroda BiH, kojoj je predsjedavao predsjednik Dr Miodrag Simović.

Sjednici su pored članova Ministarskog savjeta prisustvovali dr Radovan Karadžić, predsjednik SDS-a BiH, magistar Momčilo Krajišnik, predsjednik Skupštine Republike srpskog naroda BiH, dr Biljana Plavšić član Predsjedništva BiH.

Na sjednici je, uz opsežnu raspravu, dogovoreno niz aktivnosti koje je potrebno sprovesti na realizaciji zadataka koji proističu iz Deklaracije o proglašenju Republike srpskog naroda u BiH.

S. J.

SA RATNIH POPRIŠTA U HRVATSKOJ

BILO PROVOKACIJA

ZAGREB, BANJA LUKA, BELIMANASTIR, DVOR NA UNI... 11. januara (Tanjug) — Na kriznim područjima u Hrvatskoj protekle noći i danas prije podne nije bilo ozbiljnijih slučajeva kršenja dogovora o prekidu vatre, javljaju reporteri pozivajući se na vojne izvore.

Tanjugov reporter javlja, pozivajući se na vojne izvore, da je i minula noć na zapadnoslavonskom ratištu — na dijelu fronta koji kontrolišu jedinice Banjolučkog korpusa — bila mirna. Nije bilo, navode vojni izvori, nikakvih provokacija hrvatskih paravojnih formacija.

Hrvatski radio, za koji važi uredba predsjednika republike o cenzuri, u prvim jutarnjim emisijama nije imao detaljnije izvještaje sa tog ratišta. Prema radiju, prije podne je na novogradiškom ratištu proteklo relativno mirno, a manjih provokacija bilo je samo kod Mašića i Medara.

Na ratištu prema Vinkovcima, sa-

naje Tanjugov reporter iz izvora bliskih teritorijalcima, minule večeri i noći zabilježene su dvije provokacije hrvatskih formacija. Sa prvim mrakom, oko 17 časova, iz pravca Vinkovaca na Ernestinovu kod Cerića ispaljena su tri minobacačka projektila od 120 milimetara. Oko 22,30 iz pravca Otoka ispaljena su, takođe, tri projektila na selo Slavkovec, koje se nalazi između Oriolika i Sremskih Lazara, sela na putu Šid-Vinkovci.

Vojni izvori nisu ništa zvanično saopštili o tim slučajevima.

U pres-centru vojne komande kod Šida novinarima su rekli da je na dijelu ratišta između Dunava i Save jutros bilo mirno. Isti izvori su potvrdili da će se u Vinkovcima sastati, u prisustvu članova posmatračke misije, komisija za praćenje prekida vatre.

Hrvatski radio javio je da na vinkovačkom području tokom protekle noći nije bilo značajnijih bojnih aktiv-

nosti neprijateljske vojske, ali su zabilježeni, tvrdi radio, pokušaji lažnih napada.

Na području Banije i Korduna, rekli su u pres-centru operativne grupe JNA za to područje, sa sjedištem u Dvoru na Uni, bilo je mirno, osim što su hrvatske paravojne formacije u širem rejonu Sunje otvarale vatru na položaje jedinica JNA i Teritorijalne odbrane. Na tu provokaciju nije uzvraćeno, reklo je novinarima u armijskom pres-centru.

Hrvatski radio je javio da je na ratištima Posavine, Pokuplja i Banije prošla noć protekla bez oružanih incidenata i sukoba.

Prema nezvaničnim informacijama, dobijenim u štabu Teritorijalne odbrane Baranje, u toj regiji primirje nije narušavano.

Hrvatski radio tvrdi da je iz Baranje pućano na obrambene položaje hrvatske vojske na desnoj dravskoj obali.



Oružje u pripravnosti

IZBJEGLICAMA U GRADIŠKOJ OPŠTINI

Pomoć

Ujedinjenih nacija

BOSANSKA GRADIŠKA, 11. januara - Posredstvom visokog komesarijata UN za izbjeglice u Beogradu bosanskogradiška opštinska organizacija Crvenog krsta dobila je značajnu materijalnu pomoć, koja se sastoji od veće količine čebadi, zatim praška za pranje rublja, sapuna i mljeka u prahu.

Sada je - kaže Radoslav Španjić, predstavnik Crvenog krsta, najneophodnija pomoć u hrani, odjeći, obući, čebadima i proizvodima za održavanje lične higijene.

Ovdje očekuju i pomoć, koja je najavljena iz Austr-

lije, ali organizatori prikupljanja ne žele da se ističu u sredstvima informisanja, jer nisu iz redova srpske nacionalnosti pa bi zbog toga u toj zemlji mogli doći pod udar ekstremnih ustaških organizacija. Uskoro bi trebalo da stigne pomoć i iz Amerike, Kanade i još nekih zemalja, a ranije je stigla iz Belgije, Austrije, Švajcarske, Norveške, Njemačke i drugih zemalja u kojima žive i rade radnici iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Slavonije i Makedonije. Sve su češći i primjeri direktne lične pomoći.

G. ŠERBULA

LJUBAV ISPLETENA NA GOLEŠIMA POKLONJENA BORBIMA TO RAČI

Poklon-paketi za borce

● Nakon Božićnih paketa, teritorijalci Račca dobili su poklone od članica KSS-a. Pokloni uvijek raduju i ohrabruju, ali jedan bi bio najdragocjeniji - dolazak ljekara u već opremljenu ambulantu.

BANJA LUKA, 10. januar - Dvjesto vunenih čarapa, koje su žene iz Goleša, Piskavice i Borkovića plele za borce Banjolučkog korpusa ili teritorijalce na istim ratnim položajima koje brani ovaj korpus, juče su, preko Kola srpskih sestara, uručene borbama TO Račci.

U paketima je pored čarapa bilo voća, slatkiša, sredstava za higijenu i toplih majica. Slične poklon-pakete teritorijalci Račca dobili su u vrijeme pravoslavnih Božićnih praznika, kada su članice KSS-a obišle osoblje

bolnice Bučje koja je smještena na drugoj lokaciji.

Akciju prikupljanju čarapa za borce na ovom dijelu fronta vodio je dr Nikola Mičić, a poklon-pakete teritorijalcima Račca odnijela je ing. Borka Novaković inače dobrovoljica bolničarka u ambulanti Račca. Zahvalivši se sestrama Kola, istakla je problem s kojima se suočavaju teritorijalci Račca već duže vremena.

- Ovi pokloni uvijek iznova raduju borce Račca, jer su im dokaz da se neko brine o njima. Oni ih ohrabruju. Ipak, borci i mi u ambulanti imamo problem koji ne možemo da riješimo, jer i ne zavisil od nas. Naime, već dugo nemamo ljekara, pa sve teže povrede, koje ne možemo mi u ambulanti da saniramo liječimo sedam-osam kilometara dalje - u Ladevcu".

Ova ambulanta, inače opremljena je svim potrebnim aparatima za hitne lekarske intervencije, koji stoje neupotrebljeni, jer nema stručnjaka - koji bi ih koristio.

T.T.

FORMIRANA OPŠTINA SRPSKOG NARODA

BIHAĆA

„NE“ suverenoj BiH

BIHAĆ, 11. januara — Na drugoj sjednici (održanoj danas, subota) Skupštine opštine srpskog naroda Bihac zvanično je proglašena Opština srpskog naroda Bihac.

Uvodnu riječ dao je Stevo Besić koji je između ostalog rekao da je ova odluka iznuđena jer su stranke SDA i HDZ vrlo brzo poslije preuzimanja vlasti počele da odbijaju da se pridržavaju obaveza koje su i same preuzele u međustranačkim dogovorima i sporazumima. Jedna od tih obaveza je da BiH mora biti i

ostati sastavni dio Jugoslavije i da ne može ni u jednoj opciji izaći iz Jugoslavije.

Na ovoj skupštini usvojen je Statut Opštine srpskog naroda Bihac, donijete su odluke o osnivanju organa opštinske uprave, odluke o prestanku plaćanja obaveza prema sadašnjoj opštini Bihac, gdje se kaže da srpski narod koji živi na teritoriji Bihac s danom 11. januara ove godine prestaje plaćati sve obaveze prema BiH i opštini Bihac, a uplate će vršiti Autonomnoj regiji Bosanska krajina. Usvojena je i odluka o razgraničenju državne teritorije srpskog naroda i podjele kulturnih dobara mirnim putem, a u kojoj između ostalog stoji, ako BiH postane suverena država srpska opština Bihac neće biti u toj državi.

Za predsjednika Skupštine Opštine srpskog naroda Bihac izabran je Stevo Besić, za potpredsjednika Jovo Pilipović, za predsjednika izvršnog odbora Branko Cvjetičanić, za potpredsjednika IO ŠO Marinko Šakan. Izabrano je sedam delegata koji će skupštinu predstavljati u AR Bosanska krajina.

F. PROŠIĆ

BORCIMA BANJOLUČKOG KORPUSA STALNO STIŽU POKLONI U HRANI, ODJEĆI, OBUĆI...

Topla srca Krajišnika

BANJA LUKA, 10. januara - Kako smo obaviješteni od Komande Banjolučkog korpusa, na adresu ove Vojne komande stalno pristižu obavještenja o dodjeli poklona i darova borbama na frontu i vojno-zdravstvenim ustanovama u Banjoj Luci. Pokloni i darovi svakodnevno stižu iz zemlje i inostranstva od organa vlasti, društvenih organizacija radnih kolektiva, male-privrede i pojedinaca.

Članovi srpskog društva „Nikola Tesla“ iz Lucerna (Švajcarska) uputili su solidarnu pomoć u vrijednosti od 120.000 švajcarskih franaka, a pomoć se sastoji u lijekovima, odjeći, obući, poslali su aparat za umjetno disanje i aparat za transfuziju krvi, vreće za spavanje...

Petar Stanić, na privremenoj radu u Njemačkoj, inače rodom iz Prnjavora, poklonio je izbjeglicama 12.500 njemačkih maraka. Branka Grmilić iz Banje Luke darovala je 3.000 dinara Banjolučkom korpusu.

Mjesna zajednica Bistrica i MZ Saracica kod Banje Luke darovali su 110 vunenih čarapa, više prehrambenih artikala i 8.750 dinara u gotovini, a u prikupljanju ove pomoći borbama na frontu najviše su doprinijeli Novak i Spasoje Vukelić iz Banje Luke.

Narodni front žena iz Ključa dao je 690 kilograma pasulja, 100 pari vunenih čarapa, 69 čebadi, 50 kilograma slanina, 19 kilograma kajmaka, 50 pari glavaka, 34 džempera i 16 pari rukavica.

Porodice Novaković i Stupar iz Sandock Mosta, poslali su vojnicima na frontu hrane, voća, cigareta, čarapa, rukavica, šalova. Skupština opštine Sećanj iz Srbije poslala je borbama na frontu dva kamiona hrane i brašna, šećera, masti, ulja...

Radnici kolektiva „Rudi Čajavec“ darovao je ženama Narodnog fronta Ključa TV-kolor, kao poklon za njihovu aktivnost i nesebični rad u prikupljanju pomoći i darova bor-

cima na frontu. Narodni front žena opštine Mrkonjić-Grad, darivao je borbama na frontu 18 čebadi, 20 vunenih džempera, 20 rukavica, 31 pidžamu, 9 potkošulja, 15 pulovera, tri kilograma kafe, više kutija cigareta, 10 jastučnica, više litara sokova i dosta pribora za održavanje lične higijene. Banjolučki „Energo-petrol“ borbama na frontu, izbjeglicama i djeci u domovima „Rada Vranješević“ i „Marija Mažar“ dao je poklone u vrijednosti od 250 hiljada dinara. Medicinskom centru Banja Luka 21 komad čebadi, 10 plahti, 10 jastučnica, muzičku liniju dali su Dječijem domu „Marija Mažar“.

M. MUTIĆ

PREMA TVRDNJI IZRAELSKOG MINISTRA ODBRANE

Arapci imaju nuklearno oružje

JERUSALIM, 11. januara (Tanjug) — Izraelski ministar odbrane Moše Arens izjavio je da Izrael ubrzano priprema odgovarajući vojni odgovor na opasnost koju će uskoro za Izraelku bezbjednost predstavljati Iran, Irak i Libija, opremljeni nuklearnim oružjem.

U izjavi izraelskom vojnom radiju, Arens je takođe izrazio nadu da će poboljšavanje odnosa Izraela i Kine skoro uspostavljanje diplomatskih odnosa između dvije zemlje spriječiti Kinu da arapske zemlje snabdije nuklearnom tehnologijom. On je energično opovrgao sve tvrdnje da Izrael namjerava da u bivšem Sovjetskom Savezu kupi najsvremenije naoružanje, uključujući i poznate borbene

avione „mig-29“, koji se smatraju najefikasnijim vojnim letjelicama na svijetu.

Arens je prije desetak dana, u razgovoru s italijanskim kolegom Virđinijom Ronjionijem prvi put zvanično iznio izraelske procjene da Iran, Irak i Libija, a u posljednje vrijeme i Sirija, ubrzano pune svoje arsenale nekonvencionalnog naoružanja uključujući i nukleum, i najavio je izraelske, mjere odvraćanja arapskih i islamskih zemalja od nuklearne avanture prema Izraelu. On je, međutim, izbjegao da precizira da li Izrael, uz mjere odbrane predviđa i takozvani „preventivni udar“, sličan onom iz 1981. kad su izraelski avioni bombardovali iračka nuklearna postrojenja kraj Bagdada.



ИНТЕРВЈУ „НЕДЕЉНОГ ГЛАСА“:

ВЛАДИСЛАВ ЈОВАНОВИЋ, МИНИСТАР ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА СРБИЈЕ

ЕВРОПА ИЗНЕВЈЕРИЛА МАНДАТ МИРОТВОРЦА

Стеван РИСОВИЋ

Појавом Владислава Јовановића српска дипломатија је добила човјека за „везу са свијетом“, мудрог политичара, који полако, али сигурно отвара врата Србије према свијету. Највише захваљујући баш господину Јовановићу, свијет (УН), па онда и Европа, почели су да правилно дијагностицирају кризу у Југославији и да траже излаз из те кризе.

● Господине Јовановићу, чини нам се да је Европа (ЕЗ), мимо очекивања Владе Србије, бар када су неке земље ЕЗ биле у питању, прије свих Француска, Енглеска и Грчка, које су традиционални пријатељи Србије, изневјерила добијени мандат у понуди добрих услуга за рјешавање југословенске кризе. Заправо, Југославија, односно Србија, од тих „добрих“ услуга добила је на крају - економске санкције. Због чега је дошло до обрта улоге ЕЗ у рјешавању југословенске кризе?

— Тачно, доброе сте приметили. Европска заједница је понудила била добре услуге у рјешавању југословенске кризе. Баш на основу тих добрих понуда у рјешавању кризе у Југославији ЕЗ је и добила мандат од КЕБС-а, који је касније потврђен и од Савјета безбједности Уједињених нација. У чему су се састојале те понуђене добре услуге Европске заједнице? Првенствено у томе да се на мировној конференцији о Југославији, дакле у Хагу, све опције о рјешавању кризе у Југославији једнако, равноправно третирају и да сви учесници југо-кризе, односно све југословенске републике буду у равноправном положају. Нажалост, ЕЗ се почела удаљавати од тих принципа почела се стављати улогу учесника југо-кризе, тотално се приклањајући сепаратизму. ЕЗ је потом отишла и корак даље, покушавајући да своје одлуке наметне свима (свим републикама), не придајући ништа значају, чак ни томе да те одлуке не буду прихватљиве за неке републике (Србију и Црну Гору). ЕЗ је за „непослушне“, попут учитеља када каже „ава дакле, унапред већ била припремила и одређене казне, санкције. И тако од добротинећу а у рјешавању кризе у Југославији ЕЗ се преобразила у рушитеља Југославије. Круна такве „издајничке“ политике према Југославији, једној сувереној и у свету признатој држави, дакле држави која се не ствара него као субјекат међународног поретка постоји, јесте и она декларација ЕЗ, која је апсолутно била неприхватљива за нас (Србију). Основно поглавље те декларације је данама Југославије, а Југославије, наглашава опет, има и биће је. ЕЗ руши ту декларацијом једну суверену државу, уместо да понуди решења за очување те Југославије.

● И Европа онда иде корак даље у рушничком походу према Југославији, понудивши југословенским републикама, „добре услуге“, да се пријаве за признавање државности. ЕЗ, дакле, хоће једнострано да прецрта Југославију, да је распарча, а у сваему томе, чини нам се, Њемачка игра врло важну улогу?

— Да, нормално је то било и за очекивати, јер Њемачка је, односно германизам је већу два наварта покушавао да цепањем Југославије оствари своје вековне интересе на Балкану. Уједињена Њемачка је преко ноћи постала врло, врло утицајни фактор у Европској заједници. Искључиво она, иако су али немачка је била доминантна и инсистирала је на привременом признавању Словеније и Хрватске. Међутим, са признавањем појединих република као самосталних независних држава неће ићи баш лако. Што се тиче Словеније, ту нема проблема, словеначки народ је изразио своју вољу да живи изван Југославије, и ту вољу му не, међутим, нити смије бико ко усукрати. Међутим, већ када је реч о Хрватској, много тога ће бити спорно.

● Европа је била добила миротворца, да би онда напустила ту улогу и преобразила се, под притиском Њемачке, у пресудитеља о судбини Југославије. Југославију нико не може, па ни ЕЗ, једнострано прецртати, као да више не постоји, јер је Југославија још увијек међународни субјекат и она ће као таква и опстати. ● Мировна улога УН у посредовању и рјешавању политичке кризе у Југославији је праведна. ● Србија није никаква оаза болшевизма него једна демократска република, која је, заправо, и први вјесник нових демократских односа у Југославији и на Балкану.

● Па и хрватски народ је референдумом рекао НЕ Југославији, односно ДА Независној држави Хрватској. Једнако као и у Словенији, требало би испоштовати вољу и хрватског народа?

— Потпуно се слажем са том оценом и, верујте, ни Србија нема апсолутно ништа против да тако буде, јер првоје сваког народа на самоопредељење. Међутим, у Хрватској живи и српски народ, уставотворни народ. Знате, у Југославији су, одмах после ослобођења одређене унутрашње административне границе. Учињена је велика грешка што су оне одређене онакве какве су, јер нису одговарале правом стању ствари. Но, мислило се да можемо вечно заједно, ланити толико, у то време ни било битно куда ће та административна граница и бити. Ипак, ето, најжалост само, дошло је време када, изгледа, ако хрватски народ има право на самоопредељење, ако то право има и словеначки народ, зашто, зашто га не би имао и српски народ? А српски народ у Хрватској хоће да остане у Југославији, а не у Независној држави Хрватској. То право на самоопредељење српском народу у Хрватској нико не може одузети, иако је њихово чак и постојање у Хрватској негирано од нове хрватске „демократије“, јер се нигде у Уставу Хрватске не помиње чак и да постоји српски народ у Хрватској.

● Њемачкој би проблем Срба у Хрватској требало да буде познат. Зашто се Њемачка толико ставља на страну сепаратизма, рушитеља Југославије? Није ваљда да је само излазак на Јадран Њемачке у питању?

— Спољено је то питање. Покушају да објасним. Доминантну улогу у ЕЗ сада има, или хоће да има, уједињена Њемачка. И она настоји одмах да да свима до знања, а прва прилика за то јој се указала ево баш сада - на југословенском случају. Њемачка једнострано хоће да вуче све главне, судбоносне потезе у Европи, да се осећају неприкосновена, а што се ставила на страну Хрватске и Словеније, па и то је посве јасно. Њемачка није била никада Србији савезник већ, напротив, у оба случаја, и у првом и у другом светском рату, била је агресор на Југославију, односно Србију.

● ЕЗ је, чини нам се, дефинитивно изневјерила интересе бар неких југословенских република, стављајући се на страну сепаратизма, али је зато миротворна мисија УН дошла, рекли бисмо, у право вријеме.

— Умало она и да задоцни, јер УНС била најпозваније да посредује у југословенском случају. Због тога је Председништво СФРЈ и затражило од Савјета безбедности УН да у Југославију упути „плаве шлемове“, а касније смо ми затражили од ОУН да се ангажује и у рјешавању политичке кризе у Југославији. Наш захтев

корист једног партикуларизма, а касније више у корист сепаратизма, али би се такође могло рећи за велики број наших дипломата да су остали лојални и да су радили по инструкцијама државе. Е сад, друга је ствар дали су све те инструкције, у одређеним периодима времена, биле добре. У последње време, када се криза у Југославији разбукала до уснијања, ванска дипломатија је почела одједном да „шепа“. Почела је благо говорити, да послушке унутрашњи ритам збивања у Југославији, не реагујући увек у право време, иако је било прилика да се благовременом и одлучним реаговањем можда неки негативни набоји и обуздају, ма да предупреде неке мере ЕЗ или.

● Шта ће се догодити, господине министре, 15. Јануара? Србија и Црна Гора нису ни затражиле од ЕЗ да буду признате као самосталне државе, док су такве захтеве упутиле Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, па чак и Српска Република Крајина и Република Косово?

— Реално би било за очекивати да статус државе добије само Словенија, јер код њих, кажем вам, ништа није спорно. Не, не бих прејудуцирао ствари. Видећемо шта ће бити, али ако баш хоћете да чујете моје мишљење, највероватније је да би само Словенија, можда, можда и Хрватска, због великог немачког притиска, могле робити државност. Остали не!

● Некако је споро, чак би се могло рећи врло споро истина о кризи у Југославији продрела у свијет. Заправо, наше северозападне републике Словенија и Хрватска, чини нам се, добиле су медијски рат против остатка Југославије, односно Србије.

— То сте добро приметили и то је истина. Сами смо томе криви, но треба рећи да се сепаратизам у Југославији дуго припремао, планирао, да се разрађивао свеки детаљ сепаратистичког плана. Ништа ама баш ништа, није рађено случајно. Све је било по добро знаном сценарију унапред планирано. Све, па и тај медијски рат, којег је остатак Југославије, заправо Србија, неспремно дочекала. Европи је зато у прво време и била наметнута слика стања југословенских субјекта, појединих из северозападних углова земље. Друго, то је било да права истина продре у свет, да се и продрла, али кажем, са заковишћем, и то заковишће је плод наше неприпремљености на сепаратизам појединих република.

● Вјерујте ли, господине Јовановићу, у мирно и праведно рјешавање југословенске кризе?

— Верујем да је могуће постићи и мирно и праведно решење кризе у Југославији, а на нама је колико је време збила бити кадри да то мирним путем и остваримо. Посредничка улога УН је добра прилика да се југославски рат претвори у мирно. Ми верујемо да ће допазак „плавих шлемова“ значити један крупан, психолошки и политички преокрет у развоју ситуације у Југославији. Доласком мировних снага УН мир ће се одржати, јер ће бити којој страни бити тешко, врло тешко, пред очима света започети нови рат. Штошта се хтело наговарати на леђа Србији, да је болшевичка, да Србија води рат против Хрватске, да је Србија последњи бедем комунизму, чак и то да Србија води рат против Хрватске... Међутим, свет се уверио да је Србија приклоњена мирној опцији у рјешавању југословенске кризе, да је опозиције у Србији највише од свих опозиција у другим републикама, па како онда неко и може устврдити да је Србија болшевичка. Србија је први вјесник демократских промена у Југославији, и на Балкану. Србија ће увек бити на страни демократије, али Србија, и то да нагласим, неће дозволити никоме да манипулише њеним интересима, интересима српског народа.



Владислав Јовановић, министар иностраних послова Србије

је био да се Европска заједница потпуно искључи из процеса рјешавања југословенске кризе, јер је Европа „потрошила“ мандат добрих услуга. Верујемо да ће захтев Србије бити и прихваћен, јер једностран курс ЕЗ је водио ка усложњавању, а не рјешавању проблема у Југославији.

● Србија је у потпуности подржала мировни план специјалног изасланика секретара УН господина Сајруса Венсе. Када ће „плави шлемови“ стићи у Југославију и како ће, када стигну, и ако стигну, бити размјештени у Југославији?

— Ја се надам да ће мировне снаге врло скоро стићи у Југославију. Претходница тих снага, око 50 официра за везу, вероватно ће, већ овог викенда, или почетком идуче седмице доћи у Југославију. Колики ће контингент снага УН бити, то се још не зна, али се зна куда ће и како те снаге бити распоређене. План размјештаја „плавих шлемова“ је познат и он је објављен у свој дневном штампи.

● Није ли, када је криза Југославије у питању, подоста крива и сама југословенска дипломатија?

— Тешко је дати генералну оцјену, јер, знате, југословенска дипломатија је била састављена од представника појединих република и покрајина и не би се могло рећи да су они увек деповали на исти начин. Ја бих рекао да је југословенска дипломатија раније деповала стопостотно у

ПОЛИТИЧКА БХ. СЦЕНА

ЊЕМАЧКА АРОГАНЦИЈА

Један читалац, Бањолучанин, додуше анониман послао ми је ових дана писмо у коме ме пита - зашто сам против Нјемца? Вјероватно, понукао мојим текстом „Зар опет фашизам“? Тај грађанин ме жели увјерити да држављани Нјемачке не само што нису тако зли, него је то народ „који је дисциплинован, који много ради и много има и на који би се, ето, и ми Балканци могли угледати“. Нико ме се не брани да некога има за примјер - једина су узори Американци, други Руси, трећима неки трећи - а мени лично Нјемци неће бити идоли.

Вјероватно и „Шаба има добрих“, што би рекао један мој познаник, али свеједно тешко је бити против цијелог народа и ја нисам критици изложио све Нјемце, него само фашисте којих има - и то не мало - баш у тој навији.

СТАРЕ СУМЊЕ

Очито је да је Нјемачка своје право експанзионистичко пише показала оног дана кад је признала Хрватску и Словенију као самосталне државе, чиме је, како пише нјемачки недељник „Цајт“, направила једну од грешака '91. године. Јер, Министарство које води господин Ханс Дитрих Геншер тиме је, како увиђају и сами Нјемци, одступило од спољне политике коју води Европска заједница. Отуда је за њих, прије свега, примарно: да ли је Нјемачка стању да сноси пуну политичку одговорност велике силе, или је недовољно оспособљена за такву улогу? И тако се изнова актуелизује оно увјек ризикантно „њемачко питање“ за које су многи помислили да је окончано већ самим чином поновног уједињења Источне и Западне Нјемачке.

• Нјемачко питање само по себи не би било опасно, да се иза њега не крију старе сумње у нјемачку склоност ка ароганцији. „Младе демократске творевине“ у Југославији нису гадљиве на марке, чак иако оне имају фашистички предзнак

Буро КОЗАР

Постаје, међутим, очитије да се „њемачко питање“ не само што није преселило у архив, него је овим уједињењем (неки мисле и распадом Совјетског Савеза) изгледа још више потенцирано, те данје треба попуно очекивати да се оно појави. „Њемачко питање“ само по себи не би било опасно, да се иза њега не крију старе сумње у нјемачку склоност ка ароганцији моћи. У случају молби господи Туђмана и Кучана да им се „удјели“ државност, Нјемци су, не мислећи на остале партнере у ЕЗ, пошлом пркосе који се може објаснити и рјечима: „Кад нећете ви - хоће-мо-ли“. Очито је да су у Загребу и Љубљани рачунали на то, а можда су им то, у честим сусретима са представницима хрватске и словеначке републике, обећали господи Кол и Геншер. Углавном, усред рата долази до признања нових држава, а то се тако, ипак, не ради, јер од тога (за многе) може бити више штете него користи.

Очито је да су у Бону свјесни своје снаге, привредне нарочито. Код њих је кохезија већа него у Великој Британији или Француској, које су ослабиле унутрашње тешкоће, тако да је уједињена Нјемачка схватила да је она та која треба да одлучије и о томе коме ће се признати независност, а коме не. Имајући у

виду традиционалну потребу Нјемца да неке процесе предводи и ову улогу су они, премда им је нико званично није дао, драговољно прихватили. Па, иако се има утисак да су Нјемци окренули леђа својим партнерима у ЕЗ, они томе не посвећују пажњу, него сматрају да су урадрили оно што су требали да ураде.

ПОЗНАТА
ДЕСТРУКЦИЈА

Очито је да Швабе никад нису били задовољни што је, након другог свјетског рата, створена - у борби за властиту слободу и револуцију - Југославија и да је баш на њеном тлу, југословенском, хитлеровска армија доживјела и своје највеће поразе. Познати као алопамтила, Нјемци су само чекали прилику да пораре на рушењу југословенске државе, а та прилика пружила им се 1991. године након рата у Словенији и Хрватској. Према томе, није Колу и Геншеру толико до сецесије, колико до затирања свега што је југословенско.

Занимљиво је да су у самој Нјемачкој изречени или нависили многи протести против међународног признања Хрватске и Словеније. Жители Нјемачке ко-

ји нису за то да њихова влада ради против интереса ЕЗ, који држе да је било погрешно признати деије ЈУ републике, јавно замјерају Колу и Геншеру на „ломањању суптилног политичког осјећаја“. Ето, има и Нјемца који не мисле да манифестација силе не води добром, јер су се сви нјемачки ратови завршавали поразом. Но, неки Нјемци нису извукли поуке из ратова, а ни из раздобља мира

Оно што је, у БХ и југословенским оквирима, врло битно јесте факат да Нјемачка и њена политика имају подршку чак и од неких кругова, странака и појединаца. Једноставно, нјемачки стандард и начин живота на малом броју Југословена су сан који они никад неће преточити у јаву. Ко зна зашто се сава тај сан? Можда зато што су стотине хиљада наших људи живјели и радили у Нјемачкој, неки тамо и заувјек остали, па стекли нјемачке навике. Можда се та „њемачка срећа“ узима здравоза готово, кадје код нас овакв криза, а саставни дио кризе је и људска завист. Ипак, треба бити начисто - једно смо ми, а друго Нјемци. Нити ми можемо бити као они, нити они могу бити као ми. Велика је разлика међу нама. Да ли због менталитета и поднебља, или нечег трећег ко зна, али

тако је и не би могло бити другачије.

ОПРАВДАНА
ОСЈЕТЉИВОСТ

Има нешто што као фатум прати ово поднебље. Кад год се код нас ратује, неки одмах признају Нјемце, као да ми без њих или против њих не можемо имати „свој рат“. Нјемачким држављанима се опет допада кад се ратује у Југославији, а нарочито да неки њени дијелови хоће да се издвоје у посебне државе.

Сецесионисти рачунају на помоћ Нјемачке која не оскудијева и могла би, зарад својих интереса на Балкану и, посебно на Јадранском мору, подупријети „младе демократске творевине“ које нису гадљиве на марке, чак и ако оне имају фашистички предзнак. Усталом, Нјемци су помагали и емиграцију хрватског поријекла, а сада су ти политички емигранти дошли кући и опет траже помоћ, а спремни су да то и одраде.

У својим стратешким плановима на Балкану Нјемци занемарују да ће на југословенском простору, чак и кад посебно државе формирају Словенија и Хрватска, остати - Југославија, у којој ће се о нјемачким аспирацијама водити рачуна. Тај преостали дио Југославије врло је осјетљив на „њемачки стројеви корак“ и зна да тај народ може промијенити длаку, али биде никуда!

Читаоци који ми је писао хвала што ми је дао повод да претходни текст „Зар опет фашизам“ попутим и овим редовима који желе да упозоре да нјемачку ароганцију не треба потцијенити.

РАЗГОВОРИ КОЈИ (НЕ)ОБЕЋАВАЈУ

ЖАЛ ЗА ЈУГОМ
И ВЛАСТИТОМ КОРИСТИ

Могу ли косметски замршени вишегодишњи чвор разријешити људи који нису на власти, а који ипак могу колико-толико утицати на власт да се бар нешто покрене са мртве тачке. Да је дијалог рјешавао те драме, јасно је већ одавно, али њега нема.

Они који су допринјели да до свега дође не сматрају се познаним да било шта подуму, а они који су били подвале одбијања сада се тако ипонашвају Вук Драшковић, Ветон Сурам, Небојша Попов, Шкељезан Малић и други представници Срба и Албанаца који нису на власти, покушали су за разговором бар нешто покрену са мртве тачке. Идеја је за поздравити, али...?

Ко преговара, како и шта може да говори што би имало легитимитет и извршну моћ? Кога ће бити шта, што проистекне из тог разговора, обезвједити? Господин Попов је понудом кокетировао и био у истом идејном строју са Сурамом када су покушавали да привуку што већи број Албанаца у УДД. То им се изаповапило јер су се Албанци плашили као од куле што су у свој мјену носили југословенски предзнак, а у међувремену надобудни перфект мина албански кадр Сурам се и сам прешао а и одавно нову Парламентарну партију, заборавивши на своје идеологе из Београда и Загреба. Дали се то он поново враћа својим идејним истомисљеницима или их

покушава поново за неке своје, као у првом покушају, циљеве да искористи. Још није заборављено како је Драшковић допљоско на политичку сцену Србије Албанцима обећавао само прелазак преко Проклетја,

милом или силом. Сада се трансформисао у демократу и сву кривицу за стење на Косову пребацио на власт у Србији, као да он живи у Новој Гвинеји. Трује чак и српским интересима и територијом као да му је то остало у наслеђе.

Шта се Албанцима на Космету може реално понудити, то им не могу обећати Попов и Драшковић, већ само шарену лажу и отварање неких нереалних апетита уз подгријавање болесних амбиција. А то богме, није безопасно. За шаклу власти у Србији нуди се чак и коалиција са Албанцима само да би се гушало легални систем власти у републици. Зато сада никога не би требало да измјенује када су се Албанци за вријеме избора жалили што нису изашли и гласали за Вука. Тада је то било неразумљиво, скандалозно - како за Вука када та тек пориче ирну судбину Албанаца? Тек сада се увиђа да су Албанци имали у својим редовима добро обавијештене појединце! Шта ће тек сада рећи чланови СПО своје лидери, како му више вјеровати, јер ништа од обећања нису испунили, а сада као и много пута и обећано искривљује иудеји Албанцима чак и оно што они не траже.

• Донедавно је Вук Драшковић обећавао Шиптарима да ће их пребацивати преко Проклетја милом или силом. Сада је зарад личног пробитка окренуо Вурак наопако

Ненад НОВАКОВИЋ

И замислите ироније, Рифат Пљеку, новоконституисани члан Парламентарне партије сада се нашвао да конститује како Срби не треба да се позивају на историју и историјско памћење. Зна он добро да се на то Албанци сада не могу позвати, али зашто то право одриче и омиња који имају и те како дугу историју на косметским просторима? Најдуже историјско памћење Срба управо је везано за Космет и тога се сигурно Срба неће одрећи. Боље речено, неће одрећи Срби да се одрећи добрим приликама, али да то неће поправити историју, већ ће успоставити прве

односе да се зна ко са чим улази у дијалог, ко са каквим капиталом располаже у овим разговорама. Ко то и у чије име пренебрегава и заборавља тако крупне ствари и ко дозвољава да се неки надобудни национал-романтичари сада прсе и покушавају за своје циљеве да потру культуру, насљеђе, историју и историјско памћење српског народа на косметској висоравни. Ако се Албанци на овим просторима помињу кроз историју као маргинални појединци, ако су тек 1555. године добили право писано слово на свом језику, ако на овом простору немају материјалних доказа свога постојања, ако их нема крво што их и није било, пако их самије пореваности са Србима и државом Србијом, која је у пријеме када Албанци није ни било на овим просторима, бар као етничке целине, породити и негирати или пак изједначавати са нечим што није ни постојало као што је албанска држава и нација - у то вријеме. Тај паралелизам нас је у послеријатном периоду довео до овог стања, па ваљда не смисмо пасти у другу грешку. Треба знати да Космет код Срба поред осталог и функционисао на принципу националног колективног памћења и страдања као симбола трагедија на коме се гради српска нација. Космет је био на дахуће и изворште Срба, а сада то неко хоће да потре изједначавати са то са Албанима. Тужно, ружно, недостојно и нечасно од оних који то причају и од савговорника.



SA PRIPADNICIMA
BANJOLUČKOG
KORPUSA NA
POLOŽAJIMA KOD
NOVSKE

MIR

NAJVEĆA

ŽELJA



Vojnik na pragi: kad ćemo na utakmicu

● Velika mi je želja da dođe krajovoj glupoj balkanskoj propasti koje se ja lično kao čovjek stidim - kaže major Marinko Gajić

Snimio Davorin RELJIĆ

Mehmed DIZDAR

RAJIĆI kod NOVSKE — Oružje i oruda na dijelu zapadnoslavonskog fronta kod Novske miruju. Nije bilo narušavanja 15. primirja.

— Na ovom području situacija je mirna i do sada primirje nije prekršeno — kaže major Marinko Gajić, iz jedinice pukovnika Milana Čeleketića. — Sa predstavnicima hrvatskih snaga iz Novske imali smo nedavno sastanak radi poštivanja primirja. Dogovorili smo se da se dogovor o prekidi vatre poštuje. Uspostavili smo i radio-vezu da kontaktiramo tokom dana u parne sate. U tačno određeno vrijeme, jednom dnevno, treba da razgovaramo, ja i tada pregovarač sa druge snage bojnika (major) Stjepan Magdić, jedan od zapovjednika hrvatskih snaga iz Novske. Dogovorili smo se i to da ukoliko dođe do narušavanja prekida vatre jer ima ekstremista, da niko ne odgovara već da obavijesti drugostranu da do takvih slučajeva ne bi ubuduće dolazilo.

Na osnovu onoga što sam vidio na suprotnoj strani, nastavio je major Gajić, ne samo da sam optimista, već mi je velika želja kada bi došao kraj ovako glupoj balkanskoj propasti koje se ja, lično, kao čovjek stidim.

Nesvakidašnja tišina bila je na položajima jedinica JNA. Vojnici starješine kao da u sve ne mogu da povjeruju. Jednostavno nisu navikli da nekoliko dana bude bez pucnjave. Jer, do sada su hrvatske snage svako od 14 potpisanih primirja prekršili.

— Zaista nam je neobično - kaže vojnik Edin Jamak. Mnogo puta do sada smo bi-

li u okršajima i pored potpisanih primirja, pa nam je ovo sve neobično. Mojim drugovima i meni je najveća želja da bude mir. Ali spremni smo i ako on bude prekršen da nastavimo borbu.

Vojnici Milenko Mišić, iz Rekovica kod Banje Luke, Goran Vukojević, i Nebojša Karalić, iz Banje Luke, Mirosljub Vujašnović, iz Banje Luke, Slobodan Milovanović, iz Skender-Vakufa, Milan Skenderlija iz Banje Luke, govore da je neobičajeno mirno. Vele, da se čovjek prepadne ove mirnoće. Želimo da tako ostane.

— Sada je bolje nego kada su ranije potpisivana primirja — ističe Radenko Erak, iz Ljubačeva kod Banje Luke. — Vjerujem da će se ovo primirje i održati. Nikada nije bilo više optimizma. Ali moram da kažem da je utisak većine mojih drugova da se ili priprema nešto dobro, ili veliko zlo.

Njegov drug artiljerac Cvjilo Vidović, iz Banje Luke veli da bi volio bio najsretniji kada bi se rat okončao. Kaže da bi volio da ovdje dođe da sadi cvijeće, a ne da ratuje. Međutim, ukoliko dođe do napada, govori Vidović, mi smo spremni i sposobni da svoje zadatke izvršimo kako to bude trebalo.

— Izražavam svoje radovanje da ovdje ne osjećate miris baruta — rekao je artiljerac major Ilija Lukić. Posljednji put haubice su djelovale 3. januara, prije nego što je na snagu stupilo primirje. Svi mi želimo da primirje preraste u trajan mir. Ipak, ljudstvo i oruda su spremni za dejstvo ako to bude potrebno!



Nema predaha ni u primirju: vojnici čiste „pragu“



Lijepo je kada topovi miruju — kažu artiljerici JNA



Podsjećanje na teške trenutke: Vojnik Slobodan Milovanović pokazuje ostatke rakete kojom su ranjena trojica njegovih drugova



Vjerujem u primirje: major Marinko Gajić



Voinici iz posade na „pragi“ stavili su na vozilo „zolja“ kojom je uništen neprijateljski tenk

OVIH DANA U ZAPADNOJ SLAVONIJI

U IŠČEKIVANJU RATA ILI MIRA

● Ljudi u zapadnoj Slavoniji sve se više vraćaju običnim stvarima, što bi mogla biti najava mirnijih i boljih dana u ovom kraju ● Ipak, neizvjesnostli ne manjka, jer se njihova sudbina rješava negdje daleko odavde

Željko KOPANJA

Gledam i vidim. Prvi put poslije tromjesečnog lutanja ratištima u Hrvatskoj golim okom vidim hrvatske gardiste na suptnoj barikadi između slavonskih sela Medari i Mašići. Slobodno se šecu ulicom. Ivojnici JNA, bez trčanja, ležerno hodaju ušorenim selima. Ne čuje se zlokobno šištanje „singapurki“ i resko praštanje automatskih puški. Na topovskim cijevima su navučene platnene kape. Potpuni mir. Toliko čudan. Osjeća se to.

A samo prije desetak dana ovdje je gorilo. Sa okolnih padina hrvatski gardisti su pucali na sve što se kretalo. Iz Kovačevca, Mašića i Nove Gradiške artiljerijskim granatama zasipali su Medare, selo koje je prava kost u grlu hrvatskih snagai njihovim pokušajima da ovdje probiju linije fronta. Dnevno je na ovoselo padalo i po 500 artiljerijskih granata. Nisu uspjeli. U Medarima su pripadnici JNA i teritorijalci.

Mir je probudio život i u Okučanima. Na ulicama je više ljudi — civila. Nadaju se da je svemu došao kraj, ali ima i pesimista. Suviše je krvi proliveno kažu. Iz Nove Gradiške, samo ona zna kako, u Okučane je stigla Anda Delibašić, Srkinja, koju je rat zatekao u ovom gradu, gdje inače radi kao službenica u Službi društvenog knjigovodstva.

— Ne mislim se vraćati mada nisam imala većih problema. Rijetkost je bila da su gardisti i mupovci maltretirali žene. Međutim, zatvorili su puni muškaraca — Srba. Najviše ih je zatvoreno u podrumu zgrade Gimnazije. U početku su ih zatvarali pod izgovorom da je riječ o

snajperistima, a kada to više nije „palilo“ počeli su izmišljati priče da su ti jadni ljudi imali u kućama privatne minobacače. Inače, Nova Gradiška je gotovo sva porušena. Nešto je stradalo od artiljerijskih duela, a nešto su gardisti srušili sami. Naroči-

što se kreće na dvije i četiri noge — odgovara zamišljeno Anda Delibašić

Da se rezonski može razmišljati tek kada oružje šuti uvjeravam se i u Gornjim Bogičevcima. Peter Delibašić, popularni okučanski teritorijalac, poka-

grobnicu „zenge“ skrnaviše iz bjesa, ali i u nadi da će naći pokoji zlatni zub. To su uradili jer dvojica sinova Dragutina Radanovića nisu htjeli s njima, već su izbjegli u Austriju. Kada su braća Radanović, inače vlasnici pogona za proizvodnju kor-

Na čelu štaba je i dalje Rajko Narandžić, čovjek kome se najvećim dijelom može zahvaliti što su u prvim danima rata Okučani sačuvani. Nisu porušeni. Istina, došlo je do nekih formacijskih i organizacionih promjena među teritorijalcima koji su sada pod direktnom komandom Banjolučkog korpusa JNA.

Razumije se, osnovno pitanje koje najviše muče sve s onu stranu Save je da li će u mir održati i, najzad, kako će serasplesti zamršeno srpsko-hrvatsko klupko. Utisak je da nikome više ništa nije jasno. Čujem sve više vjere u Banjolučki korpus JNA i novog komandanta general-potpukovnika Vladimira Vukovića. Njegov nedavni istup u javnosti ovdje je doživljen kao pravo ohrabrenje kako među pripadnicima JNA tako i među domaćim stanovništvom.

U iščekivanju rata ili konačnog mira u nekom polovičnom i nervoznom životu ljudi u okučanskoj ravnici polako se, ipak, okreću onim običnim stvarima. Prikuplja se stoka, tamogdje se to može vadi se repa, u gradu radi sve više trgovinskih i ugostiteljskih objekata. Odnedavno je proradila i okučanska radio-stanica, koja svoj program emituje svakim danom od 17 do 19 sati.

Sve to može biti, nažalost, i ne mora biti najava novih i boljih dana u slavonskoj ravnici. Kako će biti najmanje zavisi od ljudi iz Okučana. Ključevi njihove drame nalaze se daleko, negdje u Hagu, Njujorku ili pak u Beogradu i Zagrebu. Svima je to jasno, pa valjda otuda i toliko neizvjesnosti i nerove.



Život s ožiljcima rata

to su stradale srpske kuće. Pravoslavna crkva je srušena do temelja. — priča Anda Delibašić. Vjeruje li se na hrvatskoj strani u ovo primirje, pitam.

— Ne znam. Običnom čovjeku i narodu je sasvim sigurno svega dosta. To više i ne kriju. Na drugoj strani od gardista sam čula i prijetnje da u Okučanima srpsko neće ostati ništa

zuje otvorenu grobnicu na katoličkom groblju. Grobnica pripada obitelji Radanović. Kamen ploča je slupana a drveni dio kovčega skinut. Na njegovom limenom dijelu isječen je otvor. Pored makaze za lim i željezna kostur u crnom odjelu.

— To je kostur Dragutina Radanovića, Hrvata čiju su

neta, koji mi neoštećen čuvamo, okučanskim teritorijalcima iz Austrije poslali sanitetsko vozilo. „mercedes“ zenge su se počele izljudavati na grobnici njihovog oca — priča Pero Delibašić

Ovakvih priča u ovo vrijeme mira svakim danom je sve više. Ima i drugih. Kao ono o navodnom sukobu unutar štaba TO Okučani. Ta priča nije tačna.

SEDAM DANA YU-PRESSA

ZABRANE MLADE „DEMOKRACIJE“

● Zašto je zabranjen „Slobodni tjednik“ u Zagrebu? Kako stvari stoje sa cenzurom „hrvatske mlade demokratije“? Kako neutralna RTV Sarajevo konstruise „neutralnost“

Ranko PRERADOVIĆ

U nekim smo prošlom vremena, mada razumijevajući potrebe za to, bivali prosto zapanjeni nad činjenicom cenzure i rigoroznosti prema nekim sredstvima informisanja. Zabrane novina, časopisa, filmove, radio i televizijskih emisija, te sudovanja „vinovnicima“ mislili smo, odavno su i daleko iz nas. Parlamentarističko, pluralističko „novo vrijeme“ ipak, umnogome nas demantuje.

„Hrvatska mlada demokratija“ najdalje je „stigla“ u tom demantiju: najprije su iz tamošnjih sredstava informisanja proflerani „nepoćudni novinari“, uglavnom Srbi, zatim je uvedena stroga cenzura svega i svačega, a potom evo, svjedoci smo zabrani najposlušnijeg im glazila,

znanog i zloglasnog „Slobodnog tjednika“.

Vjerovatli ne, ali je najnoviji broj tog smjelnog lista, „prokazan“ pa je od strane nadležnog ministarstva i zagrebačkog sudstva zabranjen. Sarajevska „Slobodna Bosna“ nam otkriva i razloge tome: snimljeni razgovori glasovitog i optuživanog Jastreba, „komandanta odbrane Vukovara“ sa Tuđmanom i Tusom, a koji unosi „dosta svjetla u pad Vukovara“ koji objavljuje zabranjeni „Slobodni tjednik“ nije smio ugledati svjetlo dana. Džaba „mlada hrvatska demokratija“ uzalud nada u „novu slobodu“ ako se nešto „gazdama ne sviđa“ ima da bude sankcionisano.

Sankcionišu se tako i sve „nepoćudnosti“ u hrvatskom novi-

narstvu, pa je primjerice, Radio-Zagreb strogo cenzurisao što, na sreću, svakodnevno objavljuju druge radio-stanice, „prenoseći strogo cenzurisane“ priloge i izvješća tog i takvog Radio-Zagreba. I po tome šta se na tom planu i u tom pravcu tamo radi, prošlost je čisti amaterizam. Činjenica da u Zagrebu ne postoje niti jedne novine ili drugi oblik informisanja sa „opozicionog“ stanovišta, najbolje govori o tome. Jer, svi moraju samo i lakljivo — u istu iluku sa Tuđmanom, HDZ i „mladom demokracijom“. I „Danasu“, je, kada se malo drznuo kročiti u „lijevu stranu“, glasno rečeno — no, no!

S druge strane, cenzura je bitna stvar demokraciji i u Beogradu i Srbiji. Međutim, tamo ipak izlazi

sedmičnik „Vreme“ s opozicionarskog stanovišta, pa ga niko ne cenzuriše i ne zabranjuje. To što ga zvanlični kritikuju, to je nekako podnošljivo. Da cenzura funkcioniše i u BiH najbolje potvrđuje „Slobodna Bosna“ (ima li kakve koincidencije sa „Slobodnim tjednikom“?). Ona otkako izlazi još nije „na nišan i ostricu kritike“ stavila, recimo, vladu ili Predsjedništvo BiH, niti bilo kog člana koalicione „družbe“ SDA i HDZ. Ali, zato članovi Vlade, Predsjedništva i članci stranaka srpskog naroda su, uglavnom, kriminalci, otpadnici, odmetnici, idioti i tome slično. Jer, to se sviđa onim što prečesto „vode“ tu bosanskohercegovačku cenzuru. O „Herceg-Bosni“ ili „Hercegovačkom tjedniku“ u tom pogledu da se i ne govori! Nije, naravno, ni „Javnost“ od svega daleko, ali o tom — potom.

A i Radio-Televizija Sarajevo čiji je glavni urednik Nenad Pejić zbog „neutralnosti i objektivnosti“ proglašen novinarem prošle godine u beogradskom „Vremenu“ iz trerua u tren dokazuje tu svoju, objektivno-

st, neutralnost, bosansku opredijeljenost“. Tako preksinojni drugi „Dnevnik“ kojeg je spretno uredio Ivica Puljić, za temu dana uzima Srpsku skupštinu i proglašenje srpske BiH. Da je naizgled, sve što je u domaćim i inostranim krugovima o tome rečeno i to, na prvi pogled, moglo biti sasvim normalno i objektivno.

Međutim, ako je nešto tema dana — onda i gost večeri u „Dnevniku“ bi morao biti neko ko je „nosilac te teme dana“. Umjesto toga, Puljić „lahko“ za česte dovodi dvojicu: Juru Pelivana koji, nehotično osuđuje „srpsku politiku BiH i, potom Harisa Silajdžića koji govori o „korisnosti svojih bijelovjerskih putovanja za privrednu BiH“. I on, naravno, „ne ostaje dužan“ toj „srpskoj politici u BiH“. Tako mu, eto, dođe da se najvećim dijelom Puljićevog (i Pejićevog) „realnog i neutralnog“ pogleda kroz preksinojni „Dnevnik“ u 19.30 časova, svodi samo i isključivo na smišljene i dobro postavljene napade i bagatelisanje te „srpske politike“.



ЗАПИСИ С ПОВОДОМ

Ранко РИСОЈЕВИЋ

Њемачка, након свега

Њемачка се поново враћа на савјетску сцену, моћнија него икада до сада, сигурна у своју моћ и самоуверена већ преко мјере која подразумева знатну дозу увиђања према свима онима које је до сада унишћила. Јер, има Њемачке за милиона широм земљиног шара не подрзумијева само просперитет и моћ, велику културу и умијетност, него оно, једнако као и име Јапана, представља синоним свјетског зла које се два пута понављало. Ма колико био лаквојеран и наиван, свијет ипак увиђа да оно што је више од једанпут може попримити атрибуте хроничног. Чак и медицински ланци знају добро да није исто лијечити акутно и хронично.

Ако Јапан оставимо по страни овог новинског размишљања Њемачка нам се указује као крупан запогај и кост у грлу. Шта је то у духу њемачког народа тако жилаво, тако отпорно на толика ништања, тако самообнављајуће и, истовремено, тако агресивно? Овим су се питањима бавили многи научници и готово се сви сложили да је то (само) свијест о величини народа. Ништа за човека није подстицајније од осјећања да живот није само празна форма, чахура из које се ништа неће излећи, него смислени организам којем смо ми значајна тачка. То осјећање напросто вазноси и човек више не осјећа бесмисленост свога рада у чињеници да је само ситни зубац у топкињу великог зупчаника - управо супротно-уколико он закаже, заказаће цијели механизам. У суштини ријеч је о нечему што је изнад религијског осјећања, иако се ритуални

дио одвија по свим литургијским прописима.

Стварајући дјела непролазне вриједности, германски дух је истовремено израђивао своју самосвијест. Подлога за ту грављу, темељ на коме ће се подићи чардак тзв. национализма, јесте ирационална вјера у националну позваност и јединственост. Њемачки народ по својој вриједности, говори та ирационална магија, јесте инад других народа и он, у односу на те народе, има веће потребе и већа права. Стијешњен на малом простору, он се прелио преко својих административних граница и као какво чудовиште стално покушава да скупи те своје преливане дијелове, да обједини њемачки народ. Јер, Нијемац, остаје Нијемац, без обзира на то гдје се налазио. Као илустрација нека нам послужи њемачка национална скупина у Русији. Зању смо тек недавно чули, како је опстала ту гдје су многи пропали, то само Бог зна. Ни Стаљин, их није могао потпуно раселити нити уништити.

Од Нијемаца ваља учити како се ради, како се воли своја земља, како се поштује дјело руку својих. Све што је креативно у њемачком духу значајно је за свијет и припада му у цијелини. Али, безбројни су мимикријски облици њемачке воље за моћ. Препознати их није лако - опуштени западни свијет једва види опасност која вреба од моћног и притајеног цина. Лако је бити добар генерал послје битке, стварна величина лежи у способности предајњања и учачања онога што у том тренутку нико не види. На хиљаде умних људи упозоравали су

свијет по доласку Хитлера на власт шта тај свијет чека када се размаше национално чудовиште. Није вриједило. Али опасност од њемачког духа препозната је много година и десетљећа прије Хитлера, средином прошлог вијека.

О суштини њемачке ирационалности прије неких 150 година проговорио је велики пјесник Хајнрих Хајне. Његов живот, страдање и борба против германског духа сами за себе представљају илустративан примјер управо природе тог духа. Као младих успротивио се романтичарском величању средњег вијека и германских божанстава, видећи у томе само увертиру за зло које ће бити оправдано узвишеним циљевима. Хајнеово дјело, још за пјесниковог живота, док је он боловао у Паризу и умирао у мукима, забрањено је у Њемачкој, како оно што је написао, тако и све оно што ће тек написати.

Може ли се заиста дух једног народа тако радикално промијенити да му даје вјерујемо на ријеч? Тешко је у то повјеровати. Они лијепо и усамљени примјери другачијег мишљења и осјећања подсећају нас управо на велике духове полуп Хајнеа, Мана или Брехта, који су личним примјером, управо као изузеци, потврдили колико се том духу појединачно тешко може успротивити. Ако се и успротиви, његово је противљење у његовом времену апсолутно безначајно. Далеко више бијаше, има и биће заиста сјајних духова који ће запријестати за тим моћним и неуништивим њемачким освајачким духом који не може

да мирује, бар не дуже од пола вијека. Љубитељима поезије, али и осталима, ово изванредне Хајнеове пјесме „Њемачка“, у преводу Слободана Глумца.

Хајнрих Хајне

НЕМАЧКА

*Мапо је дете Немачка још,
Сунце јој дојиња - само,
Млекој је мира не доји, не-
Доји је дивљим пљамом.*

*А таква храна поспешује раст,
Крв се у жилама пали!
Комшијска децо, чувајте се већ,
Не кавжите се с малим!*

*Он је незграпни мали див,
Храст чупа ко да је трска,
Извоштиће вам пеђа њим,
Главу ће да вам смрска.*

*На Сигфридов он подсећа пик,
О коме песма се сплела-
Што наковаћ је, кад искова мач,
Пресеко на два дела.*

*Бићеш ко Сигфрид, један дан
И змаја усмртићеш,
Хеј, како ће са неба свог
Дојиња твоја да кличе!*

*Усмртичеш, благо узехћеш - сва
Достојанства владара!
Хеј, ал' ће да ти на глави сја
Злапана круна стара!*

ЗАПИС С ФРОНТА

„Дочек“

• Сјећам се, нову 1986. сам дочекао у Хрватској. Био сам тада на служењу војног рока у касарни „Душан Ђорковић“ у Загребу. И, 1992. „дочекујем“ у војсци у околини Новске. Али нисам више сигуран да је то у Хрватској

Рајко РАДОВАНОВИЋ

И тако, напуну, опали - стиже Нова година. Чини ми се, да сам је дочекивао (или „дочекивао“: ни ове до сада нисам нешто посебно дочекивао) код куће да не знам шта бих радио.

Не знам како бих се снашао. Јер, моје је - кажем то без жеље и потребе да будем патетиčan да будем садје, са саборцима

xxx

Без обзира на то што на фронту не знамо за разлику између радног и нерадног дана, празника и „обичног“ дана, последњи дан године која је истекла, новогодишња ноћ и први дан нове „свјеже“ године, нису били редовни, уобичајени. Не сасвим. Уобичајена нервоза, заостала из цивилног живота и „дочека“ протеклих нових година, била је примјетна. Али, није била велика. Није сметала да се на непријатељске провокације (то се другачије и не може назвати) одговори мушким.

Сједило се до касно у ноћ. Није било тужно, али није било ни превише весело. Без страха, али и „радости“ што по трећи (или четврти?) пут у овом вијеку морамо ратovati.

xxx

Рекли су ми да је било пуцања и у Банској Луци, и широм Босанске крајине, али суњам да је то могао личити на оно што сам гледао, и чуо, садје. Био је то, како ми то у

шали кажемо, страшни суд. И, иако сам увијек био против беспотребног пуцања (нарочито у Босни, код кућа, у градовима и селима) - сам нисам испалио ни метка ни у овој прилици - био сам фасциниран том канонадом. И нека је била таква. Ми садје заиста знамо шта то значи кад се каже „Срећна Нова година“!

Сјећам се, било је пуцања кад је „Звезда“ побједила „Коло коло“ и „Андрепехт“!

Изнам да ће бити и будућује сличним приликама.

Нека. И треба да га буде.

xxx

Зато је први јануар ове, нове године, био нејвероватно тих и миран, све до поподне. У последња два мјесеца ниједан није био такв.

Чини ми се да ће, баш зато што је посебан, брзо пасти у заборав.

xxx

Пошто сам вам већ жељео, у претходној запису, срећну Нову годину, годину у којој ћемо, надам се ивијерујем, имати сви више здравља, мира и рашчишћених рачуна, испричаћу вам сада једну причу. Каже:

Сјећам се, нову 1988. сам дочекао у Хрватској. Био сам тада на служењу војног рока у касарни „Душан Ђорковић“ у Загребу. И 1992. „дочекујем“ у војсци, у околини Новске.

Али, нисам више сигуран да је то у Хрватској.



Фотографија Душко МОМЧИПОВИЋ

УЧИТЕЉИ

Свака част мом првом учитељу у Кијеву, у најзабатијем и најљепшем селу на свијету.

Од њега сам добио и батине прутом по рукама, брезоваком, оштрим, антиком, опаснијим од змије.

Али, не љутим се. Било је то давно, на почетку „животног пута“. Ни тада се, док су батине падале, нисам љутио. Знао сам ја да је мене мој учитељ, учко како њаљ.

А онда су почели да долазе други и другачији учитељи. И да ме узимају под своје. Да ме уче о свему из почетка, као да појма о појму немам. Као да ништа доста да нисам научо.

Почели су да ме уче да је све чему су ме до тада учили, мој први учитељ, и моја мајка, и апска

поезија, и живо народно предјеље, и велике владике Цољтињске - да је све то погрешно и неоплако.

Почели су да ме уче да не слушам и да не памтим истине својих, већ да слушам и памтим истине њихових пророка.

Све што је моје, све што из памети мога народа долази, све што наше фабрике и наше гукне праве и производе, уче ме да је лоше, а све што долази од њих, и њихових, да хвалим.

Уче ме да је све што је било - прошло, да традиције нема, и да се ништа за чим жалим неће вратити.

Ине питају ме дали је шта знам, дали сам нешто од сванања барс млињемом илациним писмао

Не. Они ме уче којему народу припадам, они одређују тај народ, ти моји нови учитељи, од оног првог до данас.

Таким је нешто да кажем, да заустим ријеч, а они већ напистали дебеле књиге. Исплада по тим дебели књигама, њиховим, да ја нисам ја, да сам ја неко други, да мој народ није мој народ, да је то неки други народ, да су спомени на нашим предачким гробљима споменици неки други локоничницима, да је то њихово ти степици, те некрополе, то писмо, та слова, ти знаци.

Узвудно је што ја, и сви моји, читамо моје пisme, сав мој народ, пишемо тим писмом, говоримо тим језиком, крстимосе пред тим знацима.

Узвудно је.

У МЕЂУВРЕМЕНУ

САБИРАЊЕ КРАЈИНЕ

ТРЕЋИ ЈАХАЧ
АПОКАЛИПСЕ

Анђелко АНУШИЋ

Има народна пословица (коју је „открио“ и записао Вук Стеф. Караџић) која гласи: **Бог те сачувао ведра Божића и облачна бурљива**. Како у народу постоји вјеровање да кад је Божић сув, ведар, без сњежних падавина — да ће предстојећа година бити слабородна — онда нам је отприлике и јасан „превод“ (значање) ове дубоко тачне народне изреке. Исто тако, ако су дани око бурљива облачна, онда од кукурузне сјетве нема ништа, а принос осталих пољопривредних култура (пшенице, на примјер) биће озбиљно доведен у питање.

Управо је овај Божић Господњи (и православно и католички) протекло без бијелих падавина, што даје мјеста и разлога спутњама о меродној години, чији смо „блатњави“ праг тек прекорачили. Протекла година била је (можда баш зато што је ратна, кажу неки „пророци!“) изузетно родна. Замијела пшеница, преродио кукуруз — па је чак било проблема са убирањем љетине, али све због ратних игара које су се играле и на нашим хлебним пољима. Па ипак, и упркос српско-хрватском Богу Марсу (богу рата, јел' те!) љетина је неколико похрањена, и глад смо измакли за певаљ Ратњаци, и једни и други, имали су довољно хљеба у својој војничкој торбици. Може је и то један од разлога што се овај рат отегао као жвакава гума.

С обзиром на то да је овај Божић био ведар — какво се године можемо надати. Још погодова што се и над **деведесет и другу** надијела апокобна сјена рата? Како ће бити обављена предстојећа прољетна сјетва, с обзиром на проблеме око купње и дотура нафте? Осим тога, ко ће обавити ту сјетву, кад су они којима је превасходно животно занимање — пољопривредство, у војничкој униформи, и под знаменом Бога Марса? Хоће ли ове године бити довољно хљеба у (војничком) руксаку? Од чега ће да живи она познатица, без које нема успјешно војеног рата? Хоће ли нас деведесет друге сустићи и онај трећи јакхач Апокалипсе (глад)? Или ће овај јакхач дојачати на наше развалине послје рата?

Они који имају ту срећу да су запослени, и да примају какву-такву плату, а живе у граду, без икакве помоћи са села — знају добро колико је тешка она фамозна „породина кошара“. Знају добро колико кошта одлазак на бањолучку пијаву, колико вриједи њихово мјесечно надничарење у фабричком погону, у канцеларијском уреду, за наставничком катедром, у векарској ординацији, за воланом аутобуса. У часу кад припремамо овај текст, за просјечну крајишкобосанску плату (намјерно кажемо **крајишкобосанску**, због политичке конотације коју носи ова терминопешка ознака), на пијаци

Исплада по тим дебелим књигама, књижевници, да ја нисам ја, да сам је неко други, да мој народ није мој народ, да је то неки други народ
Драгољуб ЈЕКНИЋ

Учитељи ти моји нови други, другарићи од оног првог до последњег се, појетје, проглашавају за барбаре и барбаре, иду и оговарају нас по свијету, а како се успротивимо њиховим учињенима, ако по њиховом не учимо, с времена на време се то догађа, просто се расплећемо, и побину нас, у холијвудским и не културним праговима, по вријетима и пољима, у црквеним нашим портима и обилама ријека, једну добру тренину

У овим ратним временима, кад је главица кеља готово скупља од људске главе — вриједи се опоменути блиског присуства оног трећег јакхача Апокалипсе. Он је пред сваачијим прагом. Његово црно сабирање ће се можда најјаче упризорити на крају ових ратних игара

можете купити 19 кг пилетине, или на примјер око 250 јаја, стотинак килограма кеља или, на примјер, шездесетак килограма познате народне (сиротињске!) хране — грехал! Ипак, од све познате сиротињске хр-

ане — највише се може купити кромпира — чак 300 кг!!! (Овим сврставањем пасуља и кромпира у искључиво сиротињски јеловник, није намијера овог текстолога да тиме повриједи, не дај боже, гурмански понос богаташа! Ове двије врсте хране помињемо само зато што је њихово хранидбено преимућство дошло највише до изражаја у овим ратним данима.) О оној другој, „господској“ храни као што је риба, свињетина, телетина, јунетина, или на примјер домаће и јужно воће — нисмо се усудили ни зборити! Па, ко још купује телетину, рибу, или ананас, банане, киви, поморанџе, па чак и јабуке, јер је килограм овог домаћег воћа (по којем је ова земља некада, прије рата, била позната у Европи) — 75 динара! У овим ратним временима, кад је готово главица кеља скупља од људске главе — вриједи се опоменути блиског присуства оног трећег јакхача Апокалипсе. Он је пред сваачијим прагом. Његово црно сабирање ће се можда најјаче упризорити на крају ових ратних игара.

ПОТЈЕРНИЦА — НАЈНОВИЈИ ИЗУМ
ХРВАТСКОГ НОВИНАРСТВАТРАЖИ СЕ
ГЛАВА
НОВИНАРА

● Нуди се награда у дојч маркама за главу Србина новинара. И пољанг Србе — новинара отјерали с посла

Миља РАНКИЋ

Када су „потрошили“ све уредне, оптужбе и блањења Срба и ЈНА у Хрватској, уобичилене у досад познате, и цијелом свијету признате, облике новинарског израза, хрватски посленици јавне ријечи посегнули су за воустановљеном, само усташту примјереном, формом, новинарства — ПОТЈЕРНИЦА! Још је шокантније да је на њој (потјерници) одговор на прво новинарско питање — КО? — међу њим, значајним издајницима младе хрватске демократије — КО? — НОВИНАР, дојучерашњи колега и сапутник на послу чак и у миру, „савлет кора“. Морало се и то десити од када је Гебелсу, постухмно, у пракси одузет примат у врхунској нацистичкој пропаганди, а његови гаученици, писмом, превазишли истог момента када су с улице, брада-здола, али уз „ваљани“ педигре, доведени у редакције хрватских листова, радија и телевизије.

А било је овако — Усташтво се поклао и темељито (вољајући од првог тренутка, додуше) увучило у медије — посљедњу годину интензивније. Све то вријеме, рекли бисмо урбена српска највишег, простодушност и поштење, прије свега, југословенска присила у васпитању, плаћа данак у крви. Тада неколицина новинара Срба у хрватским редакцијама, без најаве, веома журно и посве тачно, често ни с торбом у руци, али с најужом породицом, у избјеглиштву спавања глави и „голи“ живот. Преостали новинари Срби остају и даље раде посао у хрватским редакцијама, прихватајући „нове“, усташке поступате новинарства, те часне, али у савременој хрватској збиљи окањене професије.

И живјеше и радише они тако, омиљени, чувани и, као трансперенти демократије, пред свијетом и „Еуропом“ кориштени. Добијали су плате за пољаности и оданост. То кошта, разумије се. И — ваља имати стомак, каже наш народ. А каже и даље, „Све што је пијено кратко траје! И трајало је тек који мјесец дуже од првих новинарских избјеглиштва Срба. Тада је „тата Црота“ (како Загребчани и ни одмила зову Туђмана) наредио потпуно „чишћење“ редакција, па су и пољанги новинари — Срби постали неподобни, уз службено образложење да су „само стављени на листу пожеља“.

За све то вријеме у локалним и хрватским републицима (односно „суверенима“, „гласилима“ објављују се ПОТЈЕРНИЦЕ за дојучерашњим колегама, новинарима Србима. Овај новоконтовани Х — у новинарски израз садржи, уз слику, харикатуру или портрет (рад и допринос хрватској „ратничкој“ ликовњачка), мноштво погрдних ријечи и „аргументата“ из биографије те називку могућих мјеста боравка дотичног и чланова његове породице. Порука је јасна и само једна — дозвољен и пожељан ОДС-ТРЕП. У ту сврху користе се (сада већ милон или сипом) и „услуге“ бивших колега, до отказа заосталих пољанги новинара — Срба.

Кривца на потјерници? — ИСТИНА, чак и несобјављена, она која се ЗНА Јер, истина се не може сакрити, а новинарство је јавна активност. Зато треба убити — ЧОВЈЕКА

И у би прича био крај даније СИПЕ — СЕДМЕ, часног новинарства

БАЛКАНСКА
НЕДЕЉА

Никола ГУЗИЈАН

НЕДЕЉА, 5. ЈАНУАР

Да ли вам овај дан пролази као сваки други? Да ли јерете с ногу? Кад долазите са посла, нервозни, успаничени? Супруга није код куће. Завршава своје ванредне послове негде у некој суморној канцеларији, у којој царује у саксији фикс, филпадендрон... Син вам је на фронту, негде у првој борбеној линији, сумњивог примјера. Крвља ће доћи сваки час, али ви сте гладни. Вадите скупу ручицу из фриџидера, једете га хладног јер вас мрзи да га подгријете. Не жваћете него гутају зурчи и телевизор.

Претпозитивно је вечно на же вас подјећа само јелка од пластике. Сами сте

ПОНЕДЕЉАК, 6. ЈАНУАР

— Бадњи је дан. Ходате упицом, упазите у кафану, љубите се три пута са људима које једва разнате, љубите се и са онима који су, колико јуче, све то гледали поспр. О, Са онима који су о вама говорили као „пикту прошлости“. „Остатку мрачних времена“ — како сте ви знали да ни ком случају нисте били остатак, ви сте били љубоко биће и бојали сте се једино Бога, Бога истинита.

Праштате им прешта знате да ћете најтеже изићи са њима накрај. Они покушају да украте комунизам и правослање, а тај се хибрид не може примити.

УТОРАК, 7. ЈАНУАР

— Божић је Рождество Господа и Спасица нашега Исуса Христа. Колико вас га неће дочекати у својој доми. Колико вас избије глук и расељених нем уз беснулу и пшеницу, уз вино и дуту ракију, просперити овај благи дан? Колико, то не знам. Статистика каже једно, али у хрме не вјерујем.

Мир Божић — Христос се роди и њима оспротјеним, бескућницима, народу чим смо

СРИЈЕДА, 8. ЈАНУАР

— Скупштина Аутономне регије Крајине, На Скупштини затвореној зајавност извештај днени ред и изјавио људи. Ради се о битним питањима ове регије, која никако да „заживи“, како би то комунисти рекли. Уместо битног, расправља се о споредним Али, вјерујем, заједно са вама, који ову регију подржавате, да ће ово бити само прозезне тешкоће.

Пошло вријеме, конечно, да свако ради свој посао, онај једини који зна

ЧЕТВРТАК, 9. ЈАНУАР

— Српски народ у Босни и Херцеговини је најјача добио своју државу. Одрекло правој Алији Изетбеговићу да говори у његово име, да га назива босанскохрватскобосанским народом, мјешавином, као да је српски народ кафе или сачувај ме Боже, нешто горе и страшније.

У државу српског народа улазе српске територије. А њих је у овој наредној Босни и Херцеговини процентуално шездесет четири одсто. И то су Срби које добри домаћини хтели да дигле са другима. Али други историдни (иako се понешаје као инородни) као то нису претстали.

То је већ њихов проблем.

ПЕТАК, 10. ЈАНУАР

— Не дај Боже да се Срби споже, изрека је коју непријатељи српски потенцирају, без потребе. Срби нису шептаније да се слажу. Они нису сложени нагомилу. Они су сложни и слога им је императив, како они императиве презиру. Покушаће наредити само једном Србину да ће видјети шта ће бити од тог наредбења.

Стога се сјетам и поновно прегледам једну стару причу. Наиме, питао једног српског ратника, његово претпостављени зна ли он шта је то дисциплина. А дотични ратник ми је једноставно одговорио да је то „упривање страха у кости учанке“.

СУБОТА, 11. ЈАНУАР

— Овај дан провешћемо у обложеном сну. Ваљда ипак сачати. Поспримити кућу Обрисати крваву прошину рата. Бавити се мало методолошким. Погледајте истину у зми. У ствари истине истине. Хоћемо ли издржати њен поглед, нећ процишћивајући поглед.

Ко издржи, његово је царство небеско и земалско. Ко гао поглед скриве и миком поникне у земљицу црну, изгубио је овај царство.



SA „KNINDŽAMA“ NA POLOŽAJU: POSLEDNJA AKCIJA PRED PRIMIRJE

SVETI GEORGIJE UBIVA AŽDAHU

Mikica MILOJEVIĆ



Ratnici prihvataju uplašene, izgladnjele konje

● **Svemir je, sada, ovo parče zemlje, za koje su ljudi spremni da izgnu**
● **Iz šume se niko ne čuje: pobjegao ili pogluno?** ● „**Juriš, kroz brisani**
prostor... Nema tu vještine, samo sreća. Kažeš, Bože, pomoz mi, još
ovaj put...“



„Spasilac“ svetog Georgija, zovu ga Crni



Ponovo na ratištu - poručnik Veljko Milanković



Koji metak ubija?

Idemo naprijed. Dvije riječi od kojih se sve diže na noge. Začas, napunjeni rapovi, otkočeno oružje, po jedan metak, za sreću u gornjem prednjem džepu. Pstrojavanje: tenkisti kapetana Ostoje Javorića, „knindže“ Veljka Milankovića, pa „radikalci“ i „belorlovi“, dobrovoljci iz Srbije, momci koji vješto izbjegavaju razgovor i objektiv foto - aparata.

Trenutak tišine. A onda zabruja tenk. I dođe niz put trista metara brisanog prostora „ničije“ zemlje... Odoše, uspravni i veseli, kao da ih „tamo“ čekaju njihove žene i djevojke.

Konačno, akcija. Prva u novoj godini, na ovom dijelu okučanskog ratišta. I, kako se kasnije ispostavilo, posljednja pred primirje. Magična riječ - akcija. Izlazak na megdan svemogućoj smrti. Rat je opasna, gadna i neodoljivo privlačna stvar.

Od „čuvanog“ petog odjeljenja ostaju samo dvojica, da motre i čuvaju bok. Za ne daj Bože. Slaviša, sedamnaestogodišnjak, koji još nije doživio vatreno krštenje. I „Jagoda“, stari borac, dvadesetpetogodišnjak. Oči tamne, a vlažne, od lutrije. Bio je u svim akcijama,

danas mu je naredeno da ostane. To jeste znak povjerenja, ali...

Ako se nekom od njih nešto dogodi, ja ću se osjećati krivim. Maloprije smo zajedno pjevali, a sad...

Prolomi se pucnjava. Okršaj je počeo. Sa snajperske osmatračnice na „prvoj“. Vide se samo dim i bljesci eksplozija. Ništa od „akcionog filma“. Počinjem, po zvuku, da razaznajem „naše“ i „njihove“ pucnje. Samo jedan metak čovjek ne čuje. Onaj od koga strada. A ubijaju jednako i „jedni“ i „drugi“. Dovoljan je samo jedan, nesmotren, pokret. Tako malo. Hoće li se svi vratiti, živi i čitavi?

Neće. Dovode ranjenika. Budak, ranjen u rame, lakše. Lice, iskriviljeno i blijedo od bola. Rat je.

Neka bude sva nesreća u tome.

Ništa se ne vidi, i ne čuje. Od pucnjave, detonacije, zvijzdaka mina, odjekuje svemir. Jer, svemir je sada, ovo parče zemlje, za koje su ljudi spremni da izgnu. Statistika kaže da svaki dvjestoti metak, u ratu ubija. Za mine, zolje, granate, bombe... ne kažu ništa. Kome je od tih momaka, sa kojima sam do maloprije razgovarala, namijenjen „dvjestoti“.

Meta za snajper

Neko mi je, pred polazak, u šali ili ozbiljno, rekao, vidimo se za sat. Pokušavam da procijestim koliko je vremena prošlo. I pojavljuju se, sa kraja sela, prilike u maskirama. Ne mogu da ih prebrojim. Jedan od njih, nosi pod rukom nekakvu bijelu ploču. Bijelina, meta za snajper. Gospode Bože, ovaj je lud! Došlepan je i tenk, kome je pukla gusjenica. Kapetan Javorić je rekao: „Ne mogu da ga ostavim, ja taj tenk volim... I ni su ga ostavili.“

I shvatam, akcija je završena. Sad valja odbiti kontraudar. I za nekoliko sekundi, pripucava iz blizine, sprijeda sa bokova, iz šume, potoka... Sav se haos, punom žestinom prebacuje na tih pedesetak metara, oko dvije kuće i barikade od praznih sanduka za municiju. Sad valja imati živce. Još malo.

Idjećaci pristižu, razaznajem im lica. I neko više, dobro je svi su tu. Prebacujemo se sa osmatračnice, do kuće, stepenica, u nekakav podrum, sa dva prozorčića, kao puškarnice. Momci zalegli, pucaju premašumi... Tu, na pet-šest metara, čovjek „zadužen za moju bezbjed-

nost“. Ne vidi me. Ne vidi ništa. Osim nišana na mitraljezu. „Pretopio“ se, sa oružjem u jedno, čudnovato biće. Kao konji dobar konjanik. Rat je rat. A ratnik je čovjek iz drugog, nedokučivog svijeta. Dok ratuje. I Labud je ratnik, smiren do hladnokrvnosti. Prošao Tenju, Vukovar i ko zna šta još... Priprema raketni bacač, i dodaje mi bez riječi, okvir za automat i kutije metaka. Da punim. Ili samo zato da sklonim radoznu glavu, sa prozora?

Ako me neko pogleda, nasimiješim se, mada mi ruke drhte... Pravilo prvo: kad si sa borcem, i kad je gadno, ne smiješ da paničiš.

Trenutak zatišja. Pitaju me, jesam li doktorica. Prebljedim, neko je ranjen. Ipak, nije. Shvatam, to je zbog toga što ne nosim oružje.

I urijediše pucnji, s „one“ strane. Iz šume se niko ne čuje. Pobjegao, ili poginuo? Opuštaju se lica i preznajeni momci dižu glave, odvajaju oči od nišana. Gotovo.

Završena je akcija, koja nešto znači, u nekom velikom, samo rijetkima razumljivom mozaku. I da li se išta, pod kapom nebeskom promijenilo? Osim u očima ovih ratnika, koji su, sad, mirniji.

Poslije su pričali...

„Ne dam Krajine“

Juriš, kroz brisani prostor. Nema tu vještine, samo sreća. Kažeš, Bože, pomoz mi, još ovaj put... (Zolja, bivši „radikalac“, prošao Vukovar, Tenju, Erdut...)

Čim vide maskirne uniforme, bježe glavom bez obzira. Jedan je skočio sa traktora u pokretu, i odmaglio prema šumi... (Mića, dežurni šeret, „knindža“ prvoborac).

Našao sam, u jednoj ruševini, ovaj bakrotisk. Sveti Georgije ubiva aždahu! Nisam mogao da ga ostavim Đurdevdan je moja krsna slava. A ovakve stvari, bakrotiske, grafike... radio sam prije rata. Lijep je... (Crni, knindža prvoborac, po

„zanimanju“ otac četvorogodišnjeg dječaka, po horoskopsu Vaga, po predjeljenju borca za pravdu, i lovac na opasnosti, i ratnik na svoju ruku. I Srbini...)

Sveti Georgije jedini ratni plijen iz ove akcije. Jedini ratni plijen ovih momaka, za koje se pričalo da su „pljačkaši i ratni dobitnici“. Ovaj Sveti Georgije, mogao je svog „spasioca“ koštati glave, jer, poledina, bakrotiska, je ona bijela ploča, meta za snajperiste.

Nisam mogao da ga okrenem na pravu stranu, bojao sam se da će metak oštetiti sliku - objašnjava Crni.

I kaže, nisam mogao poginuti. Ima nešto, iznad nas.

Ima nešto. I iz zamračene sobe, opet se čuje pjesma, kao i prije akcije Pjesma tiha, treperava, kao djevojačka. A riječi i glasovi muški.

Ja sam pek'o rakiju, cjepto drva suva, a sad čača rakiju u podrumu čuva...

I „Tamo daleko“, „Marš na Drinu“, i...

„Dubrava me odgojila, Srpkinja me zadajila, daću život, daću sve, ne dam Krajine...“

Neko je počeo „o politici“. Koliko imamo vojsci, biće vladara, dovoljno za sve podanike i previše. Ali ga učutkaše. Kažu, nije naše da „političimo“, naše je da vojujemo.

Da vojuju, da, ne daju! Krajine. Da ne ostavljaju ranjenog druga i „ranjeni“ tenk. I svetog Georgija, zaštitnika zemljodjelca i ratnika, onog što ubiva aždahu, da ga ne ostave, samog u ruševinama.

I da umiruju preplašene, od mina, konje, rukama dobrih, pouzdanih domaćina, kojima životinje vjeruju. Jer, na neki sat, prije akcije, dotrčali su, uznemireni, obeznanjeni, napušteni, od gladi i straha uzdrhtali, konji. Oni su ih prihvatili.

Jedan je vojnik, šaptao mrkovo, da se ne boji, da je sad „sve u redu“.

I svi su se vratili iz te akcije. Ima nešto...

Kalendar vjerskih praznika

Pripremila Tatjana TAPAVIČKI

VJERSKI PRAZNICI PRAVOSLAVNE CRKVE

Vrijeme od 13. do 19. januara Pravoslavna crkva i njeni vjernici obilježavaju na poseban način. To je doba štedodnevno odricanja posta, kada se ne odaje pomen mrtvima i kada se praznovanjem, na ovakav način, iskazuje radost Isusovim rođenjem. Slavljenje toga događaja odvija se u takozvanim poprazničnim danima, odnosno danima nakon božićnih praznika po julijanskom kalendaru. Počinje Odanijama Roždestva, 13. januara. Na taj dan priređuju se samo svećane liturgije i molitve. I ne uobičajava se posebno, kroz simbole, slavljenje praznika Roždestva.

Zato se dan kasnije, 14. januara, tro-

struko obilježava: kao praznik Obrezivanja Hrista, dan u slavu sv. Vasilija Velikog i kao dan kada se po starom kalendaru proslavlja početak nove godine.

Obrezivanje Hrista, prema vjerovanju tumačenju hrišćanstva, dogodilo se osmog dana po njegovom rođenju, kako u stvari, nalaže judejski običaj. Toga dana dijete Josifa i Marije dobilo je ime Isus. Nakon četrdeset dana dijete su roditelji odnijeli u hram i posvetili Gospodu, pri noseći prije toga kao žrtve dvije grlice ili dva mlada goluba. Takođe dio judejskog običaja. Danas, nakon gotovo dvije hiljade godina, sjećanje na ovaj dan pravoslavni vjernici obilježavaju uobičajenim molitvama Bogu.

Istog dana praznik je sv. Vasilija Velikog. Inače, 14. januar jedan je od tridana u godini kada se slave Tri Jerarha - Vasilija Velikog, Grigorija Bogoslova i Jovana Zlatoustu, odnosno dan posvećen jedinom od njih. Utorak se slavi u čast na bogat duhovni život sv. Vasilija Velikog, učitelja retorike i, drugih osnovnih nauka iz tadašnjih nižih škola". Rođen je oko 350. godine u Neokesariji. Napisao je puno knjiga, inspirisan stalnom potrebom u borbi protiv jeresi i odbrane pravoslavne vjere. Bio je mitropolit i cio život posvetio je vjeri. Dan sv. Vasilija slavi se liturgijskim molitvama u crkvi.

Utorak, 14. januar, pravoslavni vjernici proslavljaju i kao prvi dan nove kalendarske godine po Julijanu. Običaji vezani za čekanje nove godine isti su kao i kod dočeka gregorijanske novogodišnje noći.

VJERSKI PRAZNICI KATOLIČKE CRKVE

Tokom narednih sedam dana katolici proslavljaju samo jedan blaždanski dan.

Blagdan nedjelje Krštenja. Dan kada se, po njihovom tumačenju, završava božićno vrijeme i otvara „vrijeme kroz godinu“, poznato kao liturgijsko vrijeme. Ovo doba se prekidalo početkom Karizme prvih dana u martu. Slavljenje završetka božićnog ciklusa po gregorijanskom kalendaru, u stvari je posvećeno danu kada počinje Isusovo vrijeme i dan kada se Bog objavljuje kao Trojstvo. To je i dan Božije potvrde, kojom je Isusa priznao kao Mesiju. Katolička crkva i njeni vjernici proslavljaju ga posebnim koncelebriranim misama.

VJERSKI PRAZNICI ISLAMA

Sve do 31. januara vjernici islamske vjeroispovijesti nemaju nijedan praznik.

KAKO NASTAJE GRADSKA KAFANA

Od ljudi, po ljudima

Nada PUVIČIĆ

Gradska kafana - to je jedna specijalna institucija. Sasvim posebna i po svom položaju, po duhu, navikama i manirima. Obično smještena u centru grada, na

● **Banja Luka nema gradsku kafanu. Ima nešto surogata, gdje je klijentela strogo podjeljena po zanimanju, dubini džepa i starosti: zna se gdje piju novinari, gdje jedu privatnici, gdje se zežaju besposleni, gdje poslušaju šverceri, trgovački putnici i političari. Gradska kafana neće ništa od toga. Samo svoje građane, od duha i manira, jer ona nastaje od ljudi po ljudima**

jednostavno, nastaje od ljudi, po ljudima. Po njima se i prepoznaje, po njima se i razlikuje. Putniku namjerniku na svojoj tačnici, samo uz jednu kafu, ponudi na uvid cijeli grad. Začas vidi ovakav gost s kim ima posla, gdje je zaš'o.

Prave gradske kafane čuvaju svoje goste. Poznaju ih u dušu. Dežuraju nad njegovim brigama. Pritom nisu licemjerne, niti se kome udvaraju. One su tu, otvorene za sve njihove tuge i radosti. Pridržavaju im kapute, odlažu šešire, smještaju na staro mjesto. Pitaju svoje goste za zdravlje. I druga generacija kelnera dobro zna gdje je sjedio gospodin Marković, a kada je bankrotirao gospodin Mirković. Kada stalni gost umre, gradska kafana kupuje vijenac. Ona zna svoj posao, jer nije zbog sebe nego zbog svog gosta.

Banja Luka danas nema gradske kafane. One, kojese godinama decenijama mukotrpno njegovale njene manire i bile nadahvat ruke takvom statusu, srušili su zemljotresi ili novi ljudi. Ima doduše, tu i tamo surogata, čija bi aroma mogla konkurisati onoj arhaičnoj iz gradske kafane, ali im račune brka klijentela, strogo izdijeljena po zanimanju, dubini džepa i starosnoj strukturi: zna se gdje piju novinari, gdje jedu privatnici, a gdje se zežaju besposleni. Gradska kafana nema ništa od toga. Samo svoje građane. Bez njih, nema ni je.

Opet se govori o izgradnji banjolučke gradske kafane. Hoće li joj se približiti nekadašnji „Palas“ ili nekadašnja „Bosna“, sa violinstom u ljetnoj bašti? Strateški, najbolje mjesto od Kastelovog čoka i izloga ispod nebodera za njenu firmu - nema. U njima su danas loši konfekcijski modeli. Ako bi zamijenili mjesto, ako bi u izloge stavili ljude, ne bi više bilo konfekcije. Dobili bi možda unikate, sa pionirskim zadatkom da od ničeg nešto naprave. Malo ambataže, puno duha. I naravno, za nekoliko decenija.

raskrsnici puteva, od pijace do suda, od crkve do policije. Kao veliki gradski izlog, otvorena je cijeli dan. Ima svoje stalno osoblje, proijede kelnera, uvažene goste, dežurne pijance i svoju damu. U pravilu, na istom mjestu stoji decenijama i preko glave pretura sve smjene vlasti, sve ratove i mode. Zadržta u čuvanju svoje firme, teška srca mijenja i najsitniji inventar: ne rastaje se lako od rasklimalnih stolica, ofucanog mebla i okrnjenih pepeljara. Kafici oko nje, puni stakla, mesinga i neona, ne mogu konkurisati staroj dami. Ona živi drugačije, jer baš tako ona hoće.

Gradsku kafanu nijedan grad ne može sagraditi odlukom vlasti, ni renovirati kreditima. Ona, niti nastaje po nečijoj volji, niti prestaje da živi zbog nečijeg inata. Ona,

FENOMENI: Markus Volf, špijun koji se sklonio u zavjetrinu

STVARNI „KARLA“

Koliko su špijunski romani **Džona le Karea** utemeljeni u stvarnosti, dokazuje i „Jik i dje lo“ **Markusa Volfa**, šefa nekadašnje istočnonjemačke obavještajne službe, u periodu od 1958. do 1987. godine. Volf je, naime, „slika i prilika“ Le Kareove literalne fikcije - fazonog špijunskog maga, **Karle**. Sam Volf sumnja da je bio model za Karlu, no, ne krije svoju namjeru da Le Kareu upita koliko je razmišljao o njemu pišući „Špijuna koji je došao iz hladnoće“, „Mali grad u Njemačkoj“, „Smajlijeve ljude“ i druge romane. Takođe, komentarišući možda i najpopularniji Le Kare-

● **Markus Volf, šef nekadašnje istočnonjemačke obavještajne službe, bio je model za Karlu, fazonog špijunskog maga iz romana Džona le Kare**

ov roman, „Rusku kuću“ (po njemu je snimljen i istoimeni film, u režiju Freda Škepsija, a sa Šonom Koneerliem i Mišel Fajfer u glavnim ulogama), Volf priželjkuje da sa britanskim književnikom u budućnosti saraduje, kao neka vrsta stručnog konsultanta.

Markus Volf je u vrijeme svog šefovanja bio najuspješniji evropski špijun, kome je za rukom pošlo da u nekadašnju Zapadnu Njemačku i druge zemlje članice NATO-a ubaci na hiljade svojih agenata. Nakon pada Berlinskog zida, ujedinjenja Njemačke i prestanka „hladnog rata“, Markus Volf je prebjegao u Moskvu. Naime, Volf se još smatra komunistom. Evo šta je osvom političkom uvjerenju nedavno izjavio američkim novinarima: „Kada je neko



Markus VOLF: Savjeti za novog šefa CIA

star kao ja, ne mjenja lako svoju ideološku kapu. Moj otac, koji je imao jevrejsko-buržoasko zaleđe, postao je pacifista nakon preživljenog iskustva prvog svjetskog rata. Ubrzo je uvidio da poslije neuspjeha revolucije u Njemačkoj 1918. godine, društvo jedino može biti promijenjeno ako se usvoji komunistička ideologija. Vjerujem da je težnja čovječanstva za pravdom i slobodom dovela do stvaranja komunističke ideologije“.

Ali, Volf nije pobjegao u Moskvu samo zbog ideologije - u domovini mu je prijatelj hapšenje. Ipak, stvarni Karla nedavno se vratio u Njemačku, gdje će mu se suditi za izdaju, špijunažu i podmićivanje. Istina, sve zavisi od odluke apelacionog suda, koja, ako bude pozitivna, za sobom povlači masovnan sudski proces. Osim Volfa, na optuženičkoj klupi moglo bi se naći tri hiljade bivših istočnonjemačkih agenata.

Do tada Volf živi u Berlinu, piše autobiografiju i daje intervjue. Iz njih se može puno saznati o nedavnoj svjetskoj prošlosti, koja se kao Zid činila vječnom u svojoj hladnoratovskoj suštini. Recimo, vrlo su interesantne Volfove opservacije o američkoj obavještajnoj službi. Volf smatra da je CIA postala žrtva vlastitog preglednog aparata - što je veća, manje je djelotvorna. Manirom iskusnog špijunskog vuka, Markus Volf, taj špijun koji se sklonio u zavjetrinu, ne usteže se ni od davanjia praktičnih savjeta novom direktoru CIA, Robertu Gejtsu, poznatom po svakodnevnim višestranim „brifingima“ sa najbližim saradnicima. Volf poručuje: „Manje je više. Gejts bi se trebao koncentrisati na presudne stvari i rasteretiti se birokracijom, koja odvraća od suštinskog obavještajnog rada.“ Špijun ostaje špijun, makar i u zavjetrinu!

Oleg SLADOLJEV



ТАЛИСМАНИ

Емир БОСНИЈ

ХРИШЋАНСТВО И ИСЛАМ

Хришћански талисмани су били популарни до 19 вијека. То посебно важи за средњи вијек, њихово златно доба. Данас, они су готово ишчезли.

Главни приручник за њихову израду је био *Stavrosolus de Salomon*. Сви хришћански талисмани су описани у овој књизи, коју легенда приписује краљу Соломону. Истински, књига је написана у 11. вијеку.

Ови талисмани су најчешће имали облик пентограма, који је обухватао молитве, бројеве, слова, знакове и геометријске фигуре, као своје елементе. Они су повезани са утицајем планета и звијезда. Славни Парацелзус их је детаљно описао. Посебно

паче љубав и вољену особу. Од којих су, Садрже троуглове, Божје име и ставке из Библије.

Еленти пентограма. Значење и сарха пентограма су повезани са елементима који су у њему садржани. Међу најпознатијим елементима пентограма су **магични алфабет, бројеви, слова, неразумљиве ријечи и шолтве.**

Магични алфабет. Творци талисмана су употребљавали магичне алфабете. Ријечо словима написанима на посебан начин. Она су најчешће била обла или угласта. Ови словима су приписивале магичне моћи. Тврди се да употреба облика и угластних слова, као магичних, потиче из Месопотамије. *Blaise de Vigenere* је у *Расправи о словима или тајним начинима писања* употребљаван у изради талисмана. *Расправа* је објављена 1587.

Бројеви и слова. Врло раширен поступак повезивања бројева и слова примичењен је у изради хришћанских талисмана. Сваком слову је додијелен број, оно има своју нумеричку вредност. Исто важи и за ријечи. Њихова значења су заснована на симболизму бројева.

АБРАКАДАБРА. Употреба неразумљивих ријечи је била врло популарна. Неразумљивост је обезбиједила магичну моћ талисмана. Постојале су посебна правила за творбу неразумљивих ријечи. Најславнија неразумљива ријеч: АБРАКАДАБРА. У средњем вијеку често је уписивана на талисманима. Потиче од хебрејског *ABREQ AD NABRA*. Ријеч је писана у облику троугла, основицом окренутом нагоре.

Молитве. Често су биле рецитоване. Из молитве су заштити од злих духова. Егзистенцију над Егзистенцијом, смиљуј са и баши поглед на свог слугу којег те побожио позива. Молим те, својом светлошћу и својим Именом, заштити га, нареди анђелима Духовима да добу и бораве на овом мјесту; о Ви, Анђели и Духови Звијезда, о Ви, Анђели и Главни Духови, о Ви сви духови пред Богом је одани слуга Свеомог, молим вас и самог Бога, Егзистенцију над Егзистенцијом, да добете и присуствујете овом подухвату, ја, Божиј слуга, врло љубавно вас молим. Амен!

Ислам
Израда исламских талисмана *h'eri*, одржала се до данас. Њихов главни извор је књига *Shams-el ma'arif al-kubra wa fata'h al-awali*, коју је написао славни Ел Буни (умро 622).

Постоје двије врсте исламских талисмана: *de'us l'jedual*.
Dava. Ријеч је о молитвама и позивима, најчешће у стиху. Употребљавају се сурузи Курана, Божје име и магична имена. Прома-

ђена су сљедећа Божја имена у овим талис-

манима:

— Er Rah'man-Blagi,

Er Rahim-Milosrdni

El Malik-Gospodar

El Qaddous-Bez mane.

Кад је ријеч о магичним именима, она одговарају данима у седмици и планетам. Приписују им се одговарајуће бројевне вредности: свако слово је повезано са неким бројем. Магична имена у талисманима су: *Heshcheshchekchuch, Keshchekch'ah'uch, Bekshehehtuch*...

4.8.2

3.5.7.

8.1.8.

Ако се четири парна броја замијене одговарајућим словима (d, b, h, u) добијасе ријеч *hadit* Моћна ријеч која се користи у спључивању сексуалне моћи или тешких болова.

Бројеви. Они су дио талисмана. У исламу, број 5 има привлаковано мјесто. Вјерници се моле 5 пута дневно; 5 племенских покољења, 5 тавкира, 5 Мухабелових свједока, 5 коранских кључева Мистерије,

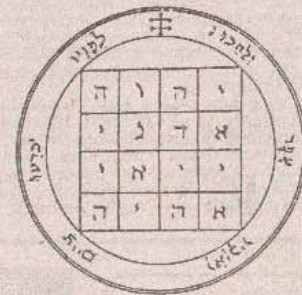


Исламски талисмани

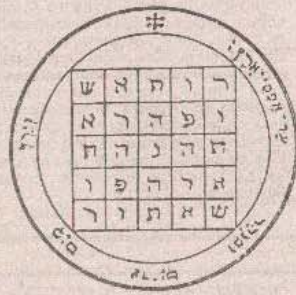
су чувени Сатурнови и Венерини пентограми.

Два су Сатурнова пентограма. Један је заштити од злих духова. Врло је моћан. Израђен је од слова. Садржи магични квадрат. Око њега написан је 9, ставак 12 писала. Други пентограм штити од несреће. Обухвата квадрат од 25 поља у којој је уписано 25 слова, као и чувене ријечи: *Sator Aterio Tenet Opera Rotas*, на хиљаде начина тумачене. Око пентограма је угравиран 8, ставак 72, писала.

Венерини пентограм су љубавни. При-



Сатурнови пентограми



на талисману за заштиту од болести пише: „Прекришем вас, о болести, бопови. Божјом моћи, величном његове величине, узвишеношћу његове узвишености, Божјом светлошћу, Божјим царством, нема другог Бога до тебе (la ilaha illa uah)“.

Дједвал

То је талисман у правом смислу ријечи. Садржи геометријске фигуре, ријечи, слова, знакова и бројева.

Међу елементима *djeduala*, магичних **квадрата** су најпознатији. Ови су специјални муслиманске традиције и односе великог броја талисмана. Квадрати су подијелени у поља у којој су уписани бројеви према принципу: збир бројева у вертикалним колонама једнак је збору бројева у хоризонталним колонама. Најједноставнији магични квадрат има збир 15. Састоји се од 9 поља у којој су уписани бројеви

пет прстију на Фатминој руци, Пророковој кћери. Број 5 поседује моћ по себи самоме. Заштита је против урокљивих очину. У исламу, вјеровање у урокљиве очи је догма. Пророк је рекао: „Ајн је стварност“. Ајн је урокљиви поглед. *Ma'ian* је носејек урокљивог погледа. Велики број различитих средстава штити од урокљивих очину. На пример: читане молитве, каменје, со, разноврсни предмети (метал, камење, пор., ...).

Рука. Талисман у облику руке. Ова врста талисмана је раширена у сјеверној Африци. Рука има велику моћ; штити од злих духова и несрећа. У исламској традицији, прсти на руци су симбол пет светих људи: Мухамед, Анђа, Фатима, Хасан и Хусеин. Рука је симбол Провиђења; приказује Закон. Прсти су дијелови руке као целине. Исто, Закон подразумева пет основних догми: рука јеслика религије. Стога, она је моћан заштитник од непријатеља.

ПОВИЈЕСТ ИЗУМРЛОГ АМЕРИКАНЦА (5)

ПРЕВОЗ БЕЗ ТОЧКА

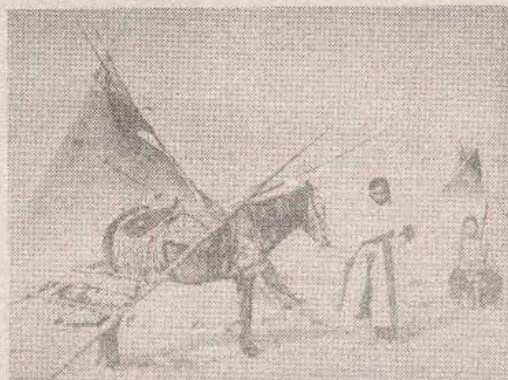
● Индијанци су коње имали тек 1740. Број посједованих коња-ниво статуса у племену. Носиљка удобнија од кола

Велмир БОЈКО

Индијански назив, преузети посредством америчког енглеског, означавају: **типи** - шатор, **тревон** - носиљка сиво-жена, **папудијете**. А у преводу са бројних индијанских језика и дијалеката, рјечник који се односи на поједине ствари, појаве и личности, још је богатији: **Огњени коњ** - жлезница, **Жељезна стаза** - прага, **Ватрени камену** - пароброд, **Ватрена вода** - виски, **Ватрени штал** - пушка, **Жице што говоре** - телеграф, **Дуги нож** - сабља (коњаник), **Плаве блузе** - Коњица, **Рачваста језик** - језик бијелца (једно говоре, друго раде), **Велики бијели поглавица** - Ебрехем Линколн, **Плава коса** - Кастер.

Пре фотографије Индијанца не само да су вриједна историјска, већ и антрополошка биљешка. Ова фотографија, снимљена додуше касно, око 1895. године, представља дио осиромашене и деструиране индијанске породице у резервату. Нема од главних обиљежја су ипак задржана.

Види се да су типични шатори - орокули. Типи је иначе био од бизонове коже, шиване у дијеловима. Стајао је ослоњен о притке и имао је оворе за зрак и излазак дима. Типи се могао брзо поставити, али и по потреби још брже и лакше сложити и понијети. Далеу анализи слике види се коњ што вуче тревон - нос-



сиљку. Индијанци нису знали за точка, па су људе и ствари превозили коњима, али на носиљкама. Тревон је био веома једноставан и ефикасан. То су биле двије подужне гране од живаг дрвета, украшене и повезане коњу на леђима. На ономе дијелу нос-

иљка што је лажао на земљи, била је разапета мрежа, односно лежиште од уплетене ужади, грања, лишћа и покривача. Тревон су Индијанци све Висоравни превозили старе и дјецу, а у ратовима и рањеника. Тревон је био удобнији од сваких кола,

јер су се гране увијале и смињивале одскакају по беспуљу.

xxx

Коње Индијанци нису имали све до 1740. године. Шпанци, који су освојили Мексико, донијели су арапске коње. Ове парне одликовала је ситна глава, танке и кратке ноге, те велике покретљивост и издржљивост. Дио ових коња је временом одбјегло и подињало. Дивљи коњи-мубтанзи - стовелима су се толико размножили да су у великим стадима преплавили прво јужне прерије, а потом су се раширили и на Висоравни. Индијанци су их повили, припитомљавали и јахали без седла.

Број посједованих коња био је одраз богатства и знак статуса у племену. Поглавице, потпоглавице као и истакнути ратници, имали су највише коња. До њих су долазили - као и до жена - поклоном, трампом или су их стицали у рату.

ВАРТОЛОМЕЈ 1, ЦАРИГРАДСКИ ПАТРИЈАРХ

Духовне и моралне вриједности



ВАРТОЛОМЕЈ 1

Цариградски патријарх Вартоломеј 1. одговара на питање због чега је Цариградска патријаршија важна за Турску: „Мислим да је Патријаршија вјерска институција која има много тога да понуди - захваљујући својој молитви, својој дјелатности, своје раду — како би унаприједила и одржала духовне и моралне вриједности важне за цијело човјечанство. Патријаршија има много да понуди у смислу успостављања и очувања мира између Грчке и Турске, између балканских држава, као и међу свим државама свијета. За све људе то је вриједан вјерски и морални глас, који кроз Патријаршију долази из дубина вијекова и из срца наше вјере. Имамо увијек могућност да се молимо, да дјелујемо и да говоримо у корист свих вриједности и свих незавијезивих принципа; да би се избјегла свака ријеч и сваки гест који би могли да наруше мир, добру вољу и добре односе међу народима“.

РАДОМИР СМИЉАНИЋ, КЊИЖЕВНИК Прометејске маске на зевсовским лицима



Радомир Смиљанић, књижевник, тумачи одјеке својих „Писама немачком (не)пријатељу“. Мени се јавно и доктор Герд Аренс, мој данашњи пријатељ, друговали смо пред петнаестак година, док је био културни аташе у Београду. Он, иначе, перфектно говори српски језик, завршио је спазистичку. Рекао ми је да је од свог шефа Геншера добио моје „Писма“ преведена на немачки да их прочита, јер је управо после тога дошао у Загреб да буде шеф немачке делегације хашке посматрачке мисије, а сада је, иначе, у Хагу. У том телефонском разговору он није замерио да сам оптужио Немачку због окривљеног нацизма, и договорили смо се да разговор наставимо у Београду. После је, у Хагу, причао господин Смиљанић Аврамов да ме је гледао на телевизији и како демонстрирам испред немачке амбасале.

АНИКА
СКОВРАН,
ИСТОРИЧАР

ВИЗАНТИЈСКИ КОМОНВЕЛТ

Аника Скворан, историчар, објашњава своју идеју о византијском комонвелту, заједници коју сматра неминовном: „То је начин живота, начин опхођења, васпитања. То је оно што зову леватинско, а блиско је и млетачком. То је тачно на византијском простору. Мени су блиски Далматинци, а остали су друкчији. У томе је, дакле, разлика између дал-

матинских градова и Загорја. Загорје можемо да поредимо са Бечом, али не са Далмацијом и Медитераном. Била сам на Криту и знам да смо врло блиски, иако се језички не разумемо. Крит је савршен. Сада се толико прича о „плавим шлемовима“, а да ли знате да су Црногорци у улози „плавих шлемова“ ишли на Крит у време кр-

аља Николе? Сматрани су честитим људима и били су позвани да раздвоје завађене стране. Открила сам значајне Крилине који су украсили наше далматинске манастире. Крилини су ми рекли: Ми вас волимо и поштујемо, јер још памтимо ваше горштаке, пријатеље у невољи“.



ДРАГАН ЦАЈИЋ, ДИРЕКТОР „ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ“

ЦЕНТРИ МОЋИ

Драган Цајић, директор „Црвене звезде“, мисли да његов клуб може гарантовати сигурност на утакмицама које би се играле у Београду, у склопу такмичења у европском Купу: „Да играмо овде, могао бих да гарантујем. Ишли смо да разговарамо, али да будем искрен — тамо у УЕФА међе о томе ни да разговарају. То је центар моћи. Као и у свему другоме, и у фудбалу постоје центри моћи. Најважнији је тај у врху УЕФА, и ту се не може ништа. Мада и они губе огроман новац. Ми бисмо овде заравњали три и по до четири милиона долара по утакмици, а УЕФА узима десет посто. Али, не вреди. Зато сам убеђен да није само фудбал у питању, УЕФА се веома тешко одриче новца. И још ми нешто говори да није само фудбал у питању. Ранije није било тако, раније је УЕФА са највећим поштовањем разговарала са „Црвеном звездом“. Али, остаје нам да побеђујемо... Штавише, да нисмо шампиони Европе, сигуран сам да нам УЕФА не би дозволила да се опште такмичење“.



Драган ЦАЈИЋ

Др ЈОВАН РАШКОВИЋ, ПСИХИЈАТАР

ЗАКОН РАДИ ВАЊСКОГ СВИЈЕТА

Др Јован Рашковић, психијатар, овако коментарише нови закон о националним мањинама у Хрватској: „Амбасадор једне западноевропске земље питао ме шта мислим о том закону. Рекао сам му да је то, у ствари, направљено ради вањског свијета. Рекао сам да њима на памет пасти не може, толико су задовољени антихрватском идејом, никакав закон који иде у прилог Србима. У њиховој глави не може настати таква пракса. Чак и да је изишао из њихових глава, једно је закон, а друго је пракса. Уосталом, ми најбоље знамо шта су то закони, шта пракса. Ми неку бољу праксу од данашњег хрватског руководства не можемо тражити. Људи, као што су Миха Трипако, Савка и сви други, који у овом тренутку представљају неку врсту опозиције — и мису никакав опозиција. Они су исто тако антихрватски расположени. И они би сутра тражили да Срби иду „Жијеља Хрватска“ и онда да прихваћају само такве Србе“.



Јован РАШКОВИЋ

ВАСА КАЗИМИРОВИЋ, ИСТОРИЧАР

Без примједби

Васа Казимировић, историчар, овако оцјењује политички ангажман Слободана Милошевића: „Господин Милошевић лично не познајем, али мислим да му за оно — дасрпски народима право да живи у једној држави — ниједан поштен Србин не може ставити никакву примједбу. Нема српског политичара, ни државника, од 1804. године, панавома, који није имао у виду стварање једне државне заједнице у којој би се нашли окупљени

сви Срби. Ви морате знати да је већ 1806. године делегација коју је Карађорђе послао кнезу Прозоровском говорила: „Ми хоћемо да се сви Срби нађу у нашој ослобођеној српској држави“. Зато је Карађорђе и кренуо на Санац. Зато Филип Вишњић и лева: „Ај Дрино, племенита, међо измеђ Босне и Србије, неће дуго још времена проћи, и тебе ће Вожд прегазити и честиту Босну походити“ То је остало код Срба за век векова“.



Васа КАЗИМИРОВИЋ

KOŠARKA

KOŠARKAŠI BORCA DANAS (NEDJELJA) DOMAĆINI
EKIPI KOSOVA POLJA

POBJEDA, NEGO ŠTA!

Borac danas (nedjelja) domaćin u „Boriku“ od 11 sati i očekuje pobjedu u susretu sa ekipom Kosova Polja

BANJA LUKA - Košarkaši Borca danas (nedjelja) od 11 sati u dvorani „Borik“ domaćini su ekipi Kosova Polja. Nakon dva uzastopna gostovanja, na žalost banjolučkih ljubitelja košarke i dva poraza, Borac ponovo igra pred svojim pristalicama, odlučan u namjeri da započne seriju novih uspjeha, a to ujedno znači i zadržati pozicije u vrhu tabele. Takvu konstataciju stekli smo na osnovu razgovora sa mnogima u redovima Borca, ali i sa našim sagovornikom, Predragom Popovićem, standardnim prvotimcem u ekipi.

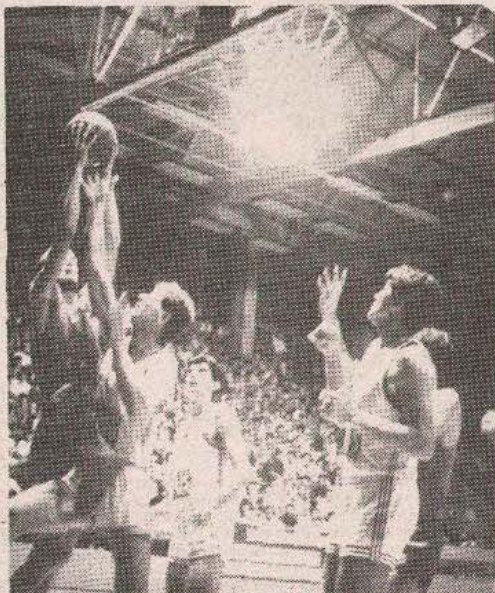
- Nemamo šta kalkulirati. Nikoga ne potcjenjujemo, nema više lakog i teškog protivnika, ali ni mi nemamo izbora: samo pobjeda dolazi u obzir. Uvjeren sam da nam ona ne može izmaći, da ćemo uz pobjedu pružiti dobru igru i svim našim pristalicama pružiti prijatno nedjeljno prijepodne. To bi za nas trebalo da predstavlja stimulans za početak nove serije uspjeha - kaže nam Predrag Popović.

Prethodne dvije utakmice su prošlost?

- U sportu je tako: trenuci slavlja i radosti smjenjuju se s tugom zbog poraza. To je nezobitlano. Nije tragedija ni sramota izgubiti u gostima od OKK Beograda i Mornara, sve ekipe su to osjetile na svojoj koži i ma kako nam teško padali i porazi, oni nisu razlog za nemir ili sumnju u našu vrijednost.

Znači?

- Čast mi je da mogu pozvati pristalice sporta da dođu na naš susret. Zbog mnogih igramo upravo u nedjelju prije podne. Nismo navikli na takve termine utakmica, ali sve vri-



Košarkaši Borca (tamni dresovi) u nedjelju očekuju dva nova boda na svom saidu

jedi pokušali radi što veće podrške iz gledališta. Mogu obećati dobru igru, pobjedu, trudimo se da ona bude ubjedljivija i gledaoci što zadovoljniji - rekao nam je naš sagovornik Predrag Popović.

Ljubitelji sporta podsjetimo: Borac je u prvom dijelu takmičenja, 2. novembra u Prištini, savladao današnjeg protivnika rezultatom 83:74 (48:44). Tada su u Borcu po efikasnosti odskakali Frljak (19), Vujačić (16), Gašpar (14), Vojinović (11), a u Koso-

vu Polju Stošić (16), Despotović (16), Krgović (15).

Pred nedjeljni susret trener Manović nije bez briga: Sojčarić i Vojinović su trenutno van stroja, pod upitnikom je njihov eventualni nastup, ali sreća je da za prvi tim konkurirše 12 igrača i nekolicina juniora, koji čekaju priliku da zaigraju u prvom timu.

I ono najvažnije: susret između Borca i Kosova Polja igra se u nedjelju, u dvorani „Borik“, od 11 sati.

E.G.

SUSRETI:

SENAD FILIPOVIĆ,
FUDBALER BSK-a

Prva ljubav zaborava nema

● Nakon pet godina provedenih u Željezničaru i dvije u Naprijedu Senad Filipović se vratio u matični klub banjolučki BSK ● „Plavi“ najozbiljniji kandidati za šampionsku titulu

BANJA LUKA - Trener Naprijeda Hamdija Cerić često je jesenas, nakon prvenstvenih okršaja, hvalio svog igrača Senada Filipovića.

- On je „duša“ tima. Nije toliko atraktivan, ali za ekipu je izuzetno koristan. Kad bih samo imao više fudbalera kao što je Filipović - govorio je Cerić.

Na proljeće Kajzer, kako po-

svuju prvu fudbalsku ljubav - banjolučki BSK. U ovom klubu je započeo karijeru, došao je čak i do prvog tima, ali...

- Konkurencije u BSK-u tada je bila izuzetno jaka. Sjećam se, igrali su sadašnji trener Vukša, pa Grahovac... Morao sam da odem na „kafjenje“ u Željezničar. Kada sam napuštao Čelre, zarekao sam se da ću se kad-



PONOVO U „STAROM JATU“: Senad Filipović (bijeli dres) iz Naprijeda preselio se u BSK.

putarno zovu Filipovića, neće više oblačiti crveni dres. Nesporazum između njega i klubskih pojedinaca doveo je do razlaza.

- Istina je da sam došao u sukob sa jednim članom Predsjedništva Naprijeda - započeo je razgovor Filipović. - Nakon toga čvrsto sam odlučio da odem. Za obojicu više nije bilo mjesta u klubu.

O svom, već sada bivšem, klubu i pored svega priča najljepše. Pun je hvale na račun igrača sa kojima je do juče dijelio radost i tugu.

- Ne može jedan pojedinac izbrisati dvije godine, koliko sam proveo u Međanu. Naprijed je izuzetno zdrava sredina, u kojoj vlada pravo drugarstvo. Žao mi je što više neću igrati sa mojim drugarima Allilčićem i Omerkadžićem. Ali, pojedinci u klubu sebi mnogo toga uzimaju za pravo. Sad sam otišao ja, a ako ovako nastave, sutra će neko drugi. Da su se ljudi u Predsjedništvu okrenuli svome poslu, da su bili malo angažovaniji otkako smo se plasirali u društvo republikanaca, mogli smo postići mnogo više. Mislim da je igrački kadar prevazišao upravu kluba. To nije dobro i to je veliki problem Naprijeda.

Obično se kaže da prva ljubav zaborava nema. Tako ni Filipović ne može da zaboravi

tad ponovo vratiti. Eto, želja mi se ispunila u ovogodišnjem prelaznom roku. Ostvario se moj višegodišnji san.

I sada, baš kao i ranije, u BSK-u je konkurencija jaka. Ali to mnogo ne brine Kajzera.

- Nikad se nisam bojao zdrave konkurencije. To je čak i dobro. Svi ćemo „zapatiti“ da bismo dokazali kako nam je mjesto u timu. Članovi Rakovića, Topolovića, Vranješa, ali znam koliko mogu. Ubijeden sam da ću izboriti status prvotimca. Uostalom, da u to ne vjerujem, ne bih ni dolazio na Čelre.

Iako zaostaje za jesenjim prvakom Slobodom iz Bosanskog Novog tri boda, Filipović, baš kao i mnogi na Čairama, misli da se to može nadoknaditi.

- Studirao sam malo naš raspored. Bez pretjerivanja mogu da kažem: BSK je najveći favoriti za titulu. Na „noće“ nam dolaze Sloboda, Naprijed, trnka Stoga, direktni konkurenti za titulu. Zato sam ubijeden da će na Čairama pasti odluka o novom prvaku. Takvu priliku ne bismo smjeli prokockati. Ako se dobro pripreмимо, ali da svi igrači prođu kroz Vukštin „pakao“, siguran sam da će se na kraju slaviti na Čairama - rekao je na kraju Senad Filipović, novi (stari) član banjolučkog BSK-a.

Željko TICA

DRUGARSTVOM DO REZULTATA

JUNIORI FK PARTIZAN
NA KRAJU JESENJEG DIJELA
PRVENSTVA U MFL BANJA LUKA

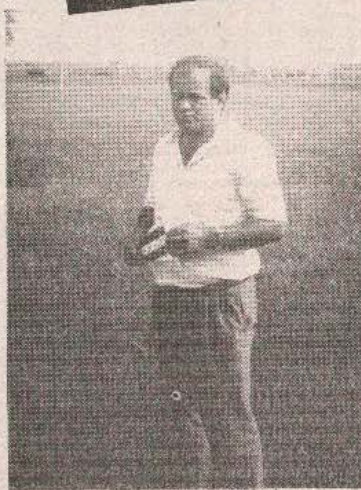
ČELINAC - U FK Partizan iz Čelince veliku pažnju posvećuju radu sa mladim kategorijama. Po uzoru na svoje starije klubske saigrače, marljivo trenira i sa dosta uspjeha nastupa juniorski sastav.

U prvom dijelu juniorske MFL Banja Luka, od 7 utakmica, pet su dobili, jednu igrali neriješeno, a samo jedan susret izgubili i, sa dva boda zaostatka za prvoplasiranim vršnjacima BSK-a iz Banje Luke, nalaze se na drugoj poziciji.

Najviše zasluga za postignute uspjehe Juniora Partizana pripada njihovom treneru RAJKU LIČINI, koji je, između ostalog, rekao:

- Već drugu godinu uzastopno nalazimo se u samom vrhu, a ove godine rezultati su nam značajniji jer su postignuti u konkurenciji čak četiri juniorska sastava renomiranih republičkih ekipa (BSK-a, Naprijeda, Stoga i Elektrobone). Vrijedno je istaći da čak pet juniora konkurirše za ovogodišnje nastupe u seniorskoj ekipi čelinačkih „crno-bijelih“, čime se malo koji klub u Regionalnoj ligi Banja Luka može pohvaliti. Što se tiče juniorskog pogona, svi zaslužuju pohvale, a posebno bih istakao zapažene igre ŠAINA, KAMENJAŠEVIĆA, O. PEJAKOVIĆA, VRHOVCA I ORAŠANINA.

Ambicije u nastavku prvenstva su borba za osvajanje šampionske titule, a zahvaljujući dosadašnjim rezultatima za očekivati je da u tome i uspiju. U jesenjem dijelu prvenstva klubske boje čelinačkih juniora još su branili: JUNGIĆ, NEŽI-REVIĆ, MUJKANOVIĆ, LUKIĆ, M. PEJAKOVIĆ.



Rajko Ličina, trener Juniora

PEJIĆ, IVANJIĆ, SAVIČIĆ, JOVANOVIĆ I N. PEJAKOVIĆ.

Ž. HROBAT

SUSRETI:

MARIJAN BENEŠ KAKVOG NE POZNAJETE

Srce me boli za Jugom

● Ja sam Hrvat, i to sa ponosom latičem, ali sa još većim ponosom latičem da sam Jugosloven
● Nikada Beneš neće, poput Škara i njemu sličnih, pijući na one medalje, titule i trofeje osvojene u majici sa državnim grbom. Marijan će se tim uvijek ponositi ● Samo ludog čovjeka može da na brine ova situacija u zemlji

Kada bismo bili u prilici da anketiramo naše čitaoce pitanjem: „Poznajete li Marijana Beneša“, ubijedeni smo da bi 99 odsto odgovorilo: „Kako da ne, pa Beneš je nekada bio bokser, šampion i to kakav još...“ Ali, koliko poznajemo, ili poznajete Beneša kao običnog čovjeka, zaljubljenika u muziku, pjesnika, humanistu i velikog patriotu? Malo, vrlo malo, vjerovatno. A Marijan Beneš, koliko je bio veliki kao bokser, još veći je, čini nam se, patriota. Ova situacija u zemlji ga, kaže nam, strašno pogada, ojađuje, brine...

NIKAD BEZ HIMNE

- Najviše bih volio da se Škaro i ja ne sretnemo na putu. Pijuje po Jugoslaviji, po onim medaljama koje nikada ne bi ni osvojio da nije bilo Jugoslavije. Neke se stidim. Ja se ponosim što sam branio boje Jugoslavije. Dok živim, ponosiću se i onim titulama šampiona Jugoslavije, i onom titulom evropskog prvaka u amaterskom i profesionalnom ringu. I još nešto, sve svoje profi-mečeve, izuzev onog u „Boriku“, kada sam osvojio titulu profesionalnog prvaka Evrope (pobjedio je Koenne), i onog u Zenici protiv Sandija Toreza, boksova sam vani, ali uvijek pod našom trobojkom i uz zvuke himne: „Hej Sloveni!“

Beneš bi i život dao za Jugoslaviju, koju nam gadovi rasparčase, uništiše.

- Zbilja, šta nam je sve ovo trebalo? Kako čovjek može da bude toliko glup, toliko naivan, pa da se povede za nacionalističkim vodama, koje ja puno ne odvajam od nacističkih vođa. Zar, sada da se bijemo međusobno, da režimo jedina drugo, kao da smo došli iz džungla, šta li? Razbiše nam Jugoslaviju. Bez milosti! Šta više, sa velikim užitkom, ogadilo im se taj užitak! Duša me boi za Jugom. Nije mi samo jasno kako smo mogli luče mirno da živimo u Jugoslaviji, a da danas ne možemo. I nikada mi to neće biti jasno. Ja jesam Hrvat. Nikada i nigdje nisam izbjegavao da to naglasim, ali sam ponosan što sam se uvijek osjećao još većim Jugoslovenom. Nikada Marijan nije dijelio ljutu po tome ko je Srbin, ko Musliman, ko Hrvat. Neće ih, bogami, nikada ni dijeliti, jer za mene je postojao samo čovjek, ako je čovjek.

Tako priča Marijan Beneš, čovjek koji je u ringu i oko ringa pregrmio sve i svašta, doživio da bude dizan u nebesa, da bude slavljen kao bog, ali i da bude napadan, blačen, kuden...

- Nepravda! Nepravda! Tu riječ mrzim. Nepravdu i kukavičluk organski ne podnosim. A toliko sam nepravde osjetio na svojoj koži. Ljudi su, jednostavno, pakosni. Eto, miliciji u Banjoj Luci je bilo, jedno vrijeme, najbitnije da kazni Beneša, da ga privedu, optuže, jer Beneš je

Beneš, neko i nešto bio u Banjoj Luci. Mnogi su me pitali: „Marijane, zašto, čovče, razbi onaj svoj kafić?“ Izbjegavao sam odgovor, ali reći ću vam nešto; Beneš je morao da demolira svoj kafić, jer Benešu

NISKA TROFEJA

U dugoj, vrlo uspješnoj boksaerskoj karijeri Marijan Beneš je bio četiri puta prvak Jugoslavije, dva puta najbolji na Balkanu, pet američki i profesionalni šampion Evrope.

Na domaćoj sceni nije bilo trofeja kojeg nije osvojio: „Zlatni gong“, Čeličnu pernicu, „Zlatnu rukavicu“, „Beogradskog pobjednika“, „Statutu rudara“...

Od oko 200 amaterskih mečeva, samo je 20 izgubio, i to uglavnom na početku karijere. Većinu je, pak, dobio - i to nokautom.

novac, materijalno bogatstvo, nikada nije prčinjavalo neko veliko zadovoljstvo. Moje je najveće bogatstvo u duši, u srcu.

Ono kada je zemljotres razrušio Crnu Goru, Marijan Beneš se ni trenutka nije kolebao, digao je sa štedne knjižice 100 hiljada DEM i poklonio ih Crnoj Gori. Ako mislite da je tada Beneš, kao profesionalni prvak Evrope, imao brdo deviza, grdno se varate. Imali smo prilike da vidimo tu Benešovu štednu knjižicu, na kojoj je bilo 112 hiljada DEM. Dakle Marijan je na žiro-računu Fonda za obnovu Crne Gore uplatio 100.000 DEM, a ostao mu je onaj „kusur“, 12.000 DEM.

- Nisam je škrtao sa novcem nikada, kao što se nisam njime ni razbacivao. Jer, da sam ga nemilice trošio, zar bih imao sada kuću u Vrbanj, kafić „Ben“, ranije onaj kafić u Znanstvom centru. Međutim, znao mi je što mi se jedna ideja, jedna dječaka još želja, po svoj prilici neće ispuniti. A žarko sam želio da zaradim neke velike pare, pa da sagradim dom za penzionere i jednu dječiju bolnicu. I da nisam izgubio oko, zbog boksa, koban je bio onaj meč sa Sandijem Torezom u Zenici, kada me je palcem pogodio u oko, vjerujem da bih dugo vladao evroringom, da bih i stekao velike pare, pa bi danas Benja Luka imala još jedan dom starih i iznemoglih i dječiju bolnicu.

E, baš kad smo kod starih i iznemoglih lica, ne možemo, a da ne spomenemo jedan slučaj od prije nekih šest-sedem godina. Jedan, jer, sličnih slučajeva je bilo, kada je o Benešu riječ, mnogo.

Krenuo je Marijan kolima kući. U Novoj varoši umalo da pregazi čovjeka. Magla je bila velika, prst ispred oka jedva da vidiš. Beneš je skrenuo sa trotoara, vratio se do čovjeka, koji je sporim korakom, i neprimjetivši ništa, išao posred ulice.

- Zbogom, čiča, umalo vas ne pregazih. Kuda ste pošli, kog vraća po ovom kijametu - upi-



Marijan Beneš, legenda jugoslovenskog boksa

tao je Marijan neznanca na putu.

- Šine moj - pogledao ga je starac izgubljenim pogledom. - Ko si ti? Otvrdi me kući. Tu sam negdje, još Nova varoš... Ma ja i baba smo prije koji dan došli, nikoga ne poznajem, a još ova maglurina se navukla. Tumaram cijelo jutro, ne mogu da nađem zgradu, žuta je po sredini... i....

Šta će, kud će, Beneš uprta starca na leđa, pa od jedne do druge zgrade, dok ne nađe onu što je „žuta po sredini“. Baka se silno obradovala kada je vidjela svoga čičku živa i zdrava, jer se bila mnogo zabrinula da mu se nešto nije dogodilo.

Nije nam Marijan rekao, ali doznali smo i to, ovo dvoje starih je svakodnevno obilazio, donosio im kafe, šećera, ponešto bi im kupio od sitnica, brinuo o njima.

Eto, takav je Marijan Beneš. Dobričina i patriota. Kada ima vremena, povjerio nam se, piše pjesme, isključivo ljubavne, druge, veli, i ne zna da piše, svira flautu, i... igra se, naravno, sa svojom djecom, sa sedmogodišnjom kćerkicom Zanet i godinu dana mlađom Marijom.

Stevan RIŠOVIĆ

SPORTSKA STARINARNICA (514)

Vrijeme jubileja

● Prije šest decenija došlo do osnivanja, a prije četiri decenije do obnavljanja Banjalučkog sportskog kluba

Z akoračili smo u godinu jubileja Banjalučkog sportskog kluba ili, skraćeno i decenijama popularno, BSK-a. Prije gotovo šest decenija došlo je do formiranja još jednog kluba u Banjoj Luci, gradu koji su svuda i na svakom mjestu može pohvaliti činjenicom za ponos: između dva rata u Banjoj Luci je djelovalo desetak fudbalskih klubova! Do formiranja BSK-a doći će krajem 1932. godine. To se može zaključiti na osnovu vijesti koju su objavile tadašnje „Vrbaske novine“ u broju 45, od 21. oktobra 1932. Pod naslovom „Novi sportski klub u Banjoj Luci“, novine su zabilježile i sa proučavanje istorije grada od zaborava sačuvala izuzetno važan, značajan podatak. Vijest glasi:

„Ovih dana u Banjoj Luci je osnovan još jedan sportski klub koji se zove 'Banjalučki sportski klub'. Predsjednik je g. Avdija Hasić, sekretar g. Bahtijarević Kemal, blagajnik g. M. Parić. Klub do sada ima više od 130 članova.“

To je prva vijest, prvi glas o rađanju BSK-a. Međutim, vrlo brzo novopečeni klub će postati izuzetno prisutan u sportskom životu ovog dijela naše zemlje, o njemu će se dosta pisati, a pogotovo u vrijeme kada su se izuzetno agilni i preduzimljivi članovi BSK-a latili teškog (pogotovo u to vrijeme) posla oko izgradnje fudbalskog igrališta. U to vrijeme bio je to gotovo istinski podvig, pa nije nikakvo čudo što su „Vrbaske novine“ u više navrata pisale upravo o toku izgradnje, a zatim o svečanom otvaranju novog sportskog objekta u gradu, koji je imao desetak klubova a samo

dva čestita fudbalska terena. Dosta brzo BSK se uključio u redovna takmičenja, a prvu zvaničnu, verifikacionu utakmicu odigrao je 2. jula 1933. godine i to protiv Borca. Iskusaniji, bolje organizovaniji i ugledniji Borac zabilježio je, tom prilikom, pobjedu od 4:3.

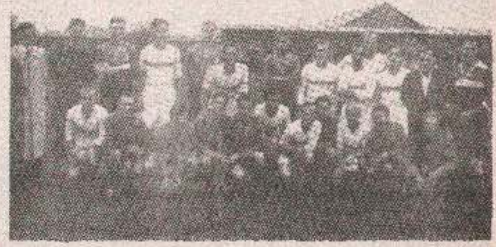
Ova godina je jubilara i po tome što je prije četiri decenije došlo do -obnavljanja BSK-a. Naime, poslije završetka drugog svjetskog rata obnovila se Borac, osniva se Kozera, rađa se Željezničar. Međutim, iako je bilo stidljivih pokušaja, nova vlast nije dopustila obnavljanje Krajišnika, čije je djelovanje 1941. godine zabranila ustaška, Gutićeva vlast. Isto tako, poslije rata nije dopušteno da se obnovi BSK. Procijenjeno je da to ne bi bilo dobro, s obzirom na to da je BSK djelovao i tokom drugog svjetskog rata.

Ipak, upornost jednog broja fudbalskih radnika je konačno urodila plodom, pa je prije tačno 40 godina, 9. januara 1952. godine, u dvorani tadašnjeg Omladinskog doma Drugog kvarta došlo do održavanja osnivačke skupš-

tine BSK-a. O tome ćemo, na ovom mjestu, još koji put pisati. Fotografija koju vam danas prezentiramo načinjena je u jesen 1941. godine. BSK se tada već uveliko zvao HBŠK, odnosno Hrvatski banjalučki sportski klub, a njegov gost bio je zagrebački HASK, odnosno Hrvatski akademski sportski klub, u čijim su redovima igrali tada, a pogotovo kasnije, čuveni fudbaleri, reprezentativci. Tu utakmicu Zagrepčani su riješili u svoju korist, 5:1.

NA SLICI: Meho Gutić, u bijelom mantilu, šimuntić, poslije rata je kratko bio trener Borca. Kleščić, Esad Bahtijarević (bijeli dres), nepoznat igrač HASK-a, Ahmet Lasta Kulenović, igrač HASK-a, Alija Haha Omančić, Isahak Haddžević, Miralem Džinić, Muharem Ganić, Pajević, Jazo Amarić, fudbalski radnik, Fahro Plićanić (stoje), Hajro Bešlić, Zlatko Čalkovaki, nepoznat član HASK-a, Željko Čajkovski, nepoznat član HASK-a, Suljo Kovačević, Dado Čejvan, nepoznat, Emin Čojvan, nepoznat član HASK-a i neidentifikovani navijač ili član HASK-a. (čuče).

L.P.



И БЈЕШЕ ДРУГАРСТВО

Сјетим се у ове дане ратне
Свог доброга друга из дјетињства
Одрасли смо у времену једном
У времену братства и јединства.

Дјетињство смо своје пројахали
Ал додуше на свој начин сваки
Ја дједо проијосто магаре
А он скупи мотор - кавасаки.

И добоше године момачке
Бијаху нам поједнако сјајне
Ја понекад промијеним цигеле
А он често пилузине бајне.

И у клубу сједили смо истој
Тамо гдје се млада личност гради
Учили смо да смо сви ко један
„Ништа нће да нас изненади“

Букну и рат те нас изненади
Рат какав се не да замислити
Огласи се позив на оружје
Ваља ићи народ заштитити.

Одазвах се часно и поштено
Прошлот на то позива јуначка
Мој друг добри остаје по страни
Спречава га „припадност странака“.

Док ја грлим пушку ко дружицу
Припасујем бомбе и фишке
Он осваја градске кафеерке
Одводи их на мене душеке.

Ја стражарим у блатњавом рову
Псујем пасје вријеме и судбину
Он ко онеј из античке пјесме
Опија се у љубави и вину.

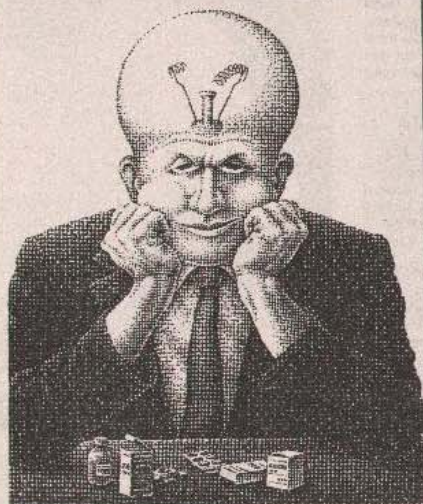
Прокујаће и тај вихор ратни
За слободу ја се знам борити
Он слободу знаће да ужива
Побједу ће моју прославити.

Стог проклињем правду и неправду
Прокоцкану младост и дјетињство
Пљујем на све што нас је везало
Бам ти лажно братство и јединство!

Драган Станаревић



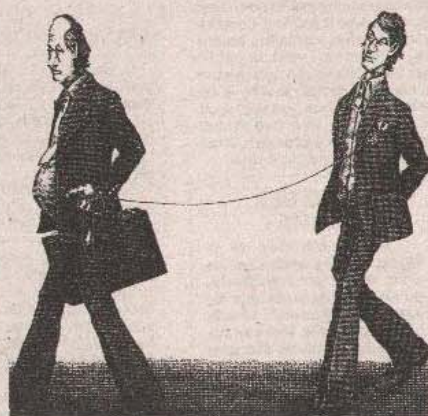
КАРИКАТУРЕ У ОВОМ БРОЈУ:
ВОЈИН СТАНКОВИЋ



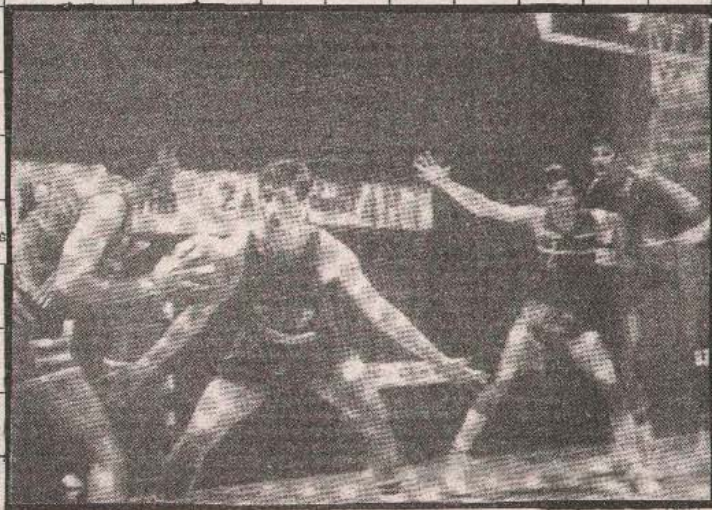
АФОРИЗМИ

- Можда би Босна имала свог Ремарка, али нема три ратна друга. Два нису ни хранила у рат.
- Која корист од отијепњења ако ивер не падне далеко од клада?
- Да ли је судбина Југославије запечаћена, не зна се. Зна се једино да то није онеј црвени печат.
- Повампирени фашизам није тако страхан ако се упореди са духом нашег братства и јединства.

Драган Станаревић



АУФОР- ЗЕЛКО РЕТРО- ВИЗ	КОШАРКАС "БОРСА"	УЈАН	КОШАРКАС "БОРСА"	ЈЕДИНИЦА ЕЛЕКТРО- СТРОЈА (ан.)	КОШАРКАС "БОРСА"	ИТЕР- БИЈУМ	ТРЕКЕР МИРОСЛАВ БЛАЖЕВИЋ	МОЈ КОШАР- КАС БИ	БОЈА ТОРА- ОИХ КАРАТА	КИЕ- ОНИК	КОШАРКАС "БОРСА"	СТАРА "ГЛАС"	СТАРИ НАЗИЈ ЗА ЕГИПАТ	АНА БЕКУТА	"ЈУГ"	ТРЕКЕР "БОРСА"	НАСТА- РОС, УЛАСЕ- ВАНЈЕ	ВЕРЕС, КОКОТ	ПЈЕВАЋ, АЛЕК- ЗАНДАР	
КОШАРКАС "БОРСА"								СВЈЕ- ТЕЖИ ГРАДИО У ПОЛИНЕ- СКИ												
ПОМУТИ СВИЈЕСТ										ОСЕРВО У ТАДРАНИ ВИДЛИ- ТИ ЈАКИ								МЕСТО, М. ИМЕ ИСТА СЛОВА		
КОШАРКАС ЗДОВО						НАЧИН ПИСАЊА БИВИ "ФУДРАЛЕР "ТОУЈ."													БОЈТИ ЕКО "ПОНОС, ДИКА"	
СТАУ- ЛЕНА ОУЦИЈА КОША				МАЛАЈСКО СЛОВО "Н"					КОШАРКАС "БОРСА"											
АЗОТ			НАДИМАК МАЈЛА ДЗЕВРОНА РЕЗИСЕР, РЕДИТЕЛ				ЗЕМНО ИМЕ "КОРЕКТИВА ВОЛОВАКА РУДА"													ВАЛЈЕВО ВОЈИСЛАВ ИЛИЋ
ЈУНО- АМЕРИЧКА ГРЕЈКА								МЈЕСТО КОД ЛЈУБ- ЉАКЕ ПРИБОР ЗА РАД						ЗГРАДА ЗА СВИНЈЕ "ШКОЛА"						УПИСИТЕ: А. МЈ. ОБЈЕ
НЕГО, ОД				КОШАРКАС "БОРСА" ЕКСПЛОЗ- ИВНА СИНТЕТА									ЗАШТИТА							
ЛВО ДАНЕУ				ФУДРАЛЕР ПЛАТИНИ ВРСТА СВИЈЕТА																
ГИБАК МЕТА ОАЗИ							АМЕР ЛОКАЛИ- ТЕТЕ У ПУСЕМЕ- НИЈИ													
КОШАРКАС "БОРСА"																				
КОШАРКАС "БОРСА"																				
АЛБАНОСКО МУСКО ИМЕ					КОМПОТ, БОСАП, ОСАП "ИМЕО, НАСЛОЈ"															
ЈОД																				ВРСТА БОЈЕ, СВИЈЕТ "ВРЕ- МОЛО"
МЕТАЛНА ПОЛОБА СТАГОЛА																				СЛОЖНО СЛОВО "БИМА, КА"
"АТЕ РЕПУБ- ЛИКА																				БОЈЕВА ТАРА




Jadrano

Путем генералног заступника за Босанску крајину
ОПТИМУМА Бањалука, Иво Мажара 8, телефони
12-508, 39-327 и факс 12-560, 43-750.

Нуди производе властитог програма по врло повољним условима: канцеларија, ресторана, арт, студом, АБА, кино-дворана, спортских дворана и трговина. Посебно повољни услови у области инжењеринга — ентеријера.

Оптимално са
Јадраном

bosanka DD

Otvorio je diskont u motelu „internacional“ — prodaju na veliko i malo vlastite i trgovačke robe i to bezalkoholnih pića, vina, mineralnih voda i jakih alkoholnih pića. Diskont radi svakim danom od 8 do 17 sati.


NOVO U Banjaluci !

PRVA SPECIJALIZIRANA PRODAVNICA RAČUNARSKE OPREME I POTROŠNOG MATERIJALA



produžete za uvoz-izvoz, promet i konsalting
70000 BANJA LUKA
Braće Podgoračka 77B
telefon : 078 - 32 072



- * Računari 286-16, 386SX, 386
- * Potrošni materijal (diskete, riboni, toneri, računarska kozmetika)
- * Stručna literatura (Uvod u MSDOS, Clipper 5.0, ABC WordPerfect)
- * Štampani CITIZEN, EPSON

vlastiti servis

DRUŠTVENO PREDUZEĆE
MS — PRIMATRADE

78418 NOVA TOPOLA

POLJOPRIVREDNICI
ZA VAS

- mineralna đubriva
- sjemeni
- sredstva za zaštitu
- mašine i rezervne dijelove

AGROAPOTEKE
I PRODAVNICE

- veleprodajne cijene
- sve robe

PO NAJPOVOJNJIJIIM USLOVIMA

TEL: (078) 792-642; 792-687

TELEFAX: (078) 792-203



KAMATE NA DINARSKЕ ШТЕДНЕ УЛОГЕ ГРАЂАНА

Kao i uvek, držimo se svojih obećanja, želeći da ostanemo vaš najpouzdaniji poslovni partner i jedan od najbližih životnih saputnika. Godina koja je za nama bila je teška, dramatična. Zahvaljujući obostranom poverenju, uspešno smo prebrodili sva njena tekušenja. Na isti način, prebrodićemo tekušenja godine koja je pred nama.

I u novoj 1992. godini naše kamate će svakoga meseca biti sve

više i više

Za mesec januar te kamate iznose:

- 1 mesec - 185% godišnje
- 3 meseca - 218% godišnje
- 6 meseci - 237% godišnje
- 9 meseci - 248% godišnje
- 12 meseci - 256% godišnje
- 36 meseci - 297% godišnje

kamate na dinare

ПОРИЈЕКЛОМ ОД СТАРЕ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ

Свим грађанима који су своју стару девизну штедњу претворили у динаре нудимо посебне стимулативне камате на њихове орочене штедне улоге

СА НАМА ИЗ ДАНА У ДАН, ИЗ МЈЕСЕЦА У МЈЕСЕЦ,
ИЗ ГОДИНЕ У ГОДИНУ

КАРИП БАНКА ДД
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА, БОРИСА КИДРИЧА 14ц
тел. 40-725.

P.P.S. **Autoprevoz** 
BAЊА LUKA
МЕЂУНАРОДНА ЛИНИЈА
БАЊАЛУКА — МИНХЕН

Аутобус трасни сваке недеље у 8,00 часова са старе аутобуске станице из центра града, повратак из Минхена сваког четвртка.
Цијена карте у једном правцу 100 ДЕМ, а повратак 120 ДЕМ
Све информације на телефон 48-323.

МЈЕШОВИТО ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВЕЛЕПРЕХРАНА“ БАЊАЛУКА, НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ ДИРЕКТОРА, ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

за обављање послова:

1. Руководилац пословнице за непрехрамбене робе - 1 извршилац на неодређено вријеме
2. Возач камиона 1 - 2 извршиоца на неодређено вријеме

Поред општих услова прописаних Законом кандидати треба да испуњавају и следеће посебне услове:

- под 1 завршен VIII или VI степен стручног образовања економског смјера и 6 месеци радног искуства
- под 2 V или III степен стручног образовања за возаче моторних камиона и 6 месеци радног искуства

Пријаву на оглас доставити у року од 8 дана од дана објављивања на адресу МТП „Велепрехрана“ Бања Лука, Дунавска 1 ц.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће се узимати у разматрање.

МТП „Велепрехрана“
Бања Лука

И ОВО ЈЕ ПРОСТОР ЗА ВАС



VELETRGOVINA EXPORT-IMPORT
Đure Đakovića 20
78000 BANJA LUKA

Објављујемо пословне партнере да смо за 1992.г. обновили уговоре као ексклузивни заступници следећих фирми:

- САТУРНУС Љубљана
- ЕМОНА Љутомер - ПРОГРАМ ХОРТУС
- МПД Дарувар - Торница пумпи и вентила
- ЕЛЕКТРОМАТЕРИЈАЛ Ријека
- УТВА Возила Панчево

као и снабдевање нафтом и нафтним дериватима

Телефон и телефакс 078/64-305. Телефон Директора 078/64-315.

„Zavod distroficara“
biro - inžinjering
Izvolite...
Želite brzu i kvalitetnu obradu, štamparije i umnozavanje Valleg:
- diplomskog rada
- doklorača
- elaborata
- statula
- formulača
- grafikona itd...
Dodite da se dogovorimo...
Mi se nalazimo u Banja Luci
ul. Dule Izvazića bb
ili nazovite 078/ 43-056, 40-530



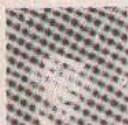
НОВО НОВО НОВО

У Бањалуци у центру града у Улици Брате Пастрића 11, преко пута парка Петра Коцића и такси-станице

БИЉНА АПОТЕКА
„МАТИЈА ПАУНОВСКИ —
МОСТАР“

Нуди биљне препарате и чајеве најпознатијег југословенског и у свету познатог траварице Матије Пауновског из Мостара. У избору препарата постоје и лекови за децу, самог радијег дана од 8 до 20, суботом од 8 до 14 сати

Dana 18. 1. 1992. godine navršava se 40 tužnih dana od kako je vršeci časnu dužnost izgubio život naš dragi



MARINKO MIŠIĆ

U nedjelju, 12. 1. 1992. godine u 11 sati posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENA PORODICA MIŠIĆ
41628

Dana 13. 1. 1992. godine navršava se pet tužnih godina od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda



TEODORA TRIVIĆA

S ljubavlju i poštovanjem njegova porodica

(š. 41350)

Dana 12. 1. 1992. godine navršava se šest mjeseci od smrti našeg dragog oca



JOVANA ŠKORIĆA

Ožalošćena njegova djeca i rodbina

41284

Dana 12. 1. 1992. godine navršavaju se tri tužne godine od smrti našeg dragog supruga, oca, djeđe i punca



ASIMA (DERVIŠA) DEDIĆA

Supruga sa djecom

41294

14. januara 1992. godine navršavaju se tri godine tuđe i bola za našom dragom



RADOM RAKOVIĆ

Njeni najmiliji

41626

TUŽNO SJEĆANJE
na naše drage roditelje



MITAR

22.12.1969 — 12.1.1992.



LJUBICA

12.1.1986 — 12.1.1992.

RAJOVIĆ

Dana 12. 1. 1992. posjetićemo njihov grob
Porodice ZRILE i MOMČILOVIĆ
41259

Obavještavamo rodbinu i prijatelje da je 10. 1. 1992. god nakon duže bolesti u 82. godini preminuo naš dragi



ANA (MILOŠA) VUKSAN

Sahrana drage nam pokojnice će se obaviti 12. 1. 1992. god. u 14 sati na groblju u Boriku. Ožalošćeni: kćerka Radojka, sinovi Slobodan i Mileško, brat Jovan, sestra Mileva, snaha, zet, unučad, prauučad i ostala rodbina i prijatelji

(š. 41348)

Tužnim srcem javljamo rodbini, prijateljima, poznanicima i komšijama da je 11. 1. 1992. godine u 81. godini života preminuo naš dragi



SLOBODAN (JOVANA) MIŠKOVIĆ

Sahrana dragog nam pokojnika obavice se 12. 1. 1992. godine u 14 sati u selu Milosavci. Ožalošćeni: supruga Ljubica, sin Jovica, kćerke Slavica i Slobodanka, braća Drago i Mičo i ostala mnogobrojna rodbina

(š. 41451)

Posljednji pozdrav dragom bratu



SLOBODANU

Od brata Drage i snaha Mare

Posljednji pozdrav dragom bratu



SLOBODANU

od brata Miće, snaha Rade sa djecom

ili druge namjene, telefon 38—995. (š. 41326)

Mijenjam garsonijeru u Mostaru za sličnu u Banjoj Luci, telefon 079/24—943. (š. 41340)

Mijenjam dvosoban stan u Sarajevu za isti u Banjoj Luci. Informacije na telefon 071/616—955. (š. 41349)

U BANJOJ LUCI PRODAJEM MANJU KUĆU S DVO-RISTEM. Telefon 48—752. (š. 38293)

Izdajem dvosoban stan u Ulici Ljubijskih rudara 1, tel. 44—562. (š. 41625)

Bračni par traži stan za stanovanje, odnosno čuvanje (telefon 54—099). (š. 41651)

TUŽNO SJEĆANJE NA NAŠEG DRAGOG
Dana 12. 1. 1992. godine navršava se devet tužnih godina od smrti našeg dragog supruga, oca, brata i djeda



JOZE PRANJIĆA

Ožalošćena porodica

41295

mali oglasi

11-948
Veselina Masleše 13
radno vrijeme od 7 do 15 sati

Prodajem zastavu 101. 1986. godina i zastavu 101. 1982. godina, telefon 33—445. (š. 41330)

Radi odlaska u inozemstvo hitno i povoljno kafe-bar u vlasništvu, 51 m² prodajem, telefon 051/261—398, diskoteku na području opštine Opatije prodajem, telefon 051/261—398. (š. 41325)

Mijenjam kuću u Zagrebu za Banju Luku ili Prijedor, ozbiljne ponude na telefon 078/44—597. (š. 41332)

Mijenjam trosoban stan Zagreb—Banja Luka, telefon 47—882. (š. 41334)

Izdajem poslovni prostor, 100 kvadratnih metara namješten, pogodan za trgovinu



Javljamo tužnu vijest svoj rodbini, prijateljima, komšijama i ostalim poznanicima da je dana 11. 1. 1992. godine u 86. godini života nakon kraće bolesti preminula naša draga

LJUBICA (NIKIFORA) TEŠANOVIĆ

Sahrana će se obaviti 13. 1. 1992. godine u 14 sati na Novom groblju u Banjoj Luci.

Ožalošćeni: brat Rade, sestra Petra, sinovi Slavko, Miroslav i Slobodan, kćerke Nada i Borka, snaha, zet, unučad, prauučad, porodica Vukmir te ostala mnogobrojna rodbina.

41629

DRUŠTVENO PREDUZEĆE INCEL BANJA LUKA raspisuje OGLAS

za prijem radnika u radni odnos za obavljanje poslova i radnih zadataka.

NA NEODREĐENO VRIJEME

1. ORGANIZACIJA I KOORDINACIJA POSLOVA U O. J. SKLADIŠTE DRVETA E. J. FABRIKA CELULOZE VII st.
— 1 izvršilac.

— Završen šumarski fakultet i 2 godine i 6 mjeseci radnog iskustva

2. ORGANIZACIJA I KOORDINACIJA POSLOVA ELEKTRO—INSTRUMENTALNOG ODRŽAVANJA E. J. FABRIKA CELULOZE — VII st. 1 izvršilac

— Završen elektrotehnički fakultet i 2 godine radnog iskustva

3. POGONSKO—TEHNIČKA KONTROLA PRAVNIKA U E. J. FABRIKA CELULOZE VII st. 1 izvršilac

— Završen tehnološki fakultet

4. RADNIK U PROIZVODNJI CELULOZE E. J. FABRIKA CELULOZE V/IV st. 4 izvršioca

— Završena škola za VK—radnika ili škola srednjeg usmjerenog obrazovanja i 6 mjeseci radnog iskustva

5. POMOĆNI POSLOVI U POGONU E. J. ENERGANIA II st. 20 radnika

Završena osmogodišnja škola

OGLAS JE OTVOREN 8 DANA.

Prijave i dokazi o ispunjavanju uslova oglasa dostavljaju se Kadrovskoj službi DP INCEL — Banja Luka, Medeno polje bb.

Neblagovremene i nepotpune molbe neće se razmatrati.



MERMER DD

ČELINAC

Tel. 851-010

Proizvodni program:

TERACO ZRNŃ bijelo, crno i crveno
TERACO PLOČE brušene od sivog i bijelog cementa, obojene, raznih dežina i dimenzija: 20x20, 25x25 x 2,5; 40 x 40 x 3,8 cm
KULIR PLOČE od sivog i bijelog cementa sa zrnima bijele, crne i crvene boje, granuliranim riječnim oblutkom dimenzija 40 x 40 x 3,8 cm
BETONSKE PLOČE od sivog i bijelog cementa, natur i obojene od krečnjačkog ili eruptivnog agregata dimenzija 40 x 40 x 3,8 cm
PLEMFAS-1 prskana fasada, "HIROFA"
PLEMFAS-2 zaribana fasada, "SEP"
MERIKOL ljepljivo za keramiku, heraklit i sl.
FUGIMER masa za ispunjavanje fuge
MASA ZA GLETOVANJE ZIDOVA
KAMENO BRAŠNO, granulacije 0-0,1 mm, kao punilo i za kalcifikaciju zemljišta
Pakovanje sivog i bijelog cementa
Nasipni materijal, usluge prevoza i miniranja

PRODAJA U KRUGU PREDUZEĆA PO FABRIČKIM CIJENAMA OD 6.00 do 15.00 sati SVIM DANIMA, OSIM NEDJELJE

INFORMACIJE NA TELEFON: 851-266.



NOVO - EFIKASNO - KORISNO

Najefikasniju zaštitu od korozije vašeg automobila postizete ugradnjom elektronskog uređaja:

TIPA AKM-02

Informišite se, naručite, ali radi vašeg ljubimca obavezno kupite proizvode:

"ZAVODA DISTROFIČARA" dd "Rudi Čajavec" mikroelektronika dd BANJA LUKA

Adresa: Dušana Ivezića bb (kod SGC)
Telefoni: (078) 43-056; 39-208 i 48-864
Telefax: (078) 42-978
Cijena: 3500,00 din + pff troškovi

ŠAMPION KVALITETA

INTER-CONTINENTAL

Gold Nektar

Nektar

PIVE

SPECIJALNO

Crno pivo



SVIJETSKI SAJAM PIVA MOND SELECTION

- 1979. Kristalni kup i zlatna medalja
- 1984. Zlatna palma
- 1977. Zlatna medalja
- 1978. Zlatna medalja
- 1980. Zlatna medalja
- 1991. Zlatna medalja



»banjalučka pivara«

Šampion SKENDERUJA 89; 90; 91



USKORO! USKORO! USKORO! USKORO! USKORO!
DOO "ADRIA TRADE" Banjaluka
 Ulica Maršala Tita br. 49



HELP

СВЕ УСЛУГЕ У ВАШЕМ СТАНУ

- њага старих и невољних лица
- кућне посјете љекара
- ЕКГ
- инфузије и инјекције
- пречишћавање

Др Оливера Војводић-Влаховић

специј. ург. медицине

Др Нилад Филиповић

Радио пријем
08-24 х.

Тел 45-369

Жеља Бариле 5, Бања Лука
Вл. Војводић Јадранко

**MTP „MATEX“
BANJA LUKA**



RK „NAMA“

у Улици Шоше Маџара нуди
Женску, дјечију конфекцију, три-
котаџу, већ, метражу, Европе
суде, бијелу технику, тепихе, ти-
соне, боје и лакове, намјештај.



TP MERKUR
ПРОМОЦИО ПРЕДУЗЕЊЕ ЗА
ПРОЈЕКТ СТАВЉАЊА ТЕХНИЧКОГ
И ИНВЕСТИЦИОНОГ ВОЂИНА
BANJA LUKA А. Савићки - Г.

— У Меркуровим **RK CENTAR** и **MERKUR** и салонима намјештаја **KA-STEEL**, **POKUCSTVO** и **NAMJESTAJ** велики избор **komodnog** и **gamiturnog** намјештаја **сјене** **vrlo povoljne**.



BANJA LAKTASI
D.O. LAKTASI

**УКОЛИКО СТЕ
ЗАБОРАВИЛИ
ПОДСЈЕЉАМО ВАС**

Угодни, тих и миран кућах на трећем спрату Робне куће „Триглав“ у Бањалуци чека вас и нуди вам по повољним цијенама најбољу у каву и све врсте сокова.
Наравно, сјетили сте се...
БОСАНСКА КАФАНА „ТРИГЛАВ“ ОЧЕКУЈЕ ВАС!



malpreh

МТГ МАЛПРЕХ Бања Лука, д.д. у свим својим продајним објектима **снабдевен** је великим асортиманом **прехранбене** **робе** по врло повољним цијенама.

Позивамо вас да посјетите наше супермаркете у Борику, Новој вароши, те у насељу Анте Јаковића, као и дисконте: „Зора“, „Рудник“, „Буџак“, „Ада“, „Јавор“, „Хиса“, „Зорна“ гдје је дно асортимана и по ниским цијенама од нормалних цијена у продаји.

У РК „Мејдан“ осим врло повољне понуде прехранбене **робе**, нуде бијелу технику, посуђе, боје и лакове у подруму, те козметичку и кратку робу на спрату **робне куће**.

DD ENERGOPETROL SARAJEVO
PC ENERGOPETROL BANJA LUKA

VAŠ POUZDAN SAPUTNIK



JOVANIĆ

дроме галеријерија, 78250 Лакташи
Петошевић бб, тел./факс: 078/832-118
микро-рачун: 10592-601-9310, СДК
Лакташи

У својој продавници бр. 1, у Бањалуци, у Улици рударској 277, нуди по цијенама **нижним до 50%**
• Карнише
• Лампернију
• Степан за цијепе

• Балконске ограде
• Бродски под и рукохвати по наруџби
• Отворени регали од токарених елемената
Телефон 078/42-748 од 08-20 сати.

Дисконт, Залуџани, Виктора Бубња 66
Тел. 756-431
од 6 до 22 сати
ДИСКОНТ, Бања Лука, Улица 22. априла.
Тел. 43-064 од 7 до 20 сати
Недељом од 8 до 16 сати

• Велики избор воћа, поврћа, јужног воћа, сокова и прерађенина, те **робе** **широке** **потрошње**
• Специјална понуда: **продаја** **свјеже-живе** **пастрамке**



TRŽNICA
BANJA LUKA d.d.
ОБАВИЈЕСТ

ОБАВЈЕШТАВАМО ПРАВНЕ И ФИЗИЧКЕ СУБЈЕКТЕ ДА МОГУ ПУТЕМ ЗАКУПА, КОЈИ НЕ ЈЕДНИМ ДИЈЕЛОМ ПЛАТИТИ УНАПРИЈЕД, ОБЕЗБИЈЕДИТИ ПОСЛОВНИ ПРОСТОР РАЗЛИЧИТЕ НАМЈЕНЕ — У РЕЈОНСКИМ ТРЖНИЦАМА БОРИК И МЕЈДАН, КОЈЕ НЕ СЕ ГРАДИТИ НА ПОСТОЈЕЊИМ ПОКАЦИЈАМА.
ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОН 33—787



GRAĐA EKO&MIN
BANJA LUKA
Санска 48а Пауш
Телефони 58-463 и 31-730
Факс 43-065



Гарантујемо најниже цијене, брзу и квалитетну услугу.
Нудимо вам: цемент, креч, беомал, све врсте опекарских производа, водо и електроматеријала, стопарију, керамику, паркет, санитарније, боје, лакове, фасадне и кровне конструкцију.
Чланови стамбених задруга имају све ово уз попуст до 43 %.
За чланове наше задруге посебне погодности.
Радимо сваки дан осим недеље од 8 до 17 сати.



EMIK
EMIK
proizvodno-prodajno
export-import
preduzeće

Posjetite

novootvorenu специјализовану продавницу у Алеји ЈНА, преко пута Спортске дворане „Борик“, у којој можете набавити пратеће елементе аудио-видео-технике.
Са „Emikom“ је квалитетан пријем сигнала и рада вањег телевизора, видео музичке линије.
Цијене ниже од 30 до 40 одсто.
Радно вријеме од 9 до 17 сати, суботом од 8 до 12.
Телефон 40-761.



DUNAV Beograd

Dioničarsko društvo za osiguranje
Glavna filijala Banja Luka

ДД за осигурање „Дунав“, главна филијала Бања Лука,
Веселина Маслеше 28, телефони 12-818, 12-822, 12-826,
телефакс 11-686, телекс 45-279, Дунав УУ.

Doо **ADRIA-IMPEX**
ЗА ПРОМЕТ РОБА НА ВЕЛИКОЈ И МАЛОЈ
EXPORT IMPORT

**21000 ARTIKALA
PREHRANA — NEPREHRANA
SAN KOJI CE VAM SE
OSTVARITI**

ADRIA-IMPEX P. — AVIJATIČARA 1 (Banjalučko polje),
tel. 30-652 | 38-315



**ИНДУСТРИЈА
СВИЛЕНИХ
ТКАНИНА
„СВИЛА“ ДД
ЧЕЛИНАЦ**

ЦИЈЕЊЕНИ ПОТРОШАЧИ,
ПОСЛОВНИ ПАРТНЕРИ,
ВЛАСНИЦИ ТРГОВИНСКИХ РАДЊИ

„СВИЛА“ ДД—ЧЕЛИНАЦ и даље је један од најбољих и највећих произвођача свилених тканина за спортску и модну одећу, намјештај и др. намјене, а у посљедњих неколико година производи спортске тренерке и модне јакне по жељи одраслих и најмлађих.
Све ове производе можете добити у дисконту „Свила“ у Челинацу на бр. тел. 851-368 локал 161
— продавница „Свила“ у Бањалуци код Југобанке, Ул. Веселина Маслеше телефон 11-346
— продавнице пред „Инцелом“ телефон 33-944
— Комерцијална служба „Свила“ — Челинац 851-049, 851-353
За готовину ниже цијене до 45 %

GRAFIČKO I PROMETNO PREDUZEĆE
BRATSTVO
Banja Luka

Светозара
Марковића ц
тел. 078/34—461
факс 32—788

Lesnina LGM
Пословни центар Бања Лука,
Нуди широк асортиман:
- тегила канадер
- етернит
- бетонско жељезо
- стиропор
- остали грађевински материјал

Телефон: 784-402
ТРН
Телефакс: 784-395



Ул. М. Стојановића 28
ДИСКОНТ

од 7 до 19 часова
Субота од 7 до 14 часова.

МЛИЈЕЧНИ АСОРТИМАН
ПО НАЈПОВОЉНИЈИМ ЦИЈЕНАМА У ГРАДУ

ДОБИТЕ И
УВЈЕРИТЕ СЕ!
ХВАЛА

МАЛИ ЕКРАН • МАЛИ ЕКРАН • МАЛИ ЕКРАН

КУДА

КАКО

КАДА

• КИНА

КОЗАРА: АМЕРИЧКИ НИН-ДЖА 2 (амерички акциони) у 16, 18 и 20 сати.
ВРБАС: 4. ЛУДА МИСИЈА (амерички акциони) у 17 и 19 сати.
 У 21 сат - ХЕНРИ И ЏОН (америчка секси-комедија).
ПАПАС: велика сала - ВИКЕНД С МРТВАЦИМ (америчка комедија) у 10, 16, 18 и 20 сати.
МАЛА САЛА - БОГОВИ СУ ПАЛИ НА ТЈЕМЕ (америчка комедија) у 17 и 19 сати.
 У 10 и 21 сат - ЗВИЈЕЗДА ПОРНО-ФИЛМА (амерички еротски).
 „Бања Лука-филм“ задржава право измене програма

• МУЗЕЈ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ

Стална поставка.
 • У КУПИ АКАДЕМИКА ВЛАДЕ МИЛОШЕВИЋА
 Изложба „Одјећа, накит и вез Босанске крајине“.

• ДЈЕЧИЈЕ ПОЗОРИШТЕ

Представа „Црвенкапа и збуњени вук“ у 11 сати

• ДОМ КУЛТУРЕ

Изложба слика Марине Тошић

• ДЕЖУРНА АПОТЕКА

Ноћу дежура Централна апотека у Улици Веселина Маслеше број 18. Телефон 12-804

• ГАЛЕРИЈЕ

УМЈЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА

У изложбено-продајном салону изложба графичких листова афирмисаног ујметника Петра Валдега

УМЈЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА „ПЕЛАГИЈ“

Заједничка изложба чланова Атељеа сликара и вајара РКУД-а.

СПОМЕН-ЗБИРКА ДРАГИЊЕ И ВОЈЕ ТЕРЗИЈ

Налази се у улици Владимира Назора број 19

ГАЛЕРИЈА — АТЕЉЕ „ДАЦЕШИН“

Налази се у Алеји ЈНА број 16

• ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ

СУП 92, Ватрогасци 93, Хитна помоћ 94, Болница 33-725 (стара болница), 38-111 (Паприковац), Аутобуска станица 45-355, Жељезничка станица 31-229, Такси-станица 22-222 и 12-330, Инспекција 32-995, „Електро-бајалуга“ 44-811 и 45-089.

Сервис за хитне поправке у становама (до 15 сати) 45-5521 и (од 15 сати — 45-404), „Путник“ 43-900, „Компас“ 42-454, „Атлас“ 12-810, „Унистур-рист“ 41-576, „Туристбиро“ 23-143, „Славник-Копер“ 31-113, Младост БИХ 39-835, „Континентал“ 35-629.

ПОЛАСЦИ ВОЗОВА ЗА (ПРИВРЕМENO):

БРЗИ ВОЗОВИ (ДИРЕКТНО) САРАЈЕВО: 5.24, 12.30, 18.19, МОСТАР И ЧАПЉИНО: 12.30, БИХАЋ: 5.00, 9.57, 20.20, БОСАНСКИ НОВИ: 15.59 (беза за Бихаћ)

ПУТНИЧКИ ВОЗОВИ:

БОСАНСКИ НОВИ: 5.00, 7.10, ПРИЈЕДОР: 5.00, 7.10, 10.08, 14.40, 19.07, ДОБОЈ: 4.26, 7.12, 10.20, 14.45, 22.25

ДОЛАСЦИ ВОЗОВА ИЗ (ПРИВРЕМENO):

САРАЈЕВА: 9.55, 20.17, МОСТАРА И ЧАПЉИНЕ: 15.59

БИХАЋА: 5.22, 12.30, 18.17, БОСАНСКОГ НОВОГ: 5.59, 21.05, ПРИЈЕДОРА: 6.18, 13.29, 18.46

ДОБОЈА: 5.52, 9.28, 13.23, 17.42, 21.56

ТВ ПРОГРАМ

НЕДЈЕЉА, 12. ЈАНУАРА

ПРВИ ПРОГРАМ

9.25 - Преглед програма
 9.30 - Плава принцеза - цртана серија
 10.00 - Испеди па реци дјеци - програм за дјецу, 7/12
 11.00 - Храна - здравље
 12.00 - Мали шлагер - фестивал за дјецу, снимак
 12.55 - Беверли Хилс - серијски филм, 15/15
 13.50 - Вијести
 13.55 - „Плесачи првог реда“ - амерички играни филм
 15.45 - Цртани филм
 15.55 - Брига за потомство - научно-популарна серија
 16.40 - Дневник 1
 16.55 - Доручак код Тифанија - амерички играни филм
 18.45 - Нинџа корњаче - цртана серија
 19.05 - Цртани филм
 19.15 - Лаку ноћ, дјецо
 19.30 - Дневник 2
 20.15 - Хоћу да кажем
 20.20 - ТВ-спот
 20.25 - Прашки студент - играна серија, 1/4
 21.20 - Ла сет: Европа из добазлатог руна - документарна серија, 1/4
 22.15 - Дневник 3
 22.30 - Триста ружа - музичка емисија
 23.15 - Преглед програма за понедељак

ДРУГИ ПРОГРАМ

13.55 - Преглед програма
 14.00 - МИС - спортско поподне
 14.05 - Шунси: Свјетски куп у скијању: спалом (Ж), снимак
 Од 19.30 до 24.00 - Сателитски програм ТВ Београд.
 Телевизија задржава право измене програма.

ТВ СУТРА

ПОНЕДЈЕЉАК,

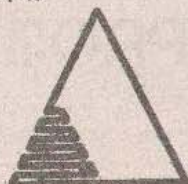
13. ЈАНУАРА

ПРВИ ПРОГРАМ

10.00 - Преглед програма, 10.05 - Зимски образовни програм, 12.00 - Вијести, 12.05 - Концерт у подне, 13.05 - Зимски биоскоп: Снежна краљица - амерички играни филм; Златокоша и три медаједића - амерички играни филм, 14.42 - Зимски образовни програм - наставак - 15.30 - Новости, 15.45 - Зимски образовни програм, наставак, 17.00 - Дневник 1, 17.20 - Музички интермецо, 17.30 - Једнодушје, емисија за вјернике, 18.00 - Отвори прозор, серија за дјецу, 18.15 - Шумске зарзламе, програм за дјецу, 18.30 - Видеокруг - документарни програм, 19.00 - Цртани филм, 19.15 - Лаку ноћ, дјецо, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - Хоћу да кажем, 20.25 - Музички интермецо, 20.30 - Мала ноћна музика, драма, 21.35 - Директна линија, спољна политика, 22.55 - Дневник 3, 23.10 - Преглед програма за уторак.

ДРУГИ ПРОГРАМ

18.25 - Највања програма, 18.30 - Бањолучки програм, Од 19.30 до 24.00 - Преносимо сателитски програм ТВ Београд.



DOO 'ADRIA TRADE'

НЕДЈЕЉА, ПРВИ ПРОГРАМ У 13.05

БЕВЕРЛИ ХИЛС
- серија



Јунаци серије: Џени Гарт и Јан Зириг

Брендон случајно добија улогу у популарној телевизијској емисији, али се његов глумачки деби показује као велико разочарење. Наиме, тај дио емисије заувјек остаје у монтажи.
 Играју: Џејсон Присли, Шенон Доерти, Јан Зириг и други

НЕДЈЕЉА, ПРВИ ПРОГРАМ У 17.10

ДОРУЧАК КОД ТИФАНИЈА



ЖЕНА ЗА СВА ВРЕМЕНА: Одри Хепберн

Прича се гради око шармантне и сиромашне дјевојке Холи, која долази у Њујорк и убрзо се укључује у бoемски живот на Менхетну. Циљ јој је да се уда за милијардера. Њени новостечени манири високог друштва прикривају страх и несигурност. Одласци у познату јувејрирску радњу „Код Тифанија“ дио су њених снова о богатству.

Играју: Одри Хепберн, Џорџ Пепард, Патриша Нил

Редитељ: Блејк Едвардс

НЕДЈЕЉА, ПРВИ ПРОГРАМ У 20.25

Прашки студент



ФАССИНИРАН ПРАГОМ И ХАНОМ: Филип Шоваговић

Двадесетдогодишњи Дамир Арсланагић одлучи да студира режију на прашкој академији. Успјешно је савладао пријемни испит, а новац за студије обезбедио је продајом породичну кућу на селу. На првој години студија фасциниран је Прагом и Ханом, дјевојком коју је сасвим случајно сreo.

Играју: Јана Краусова и Филип Шоваговић.
 Редитељи су: Боро Радојичић и Ладислав Смољан.

САТЕЛИТСКА ТВ

НЕДЈЕЉА, 12. ЈАНУАРА

SUPER CHANNEL

6.30 - Врхунска забава, 11.00 - Вјерски програм, 12.00 - Врхунска забава, 13.00 - Вјерски програм на њемачком, 13.30 - Врхунска забава, 15.00 - Записано је, 16.00 - Туристички магазин, 16.30 - Ханг лос - репортаже о најзбуљивијим спортовима данашњице, 17.00 - Јутквјек, 17.30 - Вјерски програм, 18.30 - Вјерски програм на њемачком, 19.00 - Видеомода, 19.30 - Панорама Тајланда, 20.00 - Шел Свет-аустралијски играни филм, 21.50 - Спортске вијести, 22.00 - ББЦ-јеве вијести, 22.30 - Апсолутно уживо, 00.00 - Врхунска забава, цијелу ноћ.

RTL PLUS

6.00 - турбо Еин, 6.25 - Ди Флистон Кидс, реприза, 7.00 - Јоги Бар, реприза, 7.25 - Скуби Ду - реприза, 8.00 - Ли-Ла-Лауне, 9.30 - Цртићи, 9.40 - Дас Шлукерморе - филм, 11.05 - Умијетност и порука, 12.30 - Мајор Дад, 13.00 - Мејн Фатер ист еин аусерриришер, 14.20 - Адам 12, 14.45 - Квиз из Библије, 15.15 - Ема, Конингн Судзи - серија, 16.10 - Ди Лумел, 17.45 - Чефарет Др Вестфал, 18.45 - РТЛ-актуелности, 19.10 - Дан као ниједан други, 20.15 - Бенгален либт креус унд куер - еротски филм, 22.20 - Прајм Тајм, 00.00 - Канал 4, 00.30 - Твајлајт - Х зона, 01.00 - Острелиен Опен '92.

SAT 1



6.00 - Дјечији програм, 11.00 - Филм, 12.10 - Бинго - реприза, 12.40 - Ново у кинима, 12.50 - 3о гезехен, 12.55 - Вијести, 13.00 - Блајб гезунд - емисија о здрављу, 13.30 - Фамили Мунстер - серија, 13.55 - Ема, Конингн Судзи - серија, 16.10 - Ди Лумел, 17.45 - Чефарет Др Вестфал, 18.45 - РТЛ-актуелности, 19.10 - Дан као ниједан други, 20.15 - Бенгален либт креус унд куер - еротски филм, 22.20 - Прајм Тајм, 00.00 - Канал 4, 00.30 - Твајлајт - Х зона, 01.00 - Острелиен Опен '92.

SAT 1

6.00 - Дјечији програм, 11.00 - Филм, 12.10 - Бинго - реприза, 12.40 - Ново у кинима, 12.50 - 3о гезехен, 12.55 - Вијести, 13.00 - Блајб гезунд - емисија о здрављу, 13.30 - Раумшиф Ентерпрајзе - серија, 15.00 - Блек - Дешварце Блиц - серија, 15.30 - Дик унд доф - филм, 16.35 - Вијести, 18.50 - Спортски клуб, 19.20 - Глукзрад, 20.05 - Ведег Ђуз, 20.15 - Дем Теуфел аусгенлеферт - 2 дио филма, 22.05 - Талк ни Турм, 23.35 - Филм, 00.05 - Дик унд Доф - филм, реприза.

EUROSPORT

9.00 - Спорт и вријеме, 10.00 - Недјељни пренос, 20.30 - Европско првенство у скијању, 22.00 - Алпско скијање, 23.30 - Бокс, 00.30 - Аутомобилистички репи.

ODLUKA SKUPŠTINE AUTONOMNE REGIJE BOSANSKE KRAJINE — ZA POČETAK: EKONOMSKE REGIJE U SASTAVU SRPSKE BOSNE I HERCEGOVINE

NE PRIZNAJU SE REPUBLICKI FONDOVI

Zaključeno je da sve opštine u Bosanskoj krajini gdje su Srbi u većini krenu putem SO Banje Luke i presijeku sve finansijske tokove prema Sarajevu, što je prvi korak ka autonomiji reglja

BANJA LUKA, 11. januar — Članovi Skupštine Autonomne regije Bosanska krajina na današnjoj sjednici zaključili su da ova oblast ubuduće počne da se oformiluje kao ekonomska regija u sastavu Srpske Bosne i Hercegovine. Time bi se, praktično, pomirile „sarajevske“ i „krajinske“ općine. Prema prvoj, ostala bi srpska država BiH sa jedinstvenom Skupštinom, a prema drugoj, Republika srpskog naroda BiH čini bi ekonomske regije sa određenom teritorijom.

Ovakvom odlukom Skupštine Srbi u Sarajevu ne dovode se u poziciju eksteritorijalnosti u odnosu na regije, nego im se ostavlja mogućnost ve-

zivanja za opštinu Pale.

Odlučeno je, takođe, da će svaka regija imati svoju Skupštinu, a da se na nivou Srpske BiH iz svake regije biraju članovi jedinstvenog Ministarstva srpske republike.

Od sutra iz AR Bosanske krajine u sve opštine biće upućen prijedlog da se sredstva iz poreza, doprinosa i carina zadržavaju na opštinskim računima i ne uplaćuju u republičke centralne fondove, čime se, u stvari, krenulo putem već donesenih odluka u Banjoj Luci.

Praktično, presjecanjem svih finansijskih tokova prema Sarajevu, sav novac od poreza iz ličnog dohotka i doprinosa, od predškolskog do

viskoškolskog vaspitanja i obrazovanja, zdravstva, policije i drugih, ostaje u opštinama. Kao obrazloženje za donošenje ovakve odluke Skupštine Autonomne regije navedeno je ponašanje republike BiH, koja odavno ne uplaćuje carine u savezni budžet, pa prema tome, nema nikakvih razloga ni da opštine iz Bosanske krajine prihode od carine uplaćuju na račun republike. Tim prije što se ne zna na šta i gdje odlaze te pare, zaključeno je, između ostalog, na današnjoj Skupštini Autonomne regije Bosanska krajina.

Dušan Kecman

**PRED AMBASADOM
NJEMAČKE U BEOGRADU**

Protest Beogradana

BEOGRAD, 11. januara (Tanjug) — Pedesetak Beogradana odazvalo se danas pred podne pozivu Narodnog fronta Jugoslavije za Srbiju i pred Njemačkom ambasadom u Beogradu protestovati zbog politike ove zemlje u vezi sa razrješavanjem jugoslovenske krize.

Pod zajedničkim geslom za mir, za jedinstvenu i demokratsku Jugoslaviju učesnici — među kojima su najzapaženije ličnosti bile nekoliko penzionisanih visokih oficira JNA — relativno mirno su saslušali protestno pismo vladi Njemačke i razišli se.

Čio skup nije trajao više od pola sata i prošao je bez ikakvih incidenata.

**SAOPŠTENJE ZA JAVNOST
PREDSJEDNIKA
SDS RADOVANA KARADŽIĆA**

OPASNE RADNJE

SARAJEVO 11. januara (Tanjug) — Srpski demokratska stranka (SDS) Bosne i Hercegovine došla je do nesumnjivih saznanja da se vrše ilegalne aktivnosti na stvaranju studentskih iradnickih nemira i neovlaštenom mobilisanju rezervnog milicijskog sastava, te ilegalnom formiranju specijalnih jedinica pri centrima bezbjednosti, kaže se u današnjem saopštenju za javnost, SDS-a BiH, koje je potpisao predsjednik stranke Radovan Karadžić.

Sve ove aktivnosti, upozorava se dalje u saopštenju, imaju za cilj stvaranje građanskog meteža, kako bi se omogućilo neopozvano hapšenje i izlovanje legitimnih predstavnika srpskog naroda u Bosni i Hercegovini i sprječila demokratska transformacija Bosne i Hercegovine.

Sve ove opasne radnje mogle bi biti uvod u građanski rat i haos, pa Srpska demokratska stranka BiH obavještava javnost o tome, a aktere oštro upozorava da se ne igraju vatrom — dodaje se u saopštenju i zaključuje da će srpski narod ostati miran na postojeće sitne provokacije, ali će u slučaju ugroženosti naroda kao celine i njegovih institucija zatražiti zaštitu saveznih institucija i sam se organizovati za odbranu.

ZBGO MAKEDONIJE Bugarska kritikuje Grčku

RIM 11. januara — Bugarski ministar inostranih poslova Stojan Ganev kritikovao je grčki stav prema pitanju priznavanja Makedonije i upozorio je da bi nepriznavanje nezavisnosti te jugoslovenske republike destabilizovalo Balkan.

Ganev je u sinoćnom intervjuu agenciji Rojter, na kraju svoje trodnevne posjete Italiji, rekao da bi Bugarska željela da se nada da će Grčka priznati nezavisnost Makedonije.

Atina je, podsjeća Rojter, uslovlila priznavanje Makedonije promjenom imena te republike, smatrajući da taj naziv pripada sjevernoj Grčkoj i da implicira teritorijalne ambicije.

Ganev je rekao da Bugarska ne može da razumije problem oko imena države iz zapitao kako jedna zemlja može da prizna nezavisnost druge države, a da u isto vrijeme pokušava da joj nametne drugo ime

KOŠARKA

POBJEDA „PARTIZANA“

BANJA LUKA — U 11. kolu Prve „A“ savezne lige za košarkašice ekipa Partizana iz Beograda savladala je u „Boriku“ pred oko 200 gledalaca tim Krajinautički MK rezultatom — 90:89 (46:44).

Susret je protekao u izjednačenju borbi ravnopravnih protivnika, gdje su nijanse i više sportske sreće odlučili pobjednika. Domaćin je do 12 minuta stalno bio u prednosti, a poslije sve do posljednje sekunde rezultat se mijenjao čim u koristi jedne ili druge ekipe.

U finišu susreta reprezentativka Jelica Komnenović bila je nepogriješiv izvođač stobodnih bacanja i praktično svom timu donijela pobjedu.

E. G.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLICKOG
HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

SUNČANO I TOPLIJE

ZA BOSANSKU KRAJINU: Ujutro mjestimično magla, koja će se u nekim kotlinama zadržati i prije podne. Tokom dana sunčano i topnije. Jutarnje temperature od -1 do 3, a najviša dnevna od 6 do 12 stepeni.

ZA BANJA LUKU: Poslije maglovitog jutra sunčano i topnije. Maksimalna temperatura oko 10 stepeni.

ZANAREDNA DVA — TRI DANA: Stabilno i suho sa slabijim mrazom i jutarnjom maglom, a preko dana prelažno sunčano.

VODOSTAJ: Una — Bihać, 22 cm, bistra, temperatura vode 6 stepeni. Sana — Sanski Most 175 cm, bistra, temperatura vode 8 stepeni. Vrbas — Banja Luka 160 cm, bistra. Na svim rijekama vodostaj u stepenaciji.

**SA ZAPADNOSLAVONSKOG
RATIŠTA**

Primirje se poštuje

BANJA LUKA, 11. januara (Tanjug) — Na zapadnoslavonском ratištu noćas i u toku današnje prijepodneva poštovano je 15. primirje, koje je stupilo na snagu 3. januara, saopšteno je danas u Informativnoj službi Banjolučkog korpusa.

U zapadnoj Slavoniji, prema vojnim izvorima, još od 5. januara nije bilo ozbiljnijeg narušavanja prekida vatre, već su samo bilježene provokacije snajperista i sporadična otvaranja vatre.

U Banjolučkom korpusu potvrđeno je da je i danas dogovoren susret predstavnika JNA i hrvatske vojske, ovaj put u blizini Novske, kako bi se utvrdili svi detalji oko primirja, njegove kontrole i mehanizmi sprečavanja incidentata. Razgovarace se i o razmjeni zarobljenika kako vojnih tako i civilnih lica.

Linija koju sada u zapadnoj Slavoniji kontroliše Jugoslovenska narodna armija počinje od rijeke Save i Jasenovca na zapad, vodi prema starom Grabovcu kod Novske, preko Kričkog brda na selo Čaglič, sve do ispred Lipika.

JNA kontroliše sjeverozapadnu stranu Pšunja do ispred Pakraca i sela na lijevoj obali rijeke Pakre sve do Gornje Sumetice. Na dijelu fronta prema Novoj Gradici linija kontrole vodi od Širinaca preko Gornje Trnave, Medara, Dragalica i Gorice i završava se ponovo na Savi.

SAOPŠTENJE POSMATRAČKE MISIJE EVROPSKE ZAJEDNICE

Let helikoptera najavljen

BEOGRAD, 11. januara (Tanjug) — Posmatračka misija Evropske zajednice demantovala je danas kao netačno činjenje navedene u više novinskih izvještaja i na Beogradskoj televiziji da let helikoptera posmatračke misije iz Beograda u Zagreb preko Kaposvara nije bio pravilno najavljen, niti bio dozvoljen.

U saopštenju, dostavljenom Tanjugu, se navodi i da su pogrešne činjenice iznijete u saopštenju

za koje se tvrdi da potiče iz Ministarstva odbrane koje je tokom večernjeg dnevnika 10. januara pročitano na Televiziji Beograd.

U saopštenju se kaže da je sjedište posmatračke misije Evropske zajednice u Beogradu 6. januara, oko 18 sati i 40 minuta, najavilo saveznoj upravi za kontrolu letenja u Beogradu cijelu putanju leta Beograd — granični prelaz Kelebija — Kaposvar — Letenje — Varaždin — Zagreb. Ta najava objavljena je u skladu sa

uputstvima iz sporazuma između posmatračke misije i Jugoslovenske narodne armije.

Nakon 30 minuta, dodaje se u saopštenju, jedan zvaničnik iz savezne uprave za kontrolu letenja u Beogradu potvrdio je da je navedena putanja odobrena.

Zbog toga, ističe se u saopštenju posmatračke misije, treba istaći da je dogovorena procedura o najavi letova helikoptera korektno sprovedena.

**POSLIJE KRATKE I
TEŠKE BOLESTI**

Preminuo novinar Aleksandar Zlatić

U Beogradu je jutros poslije kratke i teške bolesti preminuo novinar Radio-Beograda Aleksandar Zlatić.

Novinarski vijek Aleksandar Zlatić proveo je u redakciji Radio-Beograda uz mikrofon, od sportskog repertora do komentatora o radu najviših državnih i društvenih institucija. Prije nepune dvije godine u penziju je otišao sa mjesta urednika deskta Informativno-političke redakcije Prvog programa Radio-Beograda.

Aleksandar Zlatić bio je visoko odgovoran profesionalac koji je vladao svim oblicima radio-novinstva. Više generacija mladih novinara Radio-Beograda zahvalne su mu za sve što su od njega naučile.

AUTO — SKOLA

„VOLAN“

Tel. 50-588
M. Stanešić Jevto

AVIONIMA JAT-a

Do Italije preko Beča i Ciriha

BEOGRAD, 11. januara (Tanjug) — Jugoslovenski aerotransport će do 14. januara primati sve putnike na relaciji Beograd — Beč — Beograd i Beograd — Ciriha — Beograd sa već kupljenim kartama za destinacije u Italiju, pod uslovom da troškove od Italije do Beča ili Ciriha i obratno snose sami.

Prema saopštenju Informativno-propagandnog centra JAT-a, JAT je ovu mjeru preduzeo da bi zapeštio putnike sa već kupljenim kartama za Rim ili Milano, bez obzira na tarifne restrikcije Saobraćaj na relaciji Beograd — Trst — Beograd obavljace se autobusima do daljnjeg.

Neophodno je da se putnici sa već kupljenim kartama ili rezervacijama za Italiju, jave najbližoj poslovnici JAT-a ili putničkoj agenciji da bi potvrdili putovanje.

Mješovito preduzeće za promet lijekovima i drugom medicinskom robom

KRAJINALIJEK

TELEFON: CENTRALA 10701 36-370, PRIOO 30-995, 30-903
16000 BANJA LUKA — V. VIJUKA 6

PROMET NA VELIKO

- LIJEKOVINA
- KEMIKALIJA
- SANITETSKIM MATERIJALOM
- GUMENO — SANITETSKOM ROBOU
- MEDICINSKOM OPREMOM
- VETERINARSKIM LIJEKOVINA
- HTZ OPREMOM
- DENTALOM
- PROIZVODNJA SANITETSKOG MATERIJALA (STANCEVINA BOLEŠNIČKI PODLOŠCI I DR.)

LET PROMET

VETPROM

Banjalučka, Ul. Svetozara Markovića 6
Tel. (078) 43-503, 31-506

Preduzeće za medicinsko snabdjevanje:

- Lijekovima, medicinskom opremom, hemikalijama i kozmetikom
- Veterinarskim proizvodima, proizvodima za zaštitu bilja i drugim proizvodima, namijenjenim za potrebe zdravstva, veterine i poljoprivrede.



boska

VELIKI IZBOR OPREME ZA ZIMSKIE SPORTOVE

**SANKE, SKIJE, VEZOVI,
ŠTAPOVI, SKI-CIPELE**

torbe za ski-cijele i avl ostali preteci rekviziti
Dobra ponuda, povoljne cijene!